T.C.
MB
MALİYE BAKANLIĞI

2016 Yılı
Genel Faaliyet Raporu

Haziran 2017

2016 Yılı Genel Faaliyet Raporu

HAZİRAN 2017

"Millet tarafından, millet adına, devleti idareye yetikili kılınanlar için, gerektiği zaman, millete hesap vermek mecburiyeti, laubalilik ve keyfi hareketle uzlaşamaz."

Başbakanın Sunuşu

Hükümetlerimiz döneminde uyguladığımız kamu maliyesi politikaları sayesinde elde ettiğimiz mali disiplin, ekonomik istikrara ve büyümeye önemli katkılarda bulunmaktadır. Genel devlet açığı, GSYH'ye oranla 2002 yılında yüzde 10,5 iken bu oran 2016 yılında yüzde 1,6 olarak gerçekleşmiştir. AB tanımlı genel devlet borç stokunun GSYH'ye oranı ise aynı dönemde yüzde 72,1'den yüzde 28,3'e düşmüştür.

Vatandaşlarımızın sağlık, eğitim, adalet hizmetlerinden azami derecede istifade ederek huzurlu ve müreffeh bir hayat sürebileceği standartlara ulaşabilmesi ve ülkemizin her köşesinde eksiksiz bir güven ortamının tesisi için kamu hizmetlerini, kamu ve özel kesim yatırımlarını bütüncül bir bakış açısıyla ele almaya devam ediyoruz. Bu istikamette ilerleyerek yüksek ve istikrarlı büyüme hedeflerimizi gerçekleştireceğimize inancım tamdır.

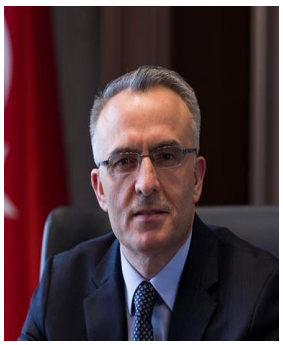
AK Parti iktidarında sağlıktan eğitime, yargıdan ekonomiye, ulaşımdan savunmaya kadar birçok alanda çok önemli reformlar ve atılımlar gerçekleştirdik. Ülkemizi küresel ve bölgesel anlamda istikrar ve güven adası haline getirmek için gösterdiğimiz başarıyı geçmişte olduğu gibi bundan sonra da güçlü bir şekilde sürdürmeye devam edeceğiz.

16 Nisan'da milletçe aldığımız Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçiş kararı ile güçlü Türkiye için büyük bir değişim süreci başlamıştır. Bu sistem değişikliği, milli iradenin en açık şekilde yönetime yansıması ve hukukun üstünlüğünün tam manasıyla hayata geçmesi yolunda ülkemize çok önemli kazanımlar sağlayacak, milletimize yepyeni ufuklar kazandıracaktır.

Maliye Bakanlığımızca bu yıl on birincisi hazırlanan ve kamu mali yönetiminde saydamlık ve hesap verebilirlik esasına dayalı yönetim anlayışının bir gereği olan 2016 yılı Genel Faaliyet Raporu, Türkiye Büyük Millet Meclisimizin ve kamuoyumuzun denetim yetkisi adına önemli bir hizmeti yerine getirmektedir. Bu raporun hazırlanmasında emeği bulunan herkese teşekkür ediyorum.

Binali YILDIRIM
BAŞBAKAN

Maliye Bakanının Sunuşu

Hükümetlerimiz döneminde gerçekleştirdiğimiz yapısal reformlar ve uyguladığımız doğru makroekonomik politikalar sayesinde, son 14 yılda ülkemizde ekonomik ve sosyal alanlarda önemli başarılar elde edilmiştir. 2016 yılı, meydana gelen darbe girişimi, turizm sektöründe yaşanan daralma ve küresel piyasalarda oluşan dalgalanmalara rağmen ekonominin yüzde 2,9 büyüdüğü bir yıl olmuştur.

Kamu maliyesi alanındaki gelişmelere baktığımızda 2002-2016 döneminde, merkezi yönetim bütçe açığının GSYH'ye oranının yüzde 11,2'den yüzde 1,2'ye, AB tanımlı genel devlet borç stokunun GSYH'ye oranının ise yaklaşık 44 puan azalarak yüzde 72,1'den yüzde 28,3'e düştüğü görülmektedir. Önümüzdeki dönemde bir taraftan kamu maliyesi alanında elde ettiğimiz kazanımları muhafaza edecek diğer taraftan ekonomik büyüme ve yatırımları artırmaya yönelik politikaları uygulamaya devam edeceğiz.

Bakanlığımız, Hükümet Programında belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak amacıyla, maliye politikasını tüm paydaşlarla birlikte katılımcı bir anlayışla geliştirme, uygulama ve izleme misyonunu üstlenmiştir. Bu çerçevede ülkemizin sürdürülebilir büyüme hedefi doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili ve verimli bir şekilde kullanılmasına, kamu hizmetlerinin kaliteli ve paydaş odaklı üretilmesine önem veriyoruz.

Hesap verebilirliği ve mali saydamlığı sağlama noktasında önemli bir role sahip olan Genel Faaliyet Raporunda merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ve sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ile mahalli idarelerin bütçe gerçekleşmelerine ilişkin değerlendirmeler yer almaktadır. Bu çerçevede Bakanlığımızca bu sene on birincisini hazırladığımız 2016 yılı Genel Faaliyet Raporunun Meclisimize, Sayıştay'a ve kamuoyuna gerekli bilgi ve katkıyı sağlayacağını ümit ediyor ve emeği geçenlere özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum.

Naci AĞBAL
MALİYE BAKANI

İçindekiler

BAŞBAKANIN SUNUŞU **1**

MALİYE BAKANININ SUNUŞU **3**

İÇİNDEKİLER **5**

TABLOLAR **7**

GRAFİKLER **8**

EKLER **9**

KISALTMALAR **10**

GİRİŞ **11**

I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER 17
A- ORTA VADELİ PROGRAM *19*
1- 2016 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeler 20
2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları 21
a- Kamu Harcama Politikası 21
b- Kamu Yatırım Politikası 23
c- Kamu Gelir Politikası 24
d- Kamu Borçlanma Politikası 25
B- ORTA VADELİ MALİ PLAN *27*
II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER 31
A- BÜTÇE GELİŞMELERİ *33*
1- Merkezi Yönetim Bütçesi 33
a- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri 33
b- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri 35
i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge 35
ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 37
aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 37
bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 52
cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri 56
iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri 57
aa- Genel Bütçe Gelirleri 58
bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri 60
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri 60
c- Bütçe Performansının Gelişimi 60
d- Mali Tablolar 62
2- Sosyal Güvenlik Kurumları 62
a- Sosyal Güvenlik Kurumu 62
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri 62
ii- Faaliyet Bilgileri 64
b- Türkiye İş Kurumu 69
i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri 69
ii- Faaliyet Bilgileri 70
3. Mahalli İdareler 76
a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler 77
b- Bütçe Gerçekleşmeleri 77
i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri 81
ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri 82
iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri 83
iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme 84
B- KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ *85*
1- İç Borçlanma 85
2- Dış Borçlanma 88
a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma 88
b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı 89
c- Proje Finansmanı 89
d-Borç Üstlenimine Tabi Krediler 89
e- Dünya Bankası 90
f-Avrupa Kuruluşları 91
g- Diğer Kuruluşlar 91
3- Borç Stoku 91
III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER 93

A- YAPILAN DÜZENLEMELER *95*
1-Tebliğler 95
2- Genelge, Usul ve Esaslar ve Genel Yazılar 97
B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ *101*
C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ *103*
1- Kamu Personel İşlemleri 103
2-Diğer Kontrol İşlemleri 105
IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ REFORMU 109
A- GENEL GELİŞMELER *111*
B- İÇ KONTROL *111*
C- İÇ DENETİM *112*
D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME *116*
1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler 116
2- Performans Esaslı Bütçeleme Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler 118
E- EĞİTİM VE REHBERLİK *122*

Tablolar

TABLO 1: 2016 YILI MAKROEKONOMİK GERÇEKLEŞMELER VE GÜNCELLEMELER 21
TABLO 2: MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLASI 28
TABLO 3: BÜTÇE ÖDENEK TEKLİF TAVANLARI 29
TABLO 4: GÜNCELLENEN MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLASI 29
TABLO 5: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE HEDEFLERİ 33
TABLO 6: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (EKONOMİK SINIFLANDIRMA) 33
TABLO 7: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE BAŞLANGIÇ ÖDENEKLERİ (FONKSİYONEL SINIFLANDIRMA) 34
TABLO 8:2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEFLERİ 34
TABLO 9: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 35
TABLO 10: EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 37
TABLO 11: İDARELER İTİBARIYLA DERNEK VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN CARİ TRANSFERLER 45
TABLO 12: DERNEK, VAKIF VE DİĞER KURULUŞLARA YAPILAN SERMAYE TRANSFERLERİ 50
TABLO 13: FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 52
TABLO 14: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARESİ 57
TABLO 15: BÜTÇE GİDER GERÇEKLEŞMESİNE GÖRE İLK ON ÖZEL BÜTÇELİ İDARE 57
TABLO 16: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GELİR HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ 58
TABLO 17: VERGİ GELİRLERİ HEDEF VE GERÇEKLEŞMELERİ 58
TABLO 18: 2016 YILI SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 63
TABLO 19: SGK 2016 YILI SAĞLIK HARCAMALARI 64
TABLO 20: SOSYAL GÜVENLİK SİSTEMİNİN KAPSAMI 68
TABLO 21: TÜRKİYE İŞ KURUMU BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 70
TABLO 22: MESLEKİ EĞİTİM KURSLARI KAPSAMINDA DÜZENLENEN KURSLAR VE KATILIM DURUMU 72
TABLO 23: TÜRLERİ İTİBARIYLA BELEDİYE SAYISI 77
TABLO 24 : 2016 YILI MAHALLİ İDARELER KONSOLİDE BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 78
TABLO 25: MAHALLİ İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 80
TABLO 26: 2016 YILI BELEDİYELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 81
TABLO 27: BELEDİYELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 82
TABLO 28: 2016 YILI İL ÖZEL İDARELERİ BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 82
TABLO 29: İL ÖZEL İDARELERİNİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 83
TABLO 30: 2016 YILI BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ 84
TABLO 31: BELEDİYELERE BAĞLI İDARELERİN FONKSİYONEL VE EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE GİDERLERİ 84
TABLO 32: İÇ VE DIŞ BORÇ ÖDEMELERİ 87
TABLO 33: 2016 YILINDA SAĞLANAN KREDİLERİN KAYNAKLARINA GÖRE DAĞILIMI 89
TABLO 34: KREDİ KULLANIM BİLGİLERİ 90

Grafikler

GRAFİK 1: 2016 YILI AYLIK BÜTÇE DENGESİ GERÇEKLEŞMELERİ 36
GRAFİK 2: 2016 YILI AYLIK FAİZ DIŞI DENGE GERÇEKLEŞMELERİ 36
GRAFİK 3: 2002-2016 YILLARI PERSONEL VE SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 40
GRAFİK 4: 2002-2016 YILLARI MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 42
GRAFİK 5: 2002-2016 YILLARI FAİZ GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 43
GRAFİK 6: 2002-2016 YILLARI CARİ TRANSFERLERİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 46
GRAFİK 7: 2002-2016 YILLARI SERMAYE GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 47
GRAFİK 8: 2002-2016 YILLARI SERMAYE TRANSFERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 51
GRAFİK 9: 2002-2016 YILLARI BORÇ VERME GİDERLERİNİN BÜTÇE İÇİNDEKİ PAYI 52
GRAFİK 10: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL DAĞILIMI 56
GRAFİK 11: 2002-2016 YILLARI BÜTÇE DENGESİ VE FAİZ DIŞI FAZLANIN GSYH'YE ORANI 60
GRAFİK 12: 2002-2016 YILLARI MERKEZİ YÖNETİM FAİZ GİDERLERİNİN GSYH'YE ORANI 61
GRAFİK 13: 2002-2016 YILLARI FAİZ GİDERLERİNİN VERGİ GELİRLERİNE ORANI 62
GRAFİK 14: AKTİF SİGORTALILARIN DAĞILIMI 69
GRAFİK 15: 2016 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN EKONOMİK SINIFLANDIRMAYA GÖRE 79
GRAFİK 16: 2016 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GELİRLERİNİN DAĞILIMI 79
GRAFİK 17: 2016 YILI MAHALLİ İDARELER BÜTÇE GİDERLERİNİN FONKSİYONEL SINIFLANDIRMAYA GÖRE 81
GRAFİK 18 : İÇ BORÇLANMANIN AĞIRLIKLI ORTALAMA MALİYETİ VE VADESİ 87

Ekler

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ 127
Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 128
Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 131
Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 132
Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 133
Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 135
Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ 139
Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 140
Ek 9: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 143
Ek 10: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 145
Ek 11: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 147
Ek 12: MERKEZİ YÖNETİM 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 148
Ek 13 : SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU 150
Ek 14: MAHALLİ İDARELER 2016 YILI KONSOLİDE BİLANÇOSU 151
Ek 15: MAHALLİ İDARELER 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 153
Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU 155
Ek 17: MERKEZİ YÖNETİM 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ 157
Ek 18: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 160
Ek 19: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 161
Ek 20: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 163
Ek 21: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 164
Ek 22: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 165
Ek 23: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN ÖZELLİKLİ GİDERLERİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 166
Ek 24: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 167
Ek 25: 2016 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI 168
Ek 26: PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN AKTARMALAR 176
Ek 27: YATIRIMI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR 177
Ek 28: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNE EKLENEN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR 178
Ek 29: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (EKOD2) 179
Ek 30: 5018 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN DÜZENLEMELER 180

Kısaltmalar

AFP	:	Ayrıntılı Finans Programı
AHP	:	Ayrıntılı Harcama Programı
AİKB	:	Avrupa İmar Kalkınma Bankası
AYB	:	Avrupa Yatırım Bankası
DAP	:	Doğu Anadolu Projesi
DİBS	:	Devlet İç Borçlanma Senedi
DOKAP	:	Doğu Karadeniz Projesi
DSİ	:	Devlet Su İşleri
FED	:	Amerikan Merkez Bankası
GAP	:	Güneydoğu Anadolu Projesi
GSS	:	Genel Sağlık Sigortası
GSYH	:	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
IPA	:	Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı
İPC	:	İdari Para Cezası
İÇDEN	:	Kamu İç Denetim Yazılımı
İDKK	:	İç Denetim Koordinasyon Kurulu
İKB	:	İslam Kalkınma Bankası
İŞKUR	:	Türkiye İş Kurumu
KDV	:	Katma Değer Vergisi
KfW	:	Alman Kalkınma Bankası
KKTC	:	Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti
KİT	:	Kamu İktisadi Teşebbüsleri
KOBİ	:	Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler
KOP	:	Konya Ovası Projesi
KÖİ	:	Kamu Özel İşbirliği
KÖYDES	:	Köylerin Altyapısını Destekleme Projesi
KPS	:	Kimlik Paylaşım Sistemi
MERNİS		Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
OECD	:	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OVP	:	Orta Vadeli Plan
OVMP	:	Orta Vadeli Mali Plan
ÖTV	:	Özel Tüketim Vergisi
SGB	:	Strateji Geliştirme Birimi
SGK	:	Sosyal Güvenlik Kurumu
SSK	:	Sosyal Sigortalar Kurumu
TCDD	:	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TÜBİTAK	:	Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
TOKİ	:	Toplu Konut İdaresi Başkanlığı
TÜFE	:	Tüketici Fiyat Endeksi
TYP	:	Toplum Yararına Programlar
ULAKBİM	:	Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi
UMEM	:	Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri
Yİ-ÜFE	:	Yurtiçi Üretici Fiyat Endeksi
YPK	:	Yüksek Planlama Kurulu
YURTKUR	:	Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu

GİRİŞ

Kamu mali yönetimi ve kontrol reformu ülkemizin son dönemde kamu yönetimi alanında gerçekleştirdiği en önemli reformlardan biridir. Reformun temel ayağını oluşturan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulanmaya başlanmasıyla birlikte, mali yönetim ve iç kontrol ile iç denetim uygulamaları uluslararası standartlara uygun hale getirilmiş, kamuda bütçe sınıflandırması ve muhasebe sisteminde birlik sağlanmış, idarelerin mali yönetim ve kontrol fonksiyonlarını etkili bir şekilde yürütebilmeleri için gerekli idari yapılar oluşturulmuş, bütçe hazırlık süreci güçlendirilmiş, orta vadeli harcama yaklaşımına uygun olarak çok yıllı bütçelemeye geçilmiş, mali saydamlık ve hesap verebilirliği artırmak üzere kamu idarelerince faaliyet raporu hazırlanması uygulamasına geçilmiştir.

Faaliyet raporlarının hazırlanmasına ilişkin temel düzenlemeler 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesinde yer almaktadır. Buna göre kamu idarelerinde harcama birimleri düzeyinde birim faaliyet raporu, kamu idaresi bazında ise idare faaliyet raporu düzenlenmesi gerekmektedir. Diğer taraftan İçişleri Bakanlığı, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarını esas alarak kendi değerlendirmelerini de içerecek şekilde mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlamakta ve kamuoyuna açıklamaktadır. Merkezi yönetim kapsamındaki idareler ile sosyal güvenlik kurumlarının bir mali yıldaki faaliyet sonuçları ise Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunda açıklanmaktadır. Mahalli idareler genel faaliyet raporu ile Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan genel faaliyet raporunun birer örneği Sayıştaya gönderilmektedir. Sayıştay, mahalli idarelerin raporları hariç idare faaliyet raporlarını, mahalli idareler genel faaliyet raporunu ve genel faaliyet raporunu, dış denetim sonuçlarını dikkate alarak görüşlerini de belirtmek suretiyle Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu raporlar ve değerlendirmeler çerçevesinde kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasına ilişkin olarak kamu idarelerinin yönetim ve hesap verme sorumluluklarını görüşür.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri uluslararası sınıflandırma ile uyumlu olarak; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerden oluşmaktadır.

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idarelerden oluşmaktadır. Sosyal güvenlik kurumları ise aynı Kanunun (IV) sayılı cetvelinde yer almaktadır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine bu Raporun 1 No'lu ekinde, özel bütçeli idarelere 2 No'lu ekinde, düzenleyici ve denetleyici kurumlara 3 No'lu ekinde ve sosyal güvenlik kurumlarına ise 4 No'lu ekinde yer verilmiştir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler ile sosyal güvenlik kurumları, 2016 yılına ilişkin idare faaliyet raporlarını 5018 sayılı Kanunun 41 inci maddesi ve bu madde uyarınca çıkarılan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde belirlenen raporlama ilkelerine uygun bir şekilde hazırlayarak Şubat ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamakla yükümlüdürler. İl özel idarelerinin faaliyet raporlarını Mart ayı sonuna kadar, belediyeler ve mahalli idare birliklerinin ise Nisan ayı sonuna kadar kamuoyuna açıklamaları gerekmektedir.

Maliye Bakanlığı ise merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının 2016 yılındaki faaliyet sonuçlarını söz konusu Yönetmelik çerçevesinde kamuoyuna duyurmak ve bir örneğini Sayıştaya göndermek üzere 2016 Yılı Genel Faaliyet Raporunu hazırlamıştır.

2016 Yılı Genel Faaliyet Raporunda;

- Merkezi yönetim bütçesinin gelir ve gider hedefleri ile gerçekleşmeleri ve meydana gelen sapmaların nedenleri,
- Sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin mali yapılarına ilişkin genel değerlendirmeler,
- Borç stokundaki gelişmeler ve borçlanmaya ilişkin diğer bilgiler,
- Bütçe uygulamasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığı tarafından yapılan faaliyetler,
- Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerine ilişkin bilgiler,
- Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulamaları hakkında genel değerlendirmeler,

- 2016 yılı sonundaki varlık ve yükümlülüklerin durumunu gösterir cetveller ile bunlara ilişkin bilgiler,
- Merkezi yönetim bütçesinden dernek, vakıf, birlik, kurum, kuruluş, sandık ve benzeri teşekküllere yapılan yardımlar,
- Kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformuna ilişkin gelişmeler

yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen bilgi ve değerlendirmeleri içerecek şekilde mali saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir gereği olarak hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisi, Sayıştay ve kamuoyunun genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin faaliyetleri hakkında bilgilendirilmesini amaçlayan 2016 Yılı Genel Faaliyet Raporu dört bölümden oluşmaktadır.

Birinci bölümde, kamu idarelerinin 2016 yılı faaliyetlerine yön veren temel politika belgelerindeki hedef ve önceliklere yer verilmektedir.

İkinci bölümde, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin bütçe hedef ve gerçekleşmeleri, borçlanma bilgileri ile mali tabloları yer almaktadır.

Üçüncü bölümde, Maliye Bakanlığı tarafından bütçe yönetimine ilişkin yürütülen faaliyetler açıklanmaktadır.

Dördüncü bölümde ise kamu mali yönetimi ve kontrol sistemi reformu kapsamında iç kontrol, iç denetim ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme alanlarında yürütülen faaliyetlere yer verilmektedir.

I- TEMEL POLİTİKALAR VE ÖNCELİKLER

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile stratejik planlama ve performans esaslı bütçelemenin uygulamaya konulması ve orta vadeli harcama çerçevesinde çok yıllı bütçelemeye geçilmesi öngörülmüştür. Bu çerçevede, çok yıllı bütçeleme, bütçe politikasının orta vadeli bir bakış açısı ile hazırlanmasını ve politika belgeleri ile bütçeler arasında bağlantı kurulmasını öngörmektedir. Bu nedenle, bütçelerin orta vadeli program ve orta vadeli mali plana dayanılarak hazırlanması gerekmektedir.

Orta vadeli program ve orta vadeli mali plan, stratejik amaçlar temelinde kamu politikalarını şekillendirmek ve kaynak tahsisini bu doğrultuda yönlendirmek amacı ile kamu maliyesi alanında temel politika ve öncelikleri belirleyen, maliye politikasına yön veren ve kamu ile özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası niteliği taşıyan belgelerdir.

2016 Yılı Genel Faaliyet Raporu, merkezi yönetim kapsamındaki idareler ve sosyal güvenlik kurumlarının 2016 yılında gerçekleştirdikleri faaliyetlerin sonuçları esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu kamu idareleri tarafından yürütülen faaliyetler ise 2016-2018 dönemi Orta Vadeli Programı ve 2016-2018 dönemi Orta Vadeli Mali Planında belirlenen strateji ve politika hedeflerine dayanmaktadır.

Söz konusu belgelerde yer alan maliye politikası hedef ve önceliklerine aşağıda yer verilmektedir.

A-ORTA VADELİ PROGRAM

2016-2018 dönemi Orta Vadeli Programında (OVP), makroekonomik istikrarın korunacağı, cari açığın ve enflasyonun aşamalı olarak düşürüleceği ve yapısal reformlar yoluyla büyümenin artırılacağı belirtilmiştir. Bu kapsamda program döneminde büyüme stratejisinin, makroekonomik istikrarın güçlendirilmesi, beşeri sermayenin geliştirilmesi ve işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve kurumsal kalitenin iyileştirilmesi şeklinde yürütüleceği öngörülmüştür.

Program döneminde; yurtiçi tasarrufları artırmak, özel yatırım kaynaklı bir büyüme yapısını ve sanayide dönüşümü özendirmek, ekonominin rekabet gücünü, verimlilik düzeyini yükseltmek temel öncelikler olarak belirlenmiş ve yüksek katma değerli mal ve hizmet ihracatının artırılması, yurtiçi üretim ve ihracatın ithalata olan bağımlılığının azaltılması, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi, mali piyasalarda ürün ve hizmet çeşitliliği ile derinliğin artırılması, kamu gelirlerinin kalitesinin artırılması ve kamu harcamalarının rasyonelleştirilmesi, iş gücü becerisi ve üretkenliğinin artırılması, istihdam piyasasının daha esnek hale getirilmesi, hukuki düzenlemelerin öngörülebilirliğinin artırılması, fikri mülkiyet haklarının iyileştirilmesi, enerji verimliliğinin geliştirilmesi, kayıt dışılıkla mücadele edilmesi, devlet yardımlarında etkinliğin artırılması, iyi yönetişim, yerel yönetimler ve bölgesel gelişme alanlarında başlatılan yapısal dönüşüm ve reformların tamamlanmasının önem arz ettiği vurgulanmıştır.

1- 2016 Yılı Makroekonomik Tahmin ve Gerçekleşmeler

2016-2018 dönemi OVP'de, 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının hazırlığına esas teşkil eden temel makroekonomik hedefler belirlenmiştir.

Aşağıdaki tabloda 2016 yılı temel makroekonomik gerçekleşmeler ve bunlara ilişkin güncellemeler yer almaktadır.

Tablo 1: 2016 Yılı Makroekonomik Gerçekleşmeler ve Güncellemeler

	Güncelleme OVP (2016-2018) (Ocak 2016)	Güncelleme OVP (2017-2019) (Ekim 2016)	Gerçekleşme *
GSYH Büyümesi (%)	4,5	3,2	2,9
GSYH (Milyar TL, Cari Fiyatlarla)	2.207	2.148	2.591
GSYH (Milyar Dolar, Cari Fiyatlarla)	736	726	857
GSYH (Milyar Dolar, SAGP)	1.669	1.602	
Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, $)	9.364	9.243	10.807
SAGP'ne Göre Kişi Başına Milli Gelir (GSYH, $)	21.240	20.396	
İşsizlik Oranı (%)	10,2	10,5	10,9
İhracat (FOB) (Milyar $)	155,5	143,1	142,5
İthalat (CIF) (Milyar $)	210,7	198,0	198,6
Dış Ticaret Dengesi (Milyar $)	-55,2	-54,9	-56,1
Cari İşlemler Dengesi / GSYH (%)	-3,9	-4,3	-3,8
Dış Ticaret Hacmi / GSYH (%)	49,8	47,0	39,8
TÜFE Yıl Sonu (%)	7,5	7,5	8,5

* GSYH gerçekleşme verileri TÜİK tarafından 2009 bazlı yeni seriye göre açıklanmıştır. Tabloda OVP sütunlarında yer alan GSYH ile igili rakamlar 1998 bazlı seri tanımlıdır.

2- Kamu Harcama, Yatırım, Gelir ve Borçlanma Politikaları

2016-2018 dönemi OVP'de kamu harcama, yatırım, gelir ve borçlanma politikalarına ilişkin hedefler aşağıdaki gibi belirlenmiştir.

a- Kamu Harcama Politikası

Programda kamu harcama politikasının, orta vadeli bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde ve belirlenen politika öncelikleri ile ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesinin ve kamu idarelerinin kendilerine tahsis edilen ödenekleri ödenek tavanını aşmadan, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanmalarının esas olduğu, kurumlar tarafından öngörülen hizmet genişlemelerinde de ilgili yıl kurum bütçe ödeneği içinde kalınmasına özen gösterileceği belirtilmiştir.

Harcamalara ilişkin olarak program döneminde;

• Kaynak kullanımında etkinliğin artırılması ve hesap verilebilirliğin güçlendirilmesi çerçevesinde kamu hizmetlerini program yaklaşımıyla ele alan bütçe yapısına geçileceği,

- Bütçe hazırlık sürecinde, mal ve hizmet alımlarına yönelik ödeneklerin sıfır tabanlı bütçe ilkesiyle belirlenmesine özen gösterileceği,

- Kamu harcamalarının etkinliğinin artırılması amacıyla kamu mali yönetimi ve denetiminde kullanılan bilgi teknolojileri altyapısının bütünleşik hale getirileceği,

- Kamu kurum ve kuruluşlarının stratejik planlarının Kalkınma Planında yer alan politikalarla uyumunun gözetilerek, stratejik plan ve performans programlarında yer alan öncelik ve faaliyetlerin bütçe hazırlık ve uygulama sürecine daha etkin yansıtılacağı,

- Kamu özel işbirliği kapsamında yapılacak yatırımların, sözleşmelerden doğacak yükümlülüklerin kamu mali dengeleri üzerindeki etkileri göz önünde bulundurularak planlanacağı,

- Başta hizmet alımları olmak üzere kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet analizlerinden yararlanılacağı, benzer ihtiyaçların ortak alım yöntemiyle tedarikinin yaygınlaştırılacağı,

- Kamu hizmet binası ve taşıt temininin ihtiyaca uygun ve maliyet etkin hale getirileceği,

- Kamuda e-dönüşüm hızlandırılarak, hizmet maliyetlerinin azaltılmasıyla birlikte hizmet kalitesinin de artırılacağı,

- Kamu Ar-Ge harcamalarının tahsisinde, özel kesim yatırımlarının yüksek dış ticaret açığı verdiğimiz sanayi kollarında üretime yönlendirilmesine öncelik verileceği,

- Tarımsal destekleme amacıyla yapılan transferlerin; etkinlik, verimlilik ve katma değerin artırılması hedefi çerçevesinde gözden geçirilerek gerekli düzenlemelerin yapılacağı,

- Sosyal amaçlı programların etkinliğinin değerlendirileceği, bu alanda kamu, özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarının arasındaki eşgüdümün geliştirileceği ve mükerrerliklerin önleneceği,

- Sağlık hizmetlerinin kalitesinden ödün verilmeksizin, gereksiz kullanımı önlemek üzere, ilaç, tıbbi cihaz ve tedavi harcamalarının daha akılcı hale getirileceği,

• Sağlık hizmet sunucularının geçmiş davranışlarını dikkate alan denetim modellerinin geliştirileceği, risk analizi ve veri madenciliği alanlarında yazılım, donanım ve eğitim altyapısının güçlendirileceği,

• Üniversite hastanelerinin yapısal sorunlarının giderilmesine yönelik tedbirler alınacağı,

• Asgari ücrette yapılan artışın işveren üzerinde oluşturacağı ilave maliyetin kısmen telafisine yönelik tedbir alınacağı,

• Kamu alımlarının, Ar-Ge ve yenilik faaliyetlerine katkı sağlayacağı; yeniliği, yerlileştirmeyi, teknoloji transferini ve yenilikçi girişimciliği teşvik edecek şekilde kullanılacağı; bu kapsamda kamu alımlarında orta-yüksek ve yüksek teknoloji sektörlerindeki yerli firmaların payı artırılacağı,

• Yüksek teknolojili ürünlerde, kamu alım garantisine dayalı üretim yapılabilmesi için ürün bazlı, yerli tedarik modelleri geliştirileceği

belirtilmiştir.

b- Kamu Yatırım Politikası

2016-2018 dönemi OVP'de, kamu yatırımlarının büyümesinin, özel kesim yatırımlarının desteklemesinin, bölgelerin gelişme potansiyellerinin harekete geçirilmesinin, istihdamı ve ülke refahını artırmaya katkısının azami seviyeye çıkarılmasının temel amaç olduğu belirtilmiştir.

Bu çerçevede;

• Kamu yatırımlarının, özel sektörün üretken faaliyetlerini destekleyecek nitelikteki ekonomik ve sosyal altyapı alanlarına yönlendirilerek verimlilik, rekabet gücü ve istihdama destek olacağı ve böylece büyümeye katkı sağlayacağı,

• Kamu yatırım projelerinin önceliklendirileceği, kısa sürede tamamlanacak projelere odaklanılacağı, mevcut sermaye stokundan daha etkin yararlanmak amacıyla idame-yenileme, bakım-onarım ve rehabilitasyon harcamalarına ağırlık verileceği,

• Kamu yatırımlarında, KÖİ modeliyle yürütülenler dahil, eğitim, sağlık, içme suyu ve kanalizasyon, bilim-teknoloji, bilişim, ulaştırma ve sulama sektörlerine öncelik verileceği,

• GAP, DAP, KOP ve DOKAP bölgelerinde eylem planları kapsamında özel sektör yatırımlarını destekleyecek ekonomik ve sosyal altyapı ile beşeri kaynakların geliştirilmesine yönelik projelerin gerçekleştirilmesine devam edileceği,

• Kamu yatırım projelerinin planlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesi sürecinin güçlendirileceği ve bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşlarının kapasitelerinin geliştirileceği,

belirtilmiştir.

c- Kamu Gelir Politikası

2016-2018 dönemi OVP'de, kamunun üstlendiği görevleri yerine getirmek için ihtiyaç duyduğu finansmanın sağlıklı ve sürekli kaynaklardan sağlanması yanında gelir dağılımının iyileştirilmesi, kalkınmanın desteklenmesi, tasarrufların artırılması gibi ekonomik ve sosyal amaçların da kamu gelir politikasının belirlenmesinde ve uygulanmasında gözetileceği belirtilmiştir. Bu doğrultuda,

• Vergi politikalarının uygulanmasında istikrar ve öngörülebilirliğin esas alınacağı,

• Sürdürülebilir kalkınma ortamının tesis edilmesi, cari açıkla mücadele, yabancı yatırımların ülkeye çekilmesi, üretimin ve istihdamın artırılması ile Ar-Ge, tasarım ve inovasyonun desteklenmesi konularında vergi politikasının etkin bir araç olarak kullanılmaya devam edileceği,

• Vergi idaresinin beşeri, fiziki ve teknik altyapısının geliştirilmesi suretiyle vergilemede hizmet kalitesinin yükseltilmesi ve bu suretle vergiye gönüllü uyumun artırılmasını amaçlayan çalışmaların sürdürüleceği,

• Vergi mevzuatının daha basit ve kolay uygulanabilir hale getirilmesi amacıyla yürütülen çalışmalara devam edileceği,

• Kamu mali dengelerinin imkân verdiği ölçüde, ekonomik faaliyetler üzerinde yük oluşturan işlem vergilerinin gözden geçirileceği,

• Vergi politikalarının belirlenmesinde ve uygulanmasında enerji tüketiminde tasarruf sağlanmasına yönelik öncelikler gözetileceği; enerji verimliliğini teşvik eden vergisel düzenlemeler yapılacağı,

• Vergi politikalarının uygulama sonuçlarının ölçülmesi, raporlanması ve kamuoyuyla daha detaylı olarak paylaşılmasının sağlanacağı,

• İstisna ve muafiyetlerin gözden geçirilmesine yönelik çalışmaların sonuçlandırılacağı,

• Kayıtdışılıkla mücadeleye yönelik belirlenen politika, strateji ve eylemlerin ilgili taraflarla işbirliği içinde ve kararlı şekilde uygulanmaya devam edileceği,

• Vergi kaybının yoğun olduğu alanlarda söz konusu kaybın azaltılmasına yönelik öncelikli tedbirlerin alınacağı, vergi tabanının adil vergileme ilkesi esas alınarak genişletileceği,

• Kamuya ait taşınmazların tasarrufunda satış dâhil tüm alternatiflerin değerlendirileceği; taşınmazların tasarrufunda etkinlik ve verimlilik ilkelerinin gözetileceği,

• Yerel yönetimlerin öz gelirlerinin artırılmasına yönelik politikaların hayata geçirilmesine yönelik çalışmaların sürdürüleceği; bu kapsamda, imar planı değişiklikleri sonucunda oluşacak gayrimenkul değer artışlarından kamunun pay almasının sağlanacağı,

• Kamu kurum ve kuruluşlarına ait sosyal tesislerin envanteri çıkarılarak ekonomiye kazandırılması hazırlıklarının yapılacağı,

ifade edilmiştir.

d- Kamu Borçlanma Politikası

2016-2018 dönemi OVP'de borçlanma politikalarının; öngörülebilirlik, sürdürülebilirlik, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri çerçevesinde, makroekonomik dengeler gözetilerek; piyasa koşulları ile maliyet ve risk unsurları göz önünde tutularak para ve maliye politikalarıyla uyum içerisinde yürütülmesinin esas olduğu ve bu doğrultuda, orta vadeli stratejik ölçütlere dayalı olarak hazırlanan borçlanma

politikalarının borç stokunun maruz kaldığı riskler ile maliyet unsurlarını en uygun seviyeye indirmeyi hedefleyeceği belirtilmiştir. Bu çerçevede,

- Stratejik ölçütlere dayalı borçlanma politikası uygulamasının sürdürüleceği; piyasa koşulları elverdiği ölçüde, borçlanmanın ağırlıklı olarak TL cinsinden sabit faizli enstrümanlarla yapılması suretiyle döviz kuru ve faiz oranı riski; ortalama vadenin uzatılması ve Hazine'nin güçlü rezerv tutması suretiyle likidite riskinin düşürüleceği,

- KÖİ modeliyle gerçekleştirilenler de dâhil olmak üzere kamu yatırımları kapsamında sağlanan garanti ve taahhütlerden kaynaklanan koşullu yükümlülüklerin borç stoku ve sürdürülebilirliği üzerinde oluşturabileceği risklerin izlenmesi ve yönetilmesi çalışmalarının sürdürüleceği,

- Aktif borç yönetimi kapsamında, borç servisinin dönemler arası dengeli dağılmasının sağlanması ve ikincil piyasada fiyat etkinliğinin artırılması amaçlarıyla değişim ve geri alım ihalelerinin yapılabileceği,

- İkincil piyasalarda sağlıklı bir verim eğrisinin oluşturulması ve likiditenin artırılmasına yönelik olarak senetlerin azalan vadelerde yeniden ihraç edilmesi politikasına devam edileceği,

- Yatırımcı tabanının genişletilmesi amacıyla yeni borçlanma araçlarının geliştirilmesine ilişkin çalışmalarına devam edileceği,

- Tahvil piyasalarının geliştirilmesi amacıyla çalışmalara devam edileceği; piyasa koşullarının uygun olması ve kurumsal yatırımcıların kalıcı bir talep göstermesi durumunda daha uzun vadelerde TL cinsi tahvil/kira sertifikası ihracı imkânlarının değerlendirilebileceği,

- Piyasa yapıcılığı sisteminin sürdürüleceği,

- Hazine Finansman Programı, iç borçlanma stratejileri ve ihale duyuruları gibi borçlanmaya ilişkin bilgilerin düzenli olarak açıklanmasına devam edileceği,

- Aylık olarak nakit girişleri ile çıkışları arasında gözlenebilecek geçici uyumsuzluğun giderilmesi amacıyla kısa vadeli Hazine bonoları ihraç edilebileceği,

belirtilmiştir.

B- ORTA VADELİ MALİ PLAN

2016-2018 dönemi Orta Vadeli Mali Planı, Orta Vadeli Programla uyumlu olmak üzere 2016, 2017 ve 2018 yıllarına ilişkin merkezi yönetim bütçesi toplam gelir ve gider tahminleriyle birlikte hedef açık ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içerecek şekilde Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak Yüksek Planlama Kurulu (YPK) tarafından karara bağlanmıştır.

2016-2018 döneminde ekonomi politikasının temel amacının, makroekonomik istikrarın korunduğu, cari açığın ve enflasyonun aşamalı olarak düşürüldüğü bir ortamda yapısal reformlar yoluyla büyümeyi artırmak ve daha kapsayıcı hale getirmek olduğu vurgulanmış; aynı dönemde büyüme stratejisinin, makroekonomik istikrarın güçlendirilmesi, beşeri sermayenin geliştirilmesi ve işgücü piyasasının etkinleştirilmesi, teknoloji ve yenilik geliştirme kapasitesinin artırılması, fiziki altyapının güçlendirilmesi ve kurumsal kalitenin iyileştirilmesi şeklinde beş temel eksen üzerine oturtulacağı ifade edilmiştir. Ayrıca bu dönemde yurtiçi tasarrufları artırmak, özel sektör öncülüğünde yatırım kaynaklı bir büyüme yapısını ve sanayide dönüşümü özendirmek, AR-GE'ye daha fazla ağırlık vererek ekonominin rekabet gücünü ve verimlilik düzeyini yükseltmenin ise temel öncelikler olacağı belirtilmiştir.

Ayrıca Planda;

- Mali Plan döneminde maliye politikasının bu amaç ve önceliklerle uyumlu olarak ekonomik istikrarın desteklenmesine, büyüme potansiyelinin yukarı çekilmesine, yurtiçi tasarrufların artırılarak cari açığın kontrol altında tutulmasına ve fiyat istikrarına yardımcı olacak şekilde uygulanacağı,

- Kamu kesimi borçlanma gereğinin ve faiz dışı harcamaların kontrol altında tutulması suretiyle mali disiplinin sürdürüleceği, kamu maliyesi alanında elde edilen kazanımların gelecek dönemde de korunmasının sağlanacağı,

- OVMP'ye dayalı olarak hazırlanacak 2016-2018 yılları merkezi yönetim bütçelerinin, kaynakların belirlenen politika öncelikleri doğrultusunda tahsisi ile etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasının amaçlandığı,

- 2016-2018 döneminde yapısal reformların mali disiplini destekleyici bir araç olarak kullanılmasına devam edileceği; mevcut harcama programları gözden

geçirilerek kamu tasarruf-yatırım açığının tedrici olarak azaltılacağı ve harcamaların özellikle büyümeyi destekleyecek kamu altyapı yatırımlarında, teşviklerde, bölgesel kalkınmada, eğitim alanında ve Ar-Ge desteklerinde kullanılacak şekilde önceliklendirileceği,

• Kamu idarelerinin, Orta Vadeli Program ile Orta Vadeli Mali Planda yer alan politika önceliklerini, makroekonomik göstergeleri ve ödenek tavanlarını esas almak suretiyle, çok yıllı bütçeleme anlayışına uygun olarak kendi kurumsal önceliklerini belirleyecekleri ve 2016, 2017 ile 2018 yılları için bütçe tekliflerini sunacakları,

• Mali plan döneminde, kamu harcama politikasının çok yıllı bütçeleme yaklaşımı çerçevesinde, belirlenen politika öncelikleri dikkate alınarak ve kamu idarelerine tahsis edilen ödenek tavanları doğrultusunda yürütülmesinin esas olacağı; kaynak kullanımında etkinliği artırmak ve hesap verebilirliği güçlendirmek amacıyla, kamu harcamalarına ilişkin karar alma sürecinde fayda-maliyet/maliyet-etkinlik analizlerinden yararlanılacağı, benzer ihtiyaçların ortak alım yöntemiyle tedarikinin yaygınlaştırılacağı,

belirtilmiştir.

2016-2018 dönemi OVMP'de belirlenen 2016 yılına ilişkin bütçe dengesi ve faiz dışı fazla hedefleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 2: Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

	Güncelleme OVMP (2016-2018) (Ocak 2016)
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyon TL)	-29.688
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,3
Faiz Dışı Fazla (Milyon TL)	26.312
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	1,2

2016-2018 dönemi OVMP'de 2016 yılına ilişkin merkezi yönetim kapsamındaki idareler için belirlenmiş ödenek teklif tavanlarının ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 3: Bütçe Ödenek Teklif Tavanları

(Milyon TL)	Güncelleme OVMP (2016-2018) (Ocak 2016)
Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri	**570.507**
Merkezi Yönetim Faiz Dışı Giderler	**514.507**
I. Personel Giderleri	147.706
II. Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	24.895
III. Mal ve Hizmet Alım Giderleri	47.130
IV. Faiz Giderleri	56.000
V. Cari Transferler	217.496
VI. Sermaye Giderleri	51.789
VII. Sermaye Transferleri	7.522
VIII. Borç Verme	12.939
IX. Yedek Ödenekler	5.031

2017-2019 dönemi OVP'de 2016 yılına ilişkin güncellenen merkezi yönetim bütçe dengesi ve faiz dışı fazlası aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 4: Güncellenen Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlası

	OVP (Ekim 2016)
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi (Milyar TL)	-34,6
Merkezi Yönetim Bütçe Dengesi / GSYH (%)	-1,6
Faiz Dışı Fazla (Milyar TL)	16,9
Faiz Dışı Fazla / GSYH (%)	0,8

II- KAMU MALİYESİNDEKİ GELİŞMELER

A- BÜTÇE GELİŞMELERİ

1- Merkezi Yönetim Bütçesi

a- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

2016 yılı merkezi yönetim bütçesinde bütçe giderleri 570 milyar 507 milyon TL, faiz hariç bütçe giderleri 514 milyar 507 milyon TL, bütçe gelirleri ise 540 milyar 819 milyon TL olarak belirlenmiştir. Merkezi yönetim bütçesinin 29 milyar 688 milyon TL açık vermesi, faiz dışı fazlanın ise 26 milyar 312 milyon TL olması öngörülmüştür.

Tablo 5: 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Hedefleri

	(Bin TL)
Bütçe Giderleri	570.506.708
Faiz Hariç Giderler	514.506.708
Faiz Giderleri	56.000.000
Bütçe Gelirleri	540.818.580
Vergi Gelirleri	459.150.250
Bütçe Dengesi	-29.688.128
Faiz Dışı Fazla	26.311.872

Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre dağılımı ile giderlerin gayrisafi yurtiçi hasıla ve bütçe içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri (Ekonomik Sınıflandırma)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Personel Giderleri	147.825.673	5,7	25,9
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	24.895.327	1,0	4,4
Mal ve Hizmet Alımları	46.890.808	1,8	8,2
Faiz Harcamaları	56.000.000	2,2	9,8
Cari Transferler	217.673.990	8,4	38,2
Sermaye Giderleri	51.788.860	2,0	9,1
Sermaye Transferleri	7.521.806	0,3	1,3
Borç Verme	12.938.516	0,5	2,3
Yedek Ödenekler	4.971.728	0,2	0,9
Bütçe Giderleri Toplamı	**570.506.708**	**22,0**	**100,0**

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere başlangıç ödeneği olarak personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerine toplam 172 milyar 721 milyon TL, cari transferlere 217 milyar 674 milyon TL, sermaye giderleri ve sermaye transferlerine ise toplam 59 milyar 311 milyon TL ayrılmıştır.

Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre dağılımı ile giderlerin GSYH'ye oranları ve bütçe içindeki payları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 7: 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Başlangıç Ödenekleri (Fonksiyonel Sınıflandırma)

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Genel Kamu Hizmetleri	159.163.848	6,1	27,9
Savunma Hizmetleri	27.088.078	1,0	4,7
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	42.430.098	1,6	7,4
Ekonomik İşler ve Hizmetler	69.759.234	2,7	12,2
Çevre Koruma Hizmetleri	591.649	0,02	0,1
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	5.239.894	0,2	0,9
Sağlık Hizmetleri	27.559.181	1,1	4,8
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	11.155.688	0,4	2,0
Eğitim Hizmetleri	101.800.250	3,9	17,8
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	125.718.788	4,9	22,0
Bütçe Giderleri Toplamı	**570.506.708**	**22,0**	**100,0**

2016 yılı merkezi yönetim bütçesinde, başlangıç ödenekleri dikkate alındığında fonksiyonel sınıflandırmaya göre en büyük payı yüzde 27,9 ile genel kamu hizmetlerinin aldığı görülmektedir. Genel kamu hizmetlerini sırasıyla yüzde 22 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 17,8 ile eğitim hizmetleri izlemektedir.

2016 yılı merkezi yönetim bütçe gelir hedefleri ise aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 8:2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedefleri

(Bin TL)	Hedef	GSYH Payı (%)	Bütçe İçindeki Payı (%)
Bütçe Gelirleri	**540.818.580**	**20,9**	**100,0**
Genel Bütçe Gelirleri	**528.317.170**	**20,4**	**97,7**
Vergi Gelirleri	459.150.250	17,7	84,9
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.911.314	0,7	3,5
Alınan Bağışlar ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.456.581	0,1	0,5
Faizler, Paylar ve Cezalar	33.954.266	1,3	6,3
Sermaye Gelirleri	12.201.576	0,5	2,3
Alacaklardan Tahsilatlar	1.643.183	0,1	0,3
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**8.733.356**	**0,3**	**1,6**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	**3.768.054**	**0,1**	**0,7**

2016 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe gelirlerinin 540 milyar 819 milyon TL, vergi gelirlerinin ise 459 milyar 150 milyon TL olması hedeflenmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 18 milyar 911 milyon TL, alınan bağış ve

yardımlar ile özel gelirlerin 2 milyar 457 milyon TL, faizler, paylar ve cezaların 33 milyar 954 milyon TL, sermaye gelirlerinin 12 milyar 202 milyon TL ve alacaklardan tahsilatların 1 milyar 643 milyon TL olması öngörülmüştür. Diğer taraftan, özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinin 8 milyar 733 milyon TL, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirlerinin ise 3 milyar 768 milyon TL olacağı tahmin edilmiştir.

b- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

2016 yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanun Tasarısı verileri esas alınarak düzenlenen merkezi yönetim bütçe ödenek ve gerçekleşmelerini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 9: 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

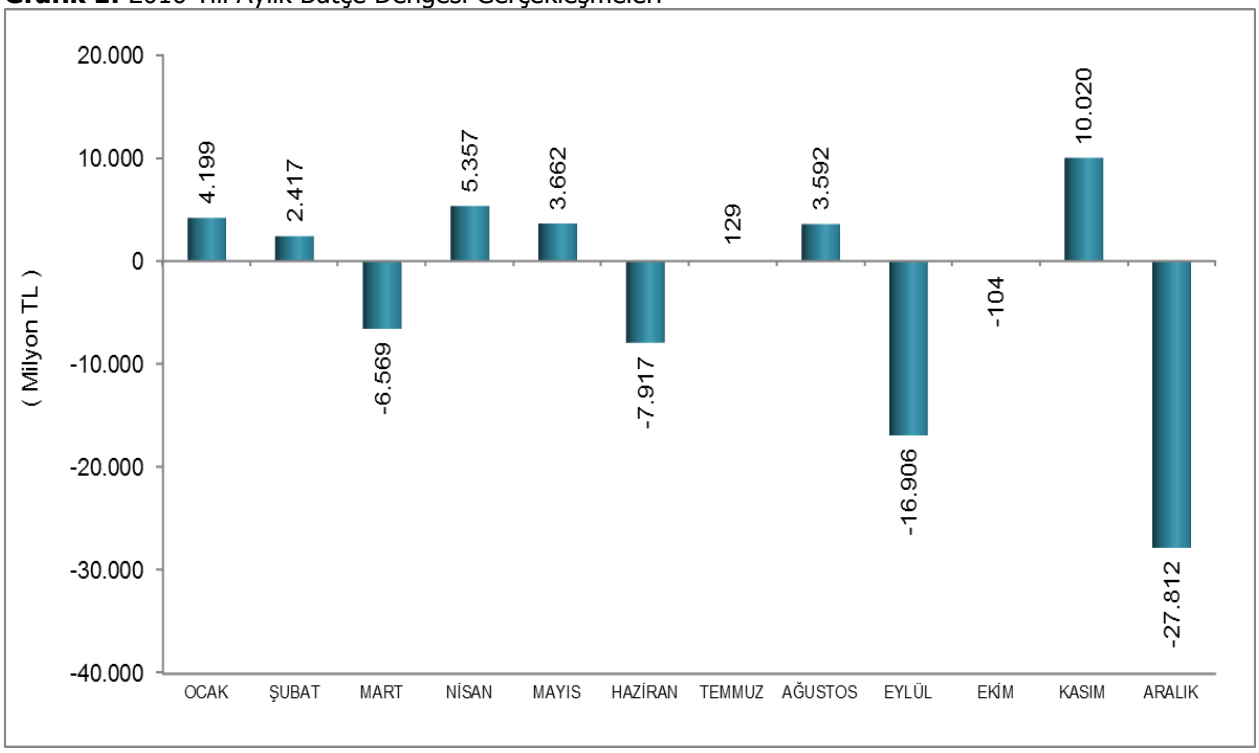
(Bin TL)	Bütçe Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	**570.506.708**	**603.261.901**	**584.071.431**
Faiz Hariç Giderler	**514.506.708**	**547.261.894**	**533.824.894**
Personel Giderleri	147.825.673	129.308.265	148.864.123
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	24.895.327	25.027.898	24.699.191
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	46.890.808	69.740.578	54.100.121
Cari Transferler	217.673.990	226.720.613	224.847.098
Sermaye Giderleri	51.788.860	71.543.249	59.676.903
Sermaye Transferleri	7.521.806	11.457.252	8.881.418
Borç Verme	12.938.516	13.464.039	12.756.040
Yedek Ödenekler	4.971.728	0	0
Faiz Giderleri	**56.000.000**	**56.000.007**	**50.246.537**
Bütçe Gelirleri	**540.818.580**		**554.139.502**
Genel Bütçe Gelirleri	**528.317.170**		**533.202.564**
Vergi Gelirleri	459.150.250		459.001.741
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.911.314		23.747.644
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.456.581		1.121.939
Faizler, Paylar ve Cezalar	33.954.266		34.909.844
Sermaye Gelirleri	12.201.576		12.827.655
Alacaklardan Tahsilatlar	1.643.183		1.593.741
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**8.733.356**		**17.011.998**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	**3.768.054**		**3.924.940**
Bütçe Dengesi	**-29.688.128**		**-29.931.929**
Faiz Dışı Denge	**26.311.872**		**20.314.608**

i- Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Denge

2016 yılı merkezi yönetim bütçesinde, bütçe açığı hedefi 29 milyar 688 milyon TL olarak öngörülmüş iken yılsonunda gerçekleşme 29 milyar 932 milyon TL olmuştur. 2016 yılında bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,2 olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılında aylar itibarıyla bütçe dengesinin gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

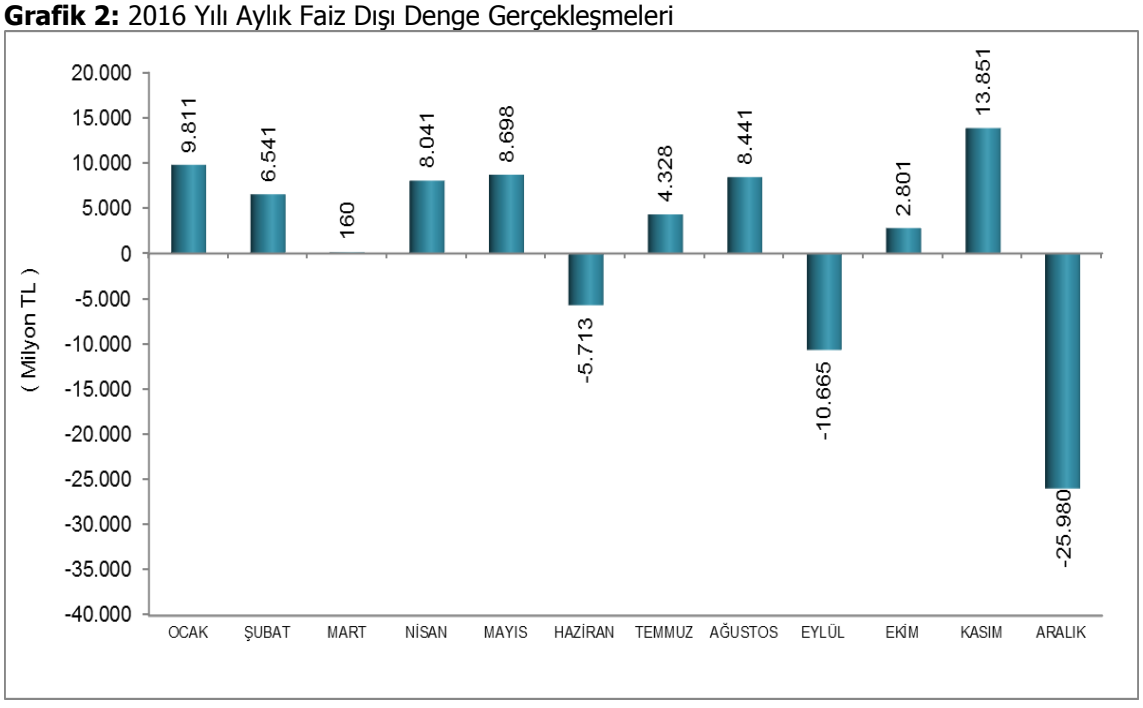
Grafik 1: 2016 Yılı Aylık Bütçe Dengesi Gerçekleşmeleri

Faiz dışı fazla, 26 milyar 312 milyon TL olarak hedeflenmiş iken 2016 yılsonu itibarıyla 20 milyar 315 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı ise yüzde 0,8 olmuştur.

Faiz dışı dengenin 2016 yılında aylar itibarıyla gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 2: 2016 Yılı Aylık Faiz Dışı Denge Gerçekleşmeleri

ii- Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2016 yılı başlangıç ödeneği 570 milyar 507 milyon TL iken, Bütçe Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca eklenen ödeneklerle yılsonu bütçe ödeneği toplamı 603 milyar 262 milyon TL, merkezi yönetim bütçe gider gerçekleşmesi ise 584 milyar 71 milyon TL olmuştur.

aa- Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Ekonomik sınıflandırmaya göre merkezi yönetim bütçe giderlerinin başlangıç ödeneği, yılsonu ödeneği ve gerçekleşmeleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 10: Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Giderleri	**570.506.708**	**603.261.901**	**584.071.431**
Faiz Hariç Giderler	**514.506.708**	**547.261.894**	**533.824.894**
Personel Giderleri	147.825.673	129.308.265	148.864.123
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	24.895.327	25.027.898	24.699.191
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	46.890.808	69.740.578	54.100.121
Cari Transferler	217.673.990	226.720.613	224.847.098
Sermaye Giderleri	51.788.860	71.543.249	59.676.903
Sermaye Transferleri	7.521.806	11.457.252	8.881.418
Borç Verme	12.938.516	13.464.039	12.756.040
Yedek Ödenekler	4.971.728	0	0
Faiz Giderleri	**56.000.000**	**56.000.007**	**50.246.537**

2016 yılı merkezi yönetim bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmanın ikinci düzeyine göre gerçekleşmeleri ise Raporun 29 No'lu ekinde yer almaktadır.

Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

2016 yılında personel giderleri 148 milyar 864 milyon TL, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri ise 24 milyar 699 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri için 2016 yılında toplam 172 milyar 721 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonu gider gerçekleşmesi 173 milyar 563 milyon TL olmuştur.

Personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin istihdam şekillerine göre dağılımı aşağıda gösterilmiştir:

- Memurlar 151,8 milyar TL
- İşçiler 9 milyar TL
- Sözleşmeli personel 5,5 milyar TL
- Geçici ve diğer personel 7,3 milyar TL

2016 yılında, bir önceki yıla göre toplam personel giderlerindeki yüzde 18,8 oranındaki artış, genel olarak 2015 yılı harcamalarına yansımayan ancak 2016 yılı harcamalarına etki eden gelişmeler ve düzenlemeler ile doğrudan 2016 yılında ortaya çıkan düzenlemelerden kaynaklanmaktadır. Bu kapsamda yer alan başlıca hususlar aşağıdaki gibidir:

• Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında 2015 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere bir önceki altı aylık dönemde gerçekleşen TÜFE oranından kaynaklı enflasyon zammı dahil yüzde 4,76 oranında, 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere bir önceki yılda gerçekleşen TÜFE oranından kaynaklı enflasyon zammı dahil yüzde 6,9 oranında ve 2016 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere de yüzde 5 oranında artışlar yapılmıştır.

• İşçi ücretlerinde 2015 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere yüzde 5 oranında, 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 3 oranında ve 2016 yılı Temmuz ayından geçerli olmak üzere ise yüzde 3 oranında artışlar yapılmıştır. Ayrıca işçilere 2016 yılı Eylül ayında bir defaya mahsus olmak üzere 500 TL denge ödeneği verilmiştir.

• 2015 yılında öğretmen atamaları başta olmak üzere personel atamalarının büyük bir kısmı yılın ikinci altı ayında gerçekleştirilmiştir. Ayrıca başta Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), Adalet Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı olmak üzere idarelere verilen ilave sözleşmeli personel atama izinleri kapsamında yapılan sözleşmeli personel atamaları da dahil 2016 yılında yaklaşık 150 bin personel istihdam edilmiştir.

• 1 Eylül 2015 tarihinden itibaren sosyal güvenlik prim matrahına esas olan tazminat oranlarının 15 puan artırılması, sosyal güvenlik prim giderlerinin yükselmesine neden olmuştur.

• Askeri personelin maaşlarında 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 5 oranında ilave artış yapılmıştır.

• Akademik personele 2016 yılından itibaren akademik teşvik ödeneği ödenmeye başlanmıştır.

• 2016 ve 2017 yıllarını kapsayan 3. Dönem Toplu Sözleşme ile genel zamlara ilave olarak 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere;

- Örgün eğitim kurumlarındaki müdür yardımcıları ile öğretmenlere nöbet görevleri karşılığında nöbet ücreti verilmiştir.
- Bazı unvanlardaki personelin özel hizmet tazminatı ve ek ödeme oranları 5 ila 20 puan artırılmıştır.
- Geçici personele 160 TL ek ödeme ödenmeye başlanmıştır.

• 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere memurlara ilave bir derece verilmiştir.

• Er, erbaşlar ile askeri öğrencilerin harçlıklarında Ocak ayından geçerli olmak üzere yüzde 100 oranında artış yapılmıştır.

• Geçici köy korucusu ücretleri 2016 yılı Ocak ayından geçerli olmak üzere 1.105 TL'den 1.300 TL'ye yükseltilmiştir. Eylül ayından itibaren ise geçici köy korucularının ek tazminat ödemesi artırılmıştır.

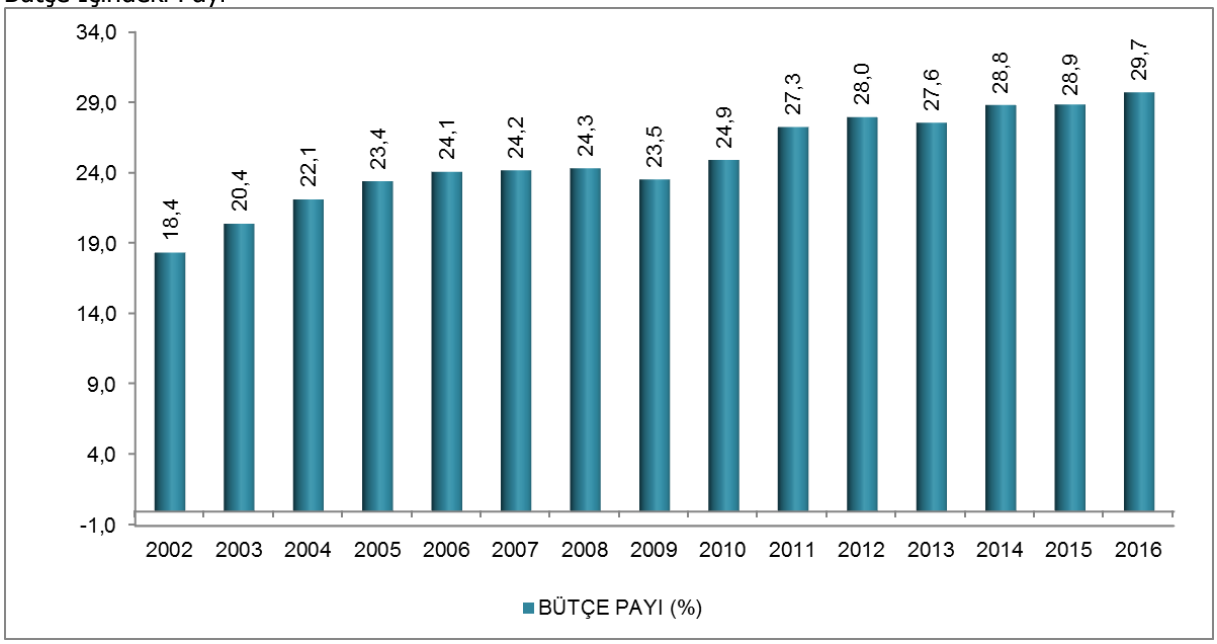
• 2016 yılı Mart ayından geçerli olmak üzere;

- Emniyet mensuplarının emniyet hizmetleri tazminatında yüzde 25 oranında artış yapılmıştır.
- Polisler ile uzman jandarma ve erbaşların ek göstergelerinde artış yapılmıştır.
- Uzman erbaşlara birinci dereceye kadar yükselme hakkı verilmiştir.
- Muhtar maaşları 1.005 TL'den 1.300 TL'ye yükseltilmiştir.

• Mevcut personelin kıdemlenmesine bağlı olarak maaş unsurlarında artışlar meydana gelmiştir.

2002-2016 yılları arasında personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 3: 2002-2016 Yılları Personel ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte yer aldığı üzere personel giderleri ve sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinin bütçe içindeki payının 2009 yılına kadar artış eğilimi içerisinde olduğu, 2009 yılında azalan giderlerin 2010, 2011 ve 2012 yıllarında tekrar arttığı görülmektedir. 2013 yılında söz konusu giderlerin bütçe içindeki payı azalış göstermiş, 2014 yılında yüzde 28,8, 2015 yılında yüzde 28,9, 2016 yılında ise 29,7 olarak gerçekleşmiştir.

Mal ve Hizmet Alım Giderleri

Mal ve hizmet alım giderleri için 2016 yılında 46 milyar 891 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği yılsonunda 69 milyar 741 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri toplamı 54 milyar 100 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Mal ve hizmet alım giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli sebepleri hizmet alım giderleri ve görev giderlerindeki artışlardır.

Hizmet alımları için 21 milyar 203 milyon TL ödenek öngörülmüş ancak yılsonunda 23 milyar 526 milyon TL harcama yapılmıştır. Hizmet alımlarındaki artışta;

- Adalet Bakanlığının yargılama giderleri, posta giderleri, temizlik ve özel güvenlik hizmet alım giderleri,

- Milli Savunma Bakanlığının hava taşıtı kiralama giderleri, personel servisi kiralama giderleri ve diğer müşavir firmalara yapılan ödeme giderleri,

- Emniyet Genel Müdürlüğünün haberleşme giderleri,

- Milli Eğitim Bakanlığının taşımalı eğitim, engelli bireylerin eğitim destek giderleri ve özel okul eğitim ve öğretim desteği giderleri,

- Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının diğer müşavir firmalara yapılan ödeme giderleri,

- Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi'nin (ULAKBİM) hat kiralama giderleri ve hakediş giderleri,

- Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu (YURTKUR) yurt binası kiralama, özel güvenlik personeli giderleri ve temizlik hizmeti alımlarındaki giderleri,

- Ceza İnfaz ve İşyurtları Kurumu temizlik hizmet alımı ile özel güvenlik hizmet alımı giderleri,

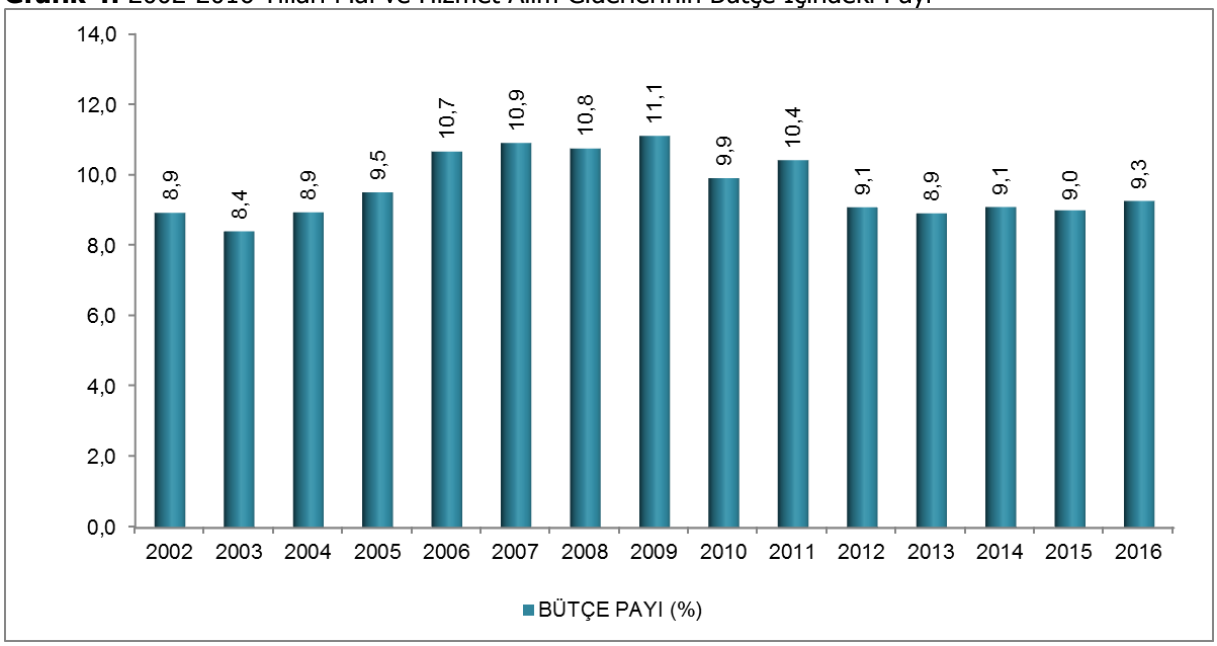
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım giderleri,

etkili olmuştur.

Görev giderleri için 1 milyar 271 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 3 milyar 465 milyon TL harcama yapılmıştır. Bu giderlerdeki artışın sebepleri; ilama bağlı borç ödemeleri, 5018 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi kapsamında yapılan harcamalar ile Milli Savunma Bakanlığının barışı destekleme ve koruma harekatları kapsamındaki giderleridir.

2002-2016 yılları arasında mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 4: 2002-2016 Yılları Mal ve Hizmet Alım Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılından itibaren dalgalı bir seyir izleyen mal ve hizmet alım giderlerinin bütçe içindeki payı, 2003-2009 döneminde genel olarak artış göstermiş, 2010 yılında yüzde 9,9'a gerilemiş, 2011 yılında tekrar artarak yüzde 10,4'e yükselen giderlerin bütçe içindeki payı 2012 yılından itibaren ortalama yüzde 9 civarında gerçekleşmiştir.

Faiz Giderleri

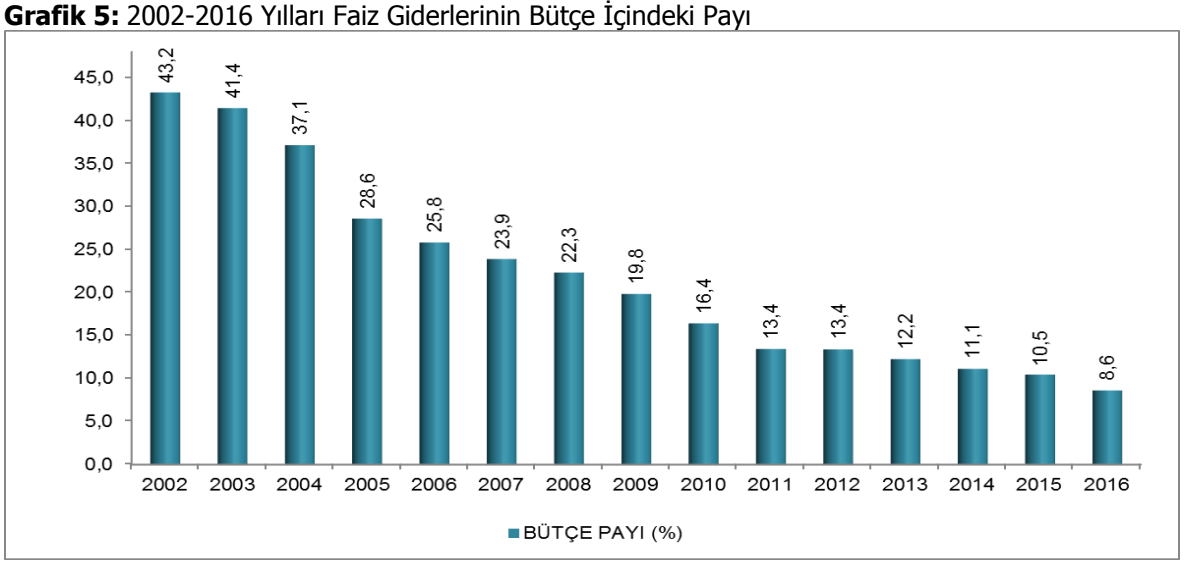
2016 yılı merkezi yönetim bütçesinde 37 milyar 880 milyon TL iç borç faiz ödemeleri, 13 milyar 148 milyon TL dış borç faiz ödemeleri, 2 milyar 925 milyon TL iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderleri, 500 milyon TL türev ürün giderleri ve 1 milyar 547 milyon TL kira sertifikası giderleri olmak üzere toplam 56 milyar TL faiz gideri ödeneği öngörülmüştür. Yılsonu itibarıyla 50 milyar 247 milyon TL faiz gideri gerçekleşmiştir. Bu tutarın 36 milyar 746 milyon TL'si iç borç faiz ödemelerinden, 11 milyar 333 milyon TL'si dış borç faiz ödemelerinden, 1 milyar 11 milyon TL'si iskonto ve kısa vadeli nakit işlemlere ait faiz giderlerinden ve 1 milyar 157 milyon TL'si kira sertifikası giderlerinden oluşmaktadır.

Faiz giderlerinin bütçe hedefinin altında gerçekleşmesinin temel sebebi diğer iç borç faiz giderlerinde meydana gelen azalıştır. Ödeneğin tamamının kullanılmamasının gerekçesi, 2015 yılı boyunca yapılan ihalelerde oluşan ortalama faizlerin beklenenden düşük gerçekleşmesi, böylece ihalelere endeksli senetlerin kupon ödemelerinin de düşük olmasıdır. Ayrıca bu ödenekten yıl içerisinde 925

milyon TL tutarındaki kaynak kurum içi aktarma yolu ile gönderilmiştir.

2002-2016 yılları arasında faiz giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 5: 2002-2016 Yılları Faiz Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002-2016 döneminde ekonomide sağlanan istikrar ve maliye politikalarında elde edilen başarılar neticesinde faiz giderlerinin bütçe içindeki payı sürekli olarak azalmıştır. Bu sayede faiz giderlerinden sağlanan tasarruflar sonucu elde edilen bütçe kaynaklarının diğer alanlara yönlendirilmesi mümkün olmuştur.

Cari Transferler

Cari transferler için 2016 yılında 217 milyar 674 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan değişiklik ile birlikte yılsonu bütçe ödeneği 226 milyar 721 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 224 milyar 847 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Cari transferlerin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri, hanehalkına yapılan transferlerin, görev zararlarının ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferlerin bütçe ödeneğinin üzerinde gerçekleşmesidir.

Hanehalkına yapılan transferler için 33 milyar 554 milyon TL ödenek öngörülmüş ve yıl sonunda 34 milyar 970 milyon TL harcanmıştır. Hanehalkına yapılan transferlerin bütçe hedefinin üzerinde gerçekleşmesinin nedenleri, 5902 sayılı Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde ülkemizde barındırılan Suriye

vatandaşlarına yönelik yapılan harcamalar ile ülkemizdeki afet ve acil durumlarında yapılan giderler, İçişleri Bakanlığınca 15 Temmuz şehit ve gazilerine yapılan giderler, Bakanlar Kurulu Kararlarıyla asgari ücret artışı (yüzde 30) sonucu sigorta primi işveren/işçi hisselerinin artması ve böylece sigorta primi desteğinin artışından kaynaklanan giderler, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumunun burs giderleridir.

Görev zararları için 52 milyar 407 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 46 milyar 780 milyon TL harcama yapılmıştır. Bu giderlerde harcamanın başlangıç ödeneğinden az olmasının temel nedenleri; Sosyal Güvenlik Kurumuna faturalı ödemeler karşılığı yapılan aktarmalar ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının yaptığı işveren prim indirimi ve asgari ücret desteği ödemelerinin öngörülenin altında gerçekleşmiş olmasıdır.

Kar amacı gütmeyen kuruluşlara yapılan transferler için 2016 yılında 2 milyar 69 milyon TL ödenek öngörülmüş iken yılsonunda 2 milyar 465 milyon TL harcama yapılmıştır. Söz konusu artışta;

- Maliye Bakanlığının EXPO 2016 giderleri,
- Milli Eğitim Bakanlığının Türkiye Maarif Vakfı giderleri,
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamında kentsel dönüşüm hizmetleri için yaptığı giderler,
- Spor Genel Müdürlüğünün Bağımsız Spor Federasyonlar ile uluslararası spor faaliyet ve organizasyonlarına yönelik hizmetler gibi giderleri,

etkili olmuştur.

2016 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri teşekküllere yardım amacıyla 581 milyon TL cari transfer yapılmıştır. Yapılan transferlerin idareler itibarıyla dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

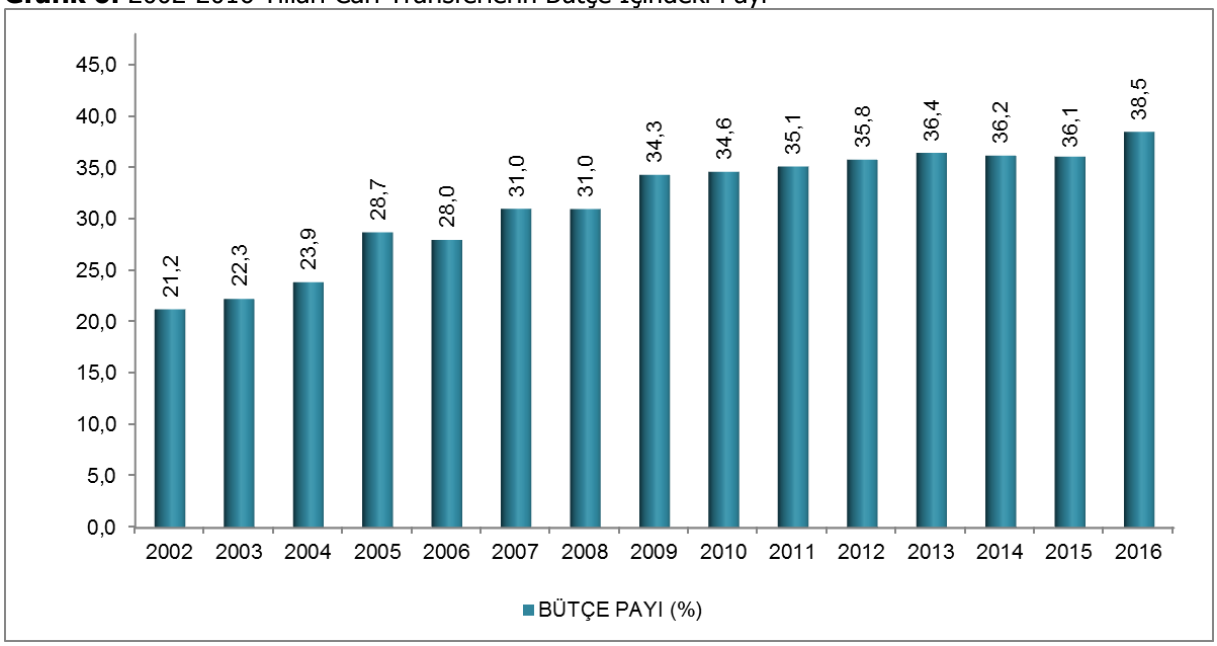
Tablo 11: İdareler İtibarıyla Dernek Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Cari Transferler

(Bin TL)	Gerçekleşme
Avrupa Birliği Bakanlığı	233.000
Diyanet İşleri Başkanlığı	100.116
Milli Eğitim Bakanlığı	67.033
Kültür Ve Turizm Bakanlığı	63.570
Gençlik Ve Spor Bakanlığı	35.970
Sağlık Bakanlığı	20.770
İçişleri Bakanlığı	13.625
Cumhurbaşkanlığı	5.450
Dışişleri Bakanlığı	2.980
Milli Savunma Bakanlığı	668
Türkiye Büyük Millet Meclisi	315
Çalışma Ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	283
Bilim, Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı	1
Adalet Bakanlığı	0,3
Genel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı	**543.782**
Spor Genel Müdürlüğü	26.048
Vakıflar Genel Müdürlüğü	10.010
Türk Standartları Enstitüsü	392
Türkiye Bilimsel Ve Teknolojik Araştırma Kurumu	16
Küçük Ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme Ve Destekleme İdaresi Başkanlığı	8
Ege Üniversitesi	3
Yıldız Teknik Üniversitesi	2
Anadolu Üniversitesi	2
Pamukkale Üniversitesi	2
Savunma Sanayi Müsteşarlığı	1
Türk Dil Kurumu	0,3
Özel Bütçe Kapsamındaki İdareler Toplamı	**36.482**
Tütün Ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu	456
Düzenleyici ve Denetleyici İdarelerin Toplamı	**456**
Merkezi Yönetim Toplamı	**580.720**

Kaynak: BÜMKO, e-bütçe Sistemi

2002-2016 yılları arasında cari transferlerin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 6: 2002-2016 Yılları Cari Transferlerin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Grafikte görüldüğü üzere cari transferlerin bütçe içindeki payı 2002 yılında yüzde 21,2 iken 2012 yılında yüzde 35,8, 2013 yılında yüzde 36,4, 2014 yılında yüzde 36,2, 2015 yılında yüzde 36,1 ve 2016 yılında ise yüzde 38,5 olmuştur.

Sermaye Giderleri

Sermaye giderleri için 2016 yılında 51 milyar 789 milyon TL (kamulaştırma giderleri dahil) ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 71 milyar 543 milyon TL olmuştur. Bu ödenekten yapılan bütçe gideri 59 milyar 677 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Sermaye giderlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesinin en önemli nedenleri arasında, gayrimenkul sermaye üretim giderleri, gayrimenkul alımları ve kamulaştırılması ile mamul mal alımları yer almaktadır. Bu kapsamda;

- Sağlık Bakanlığının sağlık tesisi inşaat giderleri,

- Merkezi yönetim bütçesi kapsamındaki kamu idarelerinin, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptırdıkları işlere ilişkin ödeneklerini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesine aktarmaları,

- İçişleri Bakanlığının merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının taşrada yürütülen çeşitli yatırım projelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları tarafından yapılan giderler,

• Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun adliye binaları yapım giderleri,

• Karayolları Genel Müdürlüğünün Yatırım Programında yer alan yol yapım ve bakım projeleri ile bu kapsamda ihtiyaç duyulan kamulaştırma giderleri,

• Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü tarafından tarımsal sulama ve diğer tesislerin yapımı, bakım ve onarım çalışmaları ile DSİ aleyhine sonuçlanan kamulaştırmasız el atma davaları nedeniyle yapılan harcamalar,

önem arz etmektedir.

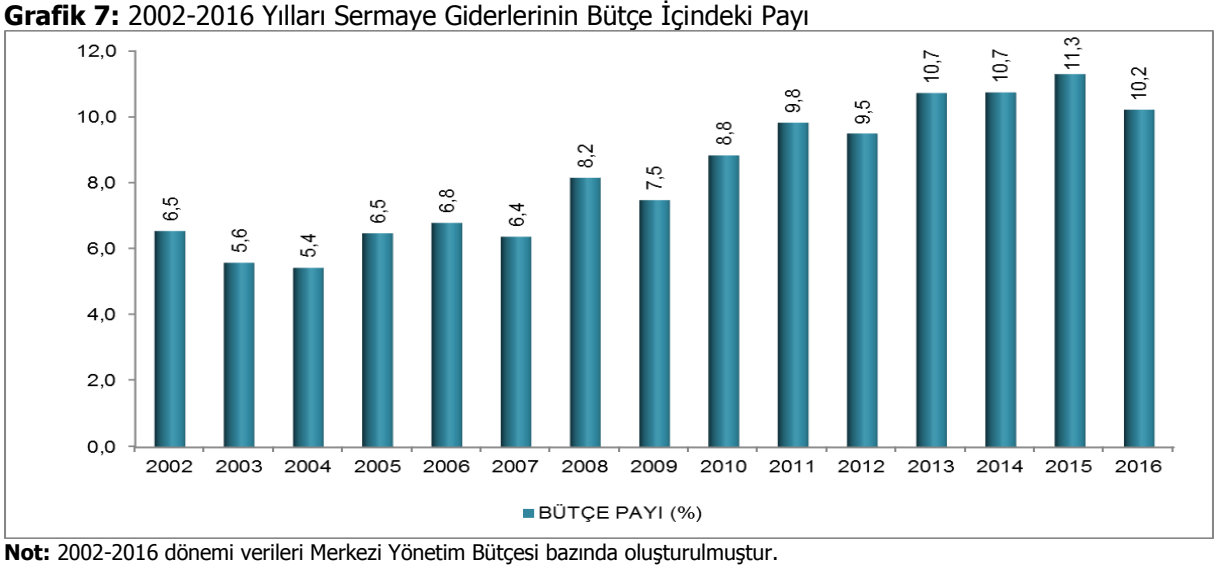
Sermaye giderleri içinde;

- Mamul Mal Alımları 8,2 milyar TL
- Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırması 6 milyar TL
- Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri 39,2 milyar TL
- Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri 3,8 milyar TL
- Diğer Sermaye Giderleri 2,4 milyar TL

olmuştur.

2002-2016 yılları arasında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 7: 2002-2016 Yılları Sermaye Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında sermaye giderlerinin bütçe içindeki payı yüzde 6,5 iken 2016 yılında bu oran yüzde 10,2 olarak gerçekleşmiştir.

2016 Yılı Yatırımları

2016 yılı kamu yatırım uygulamalarında; ekonomik ve sosyal altyapıyı geliştirecek yatırımlara, sektörel, bölgesel ve proje bazındaki öncelikler dikkate alınarak ağırlık verilmiştir.

2016 yılında, mahalli idare yatırımları ve yatırım işçilik giderleri hariç olmak üzere, Yatırım Programında 2016 yılı fiyatlarıyla; toplam tutarı 543,3 milyar TL, 2015 sonu kümülatif harcaması 239,4 milyar TL olan 3.008 adet kamu yatırım projesi yer almıştır.

2016 yılında tahsis edilen 64,9 milyar TL tutarındaki yatırım ödeneğinin yüzde 77,9'una karşılık gelen 50,6 milyar TL'lik kısmı (kamulaştırma giderleri hariç sermaye giderlerini ve yatırım programıyla ilişkilendirilen kamu yatırımı niteliğindeki sermaye transferlerini kapsamaktadır.) Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamında yer alan kuruluşların yatırım ödenekleri için tahsis edilmiştir. Bu kapsamdaki yatırım tahsislerinden en büyük payı yüzde 26,1 ile ulaştırma-haberleşme sektörü almış, bunu yüzde 22,9 ile eğitim, yüzde 22,7 oranındaki pay ile diğer kamu hizmetleri, yüzde 14,6 ile tarım ve yüzde 7,6 ile sağlık sektörleri izlemiş, enerji sektörünün payı ise yüzde 3,6 olmuştur. Madencilik, imalat, turizm ve konut sektörlerinin toplam payı ise yüzde 2,4 olmuştur.

KİT yatırımlarının toplam kamu yatırımları içerisindeki payı yüzde 18,3, özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların payı yüzde 0,2, döner sermayeler ve sosyal güvenlik kuruluşlarının payı ise yüzde 3,7 olmuştur.

Karayolu sektöründe 2016 yılında 917 km bölünmüş yol yapımı, 921 km tek yol yapımı ve 2.086 km bitümlü sıcak karışım kaplama yapım, onarım ve yenilemesi tamamlanmıştır. Ayrıca, Devlet ve İl Yollarında 238 adet (55.617 m) karayolu köprüsü, 28 adet (82.224 m) tünel inşa edilmiş ve 10.304 km sathi kaplama bakım ve onarımı gerçekleştirilmiştir.

Denizyolu sektöründe, Filyos Limanı projesinin altyapı inşaatının temeli 9 Aralık 2016 tarihinde atılmıştır.

Havayollarında 2016 yılında Türkiye ATM Kaynaklarının Sistematik Modernizasyonu (SMART) ve Van Ferit Melen Havalimanı Terminali Aks İlavesi ile Teknik Blok ve Kule Yapımı projeleri tamamlanmıştır.

Demiryolu sektöründe, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğünce yürütülen projelerdeki 2016 yılı ilerlemesi düşük kalmış olup toplam başlangıç ödeneğinin yaklaşık yüzde 55'i harcanabilmiştir. Söz konusu harcamanın yaklaşık yarısı Marmaray Projesinde gerçekleşmiştir.

Başta yüksek hızlı tren projeleri olmak üzere, mevcut hatların çift hatlı hale getirilmesi ve modernizasyonu, elektrifikasyon ve sinyalizasyon tesisleri yapımı, lojistik merkezler vb. büyük demiryolu yatırımlarının yapımına TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünce devam edilmiştir. İstanbul Kadıköy-Kartal-Kaynarca Metro Hattının Kartal-Kaynarca (Tavşantepe) kesimi tamamlanarak işletmeye alınmıştır. Yapımına hızla devam edilen Üsküdar-Ümraniye-Çekmeköy Metro Hattında ise sona yaklaşılmaktadır. Ankara'da Tandoğan (AKM)-Keçiören Metro Hattı hizmete alınmıştır. Söz konusu hattın Kızılay'a bağlantısının sağlanması adına AKM-Gar-Kızılay Metro Hattı Projesi Yatırım Programına dahil edilmiş olup ihale çalışmalarına devam edilmektedir. İzmir'de mevcut durumda işletilmekte olan İZBAN banliyö hattının devamı niteliğindeki Cumaovası-Tepeköy hattının yapımı tamamlanmış olup İZBAN banliyö hattının toplam uzunluğu 111 km'ye erişmiştir. Son olarak, Antalya'da mevcut Fatih-Meydan Tramvay Hattının Havalimanı ve EXPO alanına uzatılması amacıyla Meydan-Havaalanı-EXPO Tramvay Hattının yapımı tamamlanmıştır. Böylece Fatih-Meydan-EXPO hattının toplam uzunluğu 29,1 km'ye erişmiştir.

2016 yılı itibarıyla Milli Eğitim Bakanlığı yatırım bütçesi 6,3 milyar TL'dir. Bu bütçenin 1 milyar TL'si FATİH Projesine tahsis edilmiştir.

2016 yılında üniversitelere ek ödeneklerle birlikte yükseköğretim sektörü kapsamında 4,3 milyar TL ve Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu'na (Yurt-Kur) 1,1 milyar TL ödenek tahsis edilmiştir. Yurt-Kur'a tahsis edilen ödeneklerle ise, muhtelif illerde toplam 16.250 öğrenciye barınma imkanı sağlayacak yurt inşaatları tamamlanarak hizmete alınmıştır.

DSİ Genel Müdürlüğünce 2016 yılı sonu itibarıyla toplam 3.149.014 hektar net sulama alanı inşa edilerek işletmeye açılmıştır. Ayrıca, 2016 yılında küçük su işi projeleri çerçevesinde inşa edilen 127 adet gölet tamamlanmış, büyük su işi projeleri kapsamında inşa edilen 14 adet sulama amaçlı baraj bitirilmiştir.

DSİ Genel Müdürlüğünün yürüttüğü projelerden Kiğı Barajı ve HES Projesi tamamlanarak yatırım programından çıkartılmıştır. Yusufeli Barajı ve HES İnşaatı işinde yüzde 60 fiziki gerçekleşme sağlanmıştır. Ilısu Barajında yapım çalışmaları devam etmektedir. Barajda yaklaşık yüzde 90 gerçekleşme sağlanmış olup 2018 yılında su tutma işleminin gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

2016 yılında sağlık sektöründe Sağlık Bakanlığı ve üniversitelere tahsis edilen 5,3 milyar TL bütçe ve döner sermaye başlangıç ödeneği ile 633 milyon TL yıl içindeki ek ödenekler dâhil toplam 6 milyar TL ödenek ile; toplam 9.175 yatak kapasiteli (2016 yılında tamamlanan üniversite hastaneleri dahil), 24 adet 100 yatak altı hastane ve ek bina, 3 adet 101-200 yatak kapasiteli hastane, 19 adet 201 yatak üzeri kapasiteye sahip hastane, 9 adet Ağız ve Diş Sağlığı Merkezi ve 22 adet birinci basamak sağlık kuruluşu (Sağlık Ocağı, Sağlık Evi, Toplum Sağlığı Merkezi vs.) ile 5 adet AMATEM ve ÇEMATEM binası tamamlanarak hizmete alınmıştır.

Ormancılık sektörü özel bütçe yatırımları kapsamında; 2016 yılında Orman Genel Müdürlüğü tarafından 48.230 hektar ağaçlandırma, 18.293 hektar rehabilitasyon, 97.056 hektar toprak muhafaza ve 12.778 hektar mera ıslahı çalışması yapılmış olup 112.340.000 adet fidan üretilmiştir.

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı

Sermaye Transferleri

Sermaye transferleri için 2016 yılında 7 milyar 522 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek eklemeleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 11 milyar 457 milyon TL olmuştur. Bu ödeneklerden yapılan bütçe gideri 8 milyar 881 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu tutarın 8 milyar 488 milyon TL'si yurtiçi sermaye transferlerinden, 394 milyon TL'si ise yurtdışı sermaye transferlerinden oluşmaktadır.

Sermaye transferlerinde meydana gelen artışta;

- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının 25/7/1995 tarihli 4123 sayılı Kanun kapsamında belediyelere ve il özel idarelerine yaptığı afet altyapı yardımları,

• İçişleri Bakanlığına il özel idarelerince yürütülen çeşitli yatırım projelerinin desteklenmesi ve öncelikli yollar projesi kapsamındaki ihtiyaçların karşılanması amacıyla aktarılan kaynaklar,

• TÜBİTAK'ın 278 Sayılı Kanununun 16 ncı maddesi gereği kurum dışına sağlanan hizmetlerden elde etmiş olduğu gelirlerin ödenekleştirilerek harcamaya dönüşmesi,

• Milli Eğitim Bakanlığı ile TOKİ arasında yapılan protokol gereği olarak yapılan okul/kurumların bedeli karşılığı TOKİ'ye yapılan aktarmalar,

• Spor Genel Müdürlüğü Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürlüklerinin ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla Kurum tarafından yapılan kaynak aktarmaları,

• 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesi uyarınca TCDD'nin yüksek hızlı/hızlı tren altyapı, demiryolu altyapı yenileme ve iyileştirme yatırımları ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Ar-Ge çalışmaları için yapılan harcamalar,

• Hazine Müsteşarlığının 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'a 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunla eklenen geçici 27 nci maddeyle Maliye Bakanlığından Hazine Müsteşarlığının bütçesine aktarılan kaynaklar,

• Sağlık Bakanlığının Dünya Bankası projesi kapsamında giderleri,

etkili olmuştur.

2016 yılında dernek, vakıf, birlik ve benzeri kuruluşlara yardım amacıyla gerçekleşen sermaye transferi tutarı 35 milyon TL olmuştur. Yapılan sermaye transferlerinin ayrıntısı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

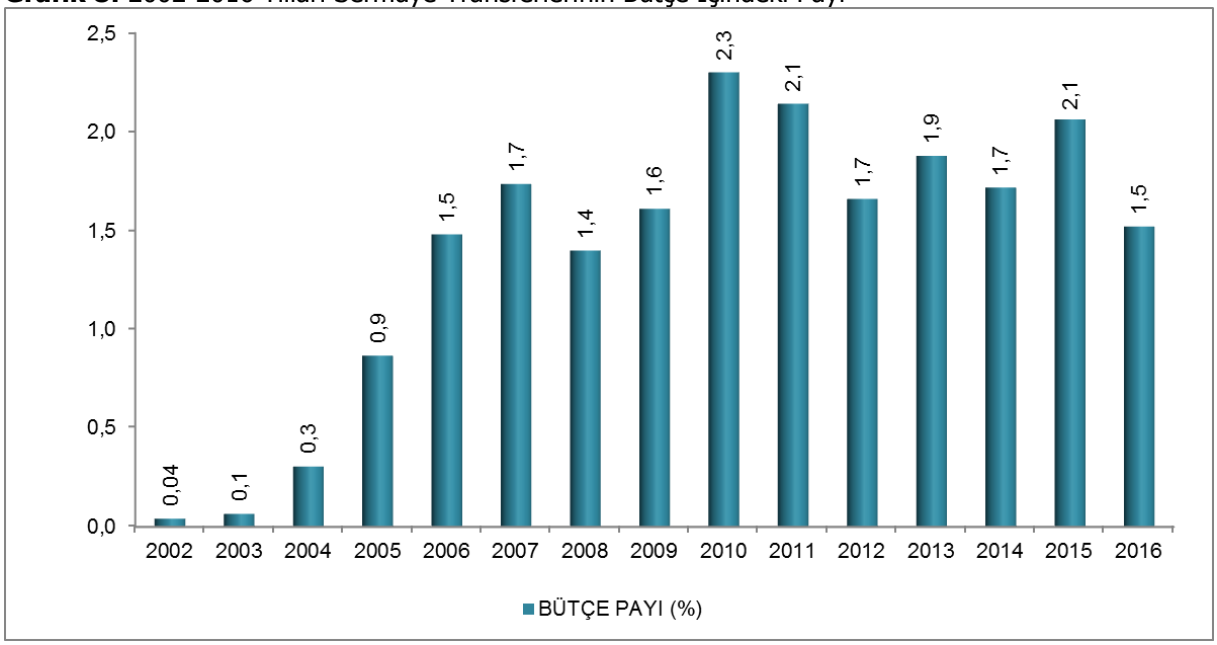
Tablo 12: Dernek, Vakıf ve Diğer Kuruluşlara Yapılan Sermaye Transferleri

(Bin TL)	Gerçekleşme
Kültür ve Turizm Bakanlığı	25.000
Milli Eğitim Bakanlığı	7.000
Gençlik ve Spor Bakanlığı	3.207
Merkezi Yönetim Toplamı	**35.207**

Kaynak: BUMKO e-bütçe sistemi

2002-2016 yılları arasında sermaye transferlerinin bütçe içindeki payının gelişimi aşağıdaki grafikte gösterilmiştir.

Grafik 8: 2002-2016 Yılları Sermaye Transferlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

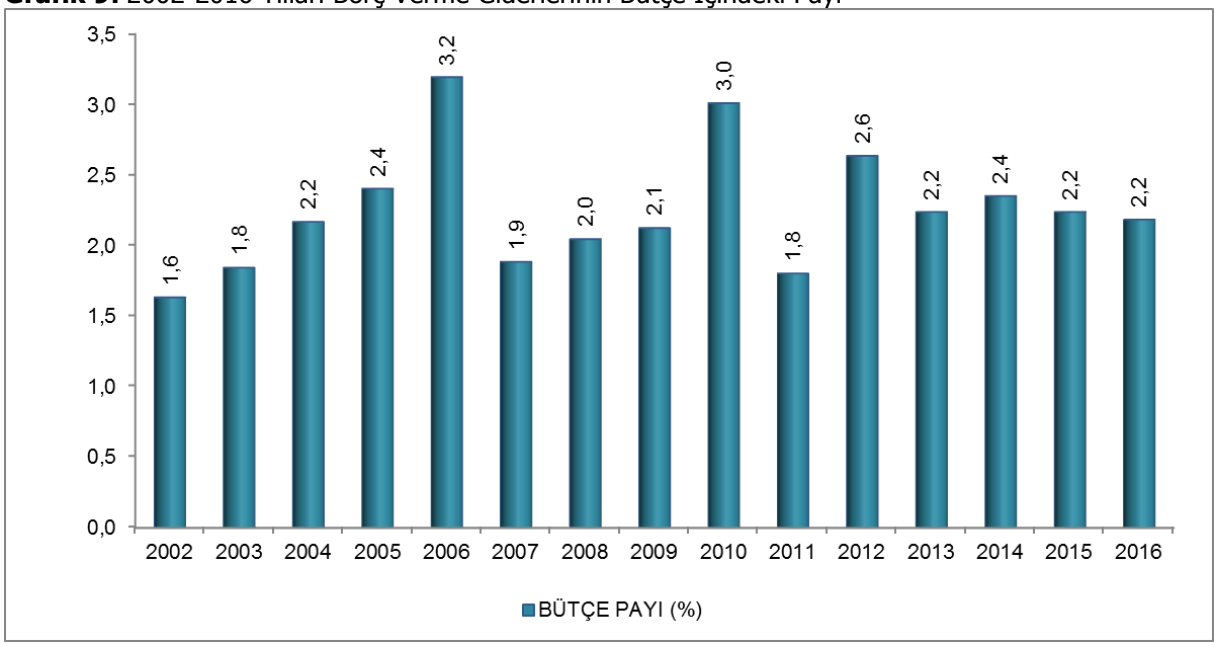
Borç Verme

Borç verme giderleri için 2016 yılında 12 milyar 939 milyon TL ödenek öngörülmüş iken ilgili mevzuat çerçevesinde yapılan ödenek değişiklikleri ile birlikte toplam bütçe ödeneği 13 milyar 464 milyon TL olmuştur. Yılsonu itibarıyla bu ödenekten yapılan toplam bütçe gideri 12 milyar 756 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Borç verme giderlerinin bazı kalemlerinde başlangıç ödeneğinin üstünde gerçekleşme olmasının en önemli sebepleri Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca aktarılan kaynaklar ile öğrenim kredisi verilen öğrenci sayısındaki artıştır.

2002-2016 yılları arasında borç verme giderlerinin bütçe içindeki payı aşağıdaki grafikte yer almaktadır.

Grafik 9: 2002-2016 Yılları Borç Verme Giderlerinin Bütçe İçindeki Payı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

bb- Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

Fonksiyonel sınıflandırmaya göre 2016 yılı bütçe başlangıç ve yılsonu ödenekleri, yılsonu gerçekleşmeleri ile gerçekleşmelerin GSYH'ye oranı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 13: Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme	Gerçekleşme / GSYH (%)
Genel Kamu Hizmetleri	159.163.848	160.961.281	150.615.423	5,8
Savunma Hizmetleri	27.088.078	38.708.443	26.550.460	1,0
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	42.430.098	45.349.246	46.858.569	1,8
Ekonomik İşler ve Hizmetler	69.759.234	83.115.173	77.730.878	3,0
Çevre Koruma Hizmetleri	591.649	558.124	524.612	0,02
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	5.239.894	5.959.985	5.844.015	0,2
Sağlık Hizmetleri	27.559.181	29.235.720	28.500.136	1,1
Dinlenme, Kültür ve Din Hizmetleri	11.155.688	12.567.890	11.913.097	0,5
Eğitim Hizmetleri	101.800.250	94.867.094	104.147.410	4,0
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	125.718.788	131.938.945	131.386.831	5,1
Bütçe Giderleri Toplamı	**570.506.708**	**603.261.901**	**584.071.431**	**22,5**

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere genel kamu hizmetleri için yapılan giderler başlangıç ödeneklerinin altında kalmıştır. Bu durumun en önemli nedeni, faiz giderlerinin bütçede öngörülenden daha az gerçekleşmesidir.

Savunma hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin altında kalmıştır. Bunun nedenleri Milli Savunma Bakanlığının projelerinde öngörülenden daha az harcama gerçekleştirmesi ile Afet ve Acil

Durum Yönetimi Başkanlığının savunma hizmetleri fonksiyonunda yer alan bazı yatırım projelerine tahsis edilen ödeneklerin kısmi kullanımıdır.

Kamu düzeni ve güvenlik hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

- Adalet Bakanlığının personel giderlerinden, elektrik, su, yakacak ve iaşe giderleri ile ilama bağlı borçlarından,
- Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun adliye binaları yapımı, elektrik, su, yakacak, iaşe ve yolluk giderlerine yapılan kaynak aktarmalarından,
- Emniyet Genel Müdürlüğünün güvenlik ve savunma amaçlı mal ve hizmet alımları ile diğer muhtelif giderlerden,
- Maliye Bakanlığının yıl içinde ortaya çıkan ilama bağlı borç ödemelerinden,
- Kredi Yurtlar Kurumunun (YURTKUR) yurt kapasitesinin artması sonucunda yurtlardaki özel güvenlik hizmeti alım giderlerindeki artışından,

kaynaklanmaktadır.

Ekonomik işler ve hizmetler fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

- Karayolları Genel Müdürlüğünün personel giderleri, ilama bağlı borçları ve Yatırım Programında yer alan yol yapım projeleri kapsamında ihtiyaç duyulan yol yapım giderleri ve kamulaştırma giderlerindeki artıştan,
- Ekonomi Bakanlığının ihracat destekleri ve yatırım teşviklerinde meydana gelen artıştan,
- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün su yapılarına ilişkin yatırım programında yer alan projeler ile DSİ aleyhine sonuçlanan davalar nedeni ile ödenen kamulaştırma giderlerinden,
- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu gelirlerinin öngörülenin üzerinde gerçekleşmesi nedeniyle gelirlerden ayrılan pay ödemelerinin ödenekleştirilerek harcamaya dönüştürülmesinden kaynaklanan artıştan,
- İskan ve toplum refahı hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun en önemli nedenleri il özel

idarelerince yürütülen çeşitli yatırım projelerinin desteklenmesi amacıyla İçişleri Bakanlığına ve baraj, gölet vs. yapımı ile Kıbrıs'a Su Götürme Projesi kapsamında DSİ'ye yapılan aktarmalar ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkındaki Kanun uyarınca kentsel dönüşüm kapsamında özel ödeneğin üzerinde gerçekleşen özel gelirlerin harcamaya dönüştürülmesinden,

kaynaklanmaktadır.

Sağlık hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun nedenleri Sağlık Bakanlığınca yapılan yatırım giderleri, personel ödemeleri, Dünya Bankası projesi kapsamında yapılan giderler, sürekli görev yollukları ile Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunun sürekli görev yolluk mahkeme harç ve giderleri, stajyer öğrenci ücretleri, personel giderleri ve askeri hastanelerin devri için yapılan aktarmalardan kaynaklanmaktadır.

Dinlenme, kültür ve din hizmetleri fonksiyonunda yılsonu gerçekleşmesi başlangıç ödeneklerinin üzerinde olmuştur. Bu durumun temel nedenleri;

- İçişleri Bakanlığının Merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının taşrada yürütülen çeşitli dinlenme, kültür ve din hizmetlerine ilişkin yatırım projelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları aracılığı ile gerçekleştirmelerinden,

- Spor Genel Müdürlüğünün Spor Toto hasılat paylarından kurum payına düşen kısmının ödenekleştirilerek harcamaya dönüştürülmesinden,

- Vakıflar Genel Müdürlüğünün Maarif Vakfının kurulması kapsamında yapılan harcamalar ile Vakıf kültür varlıklarının koruma alanlarının kamulaştırılması ve mevcut kültür varlıklarının restorasyon çalışmaları kapsamında yapılan harcamalardan,

kaynaklanmaktadır.

Eğitim hizmetlerinde de yılsonu gider gerçekleşmelerinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durumun temel nedenleri;

- Kredi Yurtlar Kurumunun yurt kapasitesinin artması nedeniyle mal ve hizmet alım giderleri ve sermaye giderlerindeki artıştan,

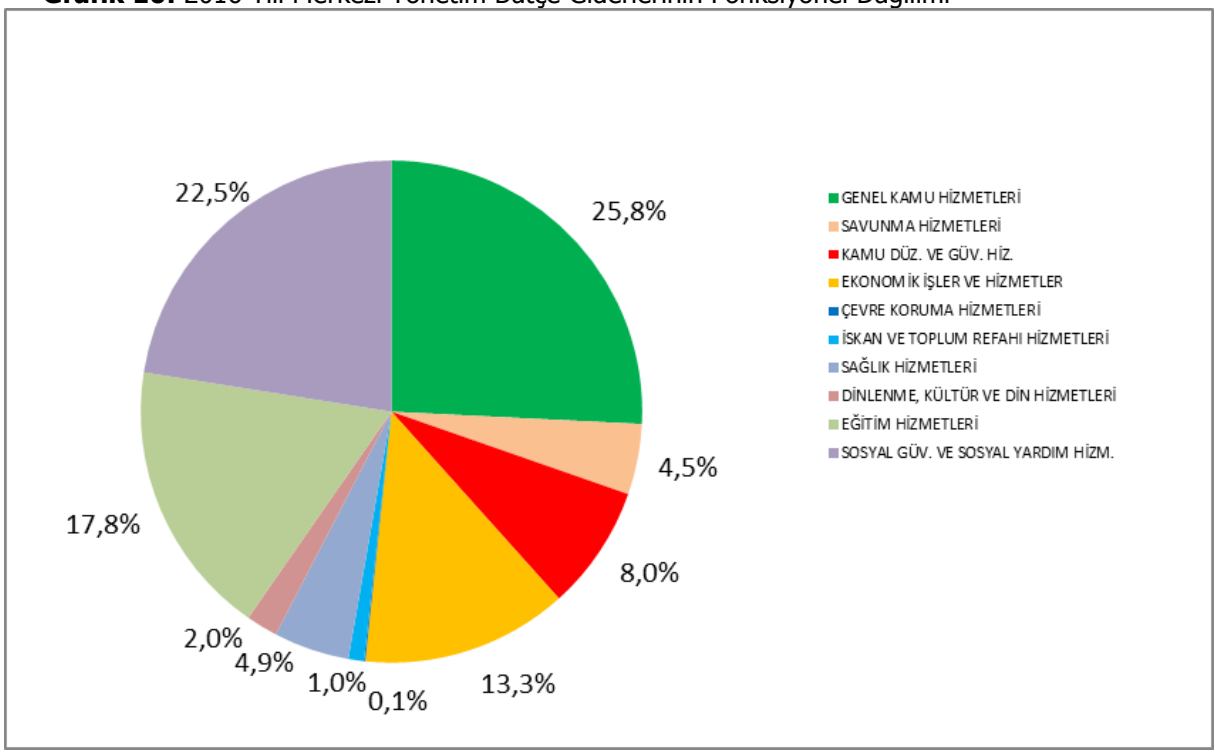
- İçişleri Bakanlığının merkezi yönetim kapsamındaki kamu kurum ve kuruluşlarının taşrada yürütülen çeşitli eğitim hizmetlerine ilişkin yatırım projelerinin Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları aracılığı ile gerçekleştirmelerinden kaynaklı artıştan,

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Merkezi Yönetim Bütçesi kapsamındaki YURTKUR gibi eğitime ilişkin faaliyet yürüten kamu idarelerinin, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname kapsamında Çevre ve Şehircilik Bakanlığına yaptırdıkları işlere ilişkin bu Bakanlığına aktardıkları ödeneklerden,

kaynaklanmaktadır.

Sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri yılsonu gerçekleşmesinin başlangıç ödeneklerinin üzerinde olduğu görülmektedir. Bu durumun temel nedenleri 5902 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi çerçevesinde başta ülkemizde barındırılan Suriye vatandaşlarına yönelik olmak üzere ülkemizde meydana gelen afet ve acil durumlara yönelik harcamalardan ve Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet katkısı ve faturalı ödemeler karşılığı yapılan aktarmaların öngörülenden yüksek gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.

Grafik 10: 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Dağılımı

Grafikte görüldüğü üzere fonksiyonel sınıflandırma bazında 2016 yılı merkezi yönetim bütçe harcamaları içerisinde en büyük payı yüzde 25,8 ile genel kamu hizmetleri almıştır. Genel kamu hizmetlerini yüzde 22,5 ile sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetleri ve yüzde 17,8 ile eğitim hizmetleri takip etmiştir. 2016 yılında merkezi yönetim bütçesinden, sosyal güvenlik ve sosyal yardım hizmetlerine, eğitim hizmetlerine ve sağlık hizmetlerine ayrılan pay toplamı ise yüzde 45,2 olmuştur.

cc- Kurumsal Sınıflandırmaya Göre Merkezi Yönetim Bütçe Giderleri

2016 yılında merkezi yönetim kapsamında yer alan idarelerin bütçe ödenekleri ve gerçekleşmelerini gösteren tablolar Raporun 5, 6 ve 7 No'lu eklerinde yer almaktadır.

Bütçeden en fazla payı alan genel bütçe kapsamındaki ilk on kamu idaresine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 14: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Genel Bütçeli Kamu İdaresi

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Maliye Bakanlığı	156.106.374	153.533.297	152.238.015
Milli Eğitim Bakanlığı	76.354.306	62.153.243	73.999.964
Hazine Müsteşarlığı	73.223.426	74.126.172	67.032.151
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	38.389.157	43.603.570	43.556.543
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	18.978.587	27.988.263	26.314.940
Milli Savunma Bakanlığı	26.451.504	38.337.056	26.281.761
Emniyet Genel Müdürlüğü	21.140.638	18.962.242	22.333.597
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	24.799.651	22.079.933	21.838.164
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	17.175.234	17.314.899	16.821.953
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	12.986.236	13.847.238	13.367.672

Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığı bütçelerinin diğer kurum bütçelerinden daha yüksek olmasının nedeni, bu bütçeler içerisinde faiz giderlerinin ve hazine yardımları gibi transfer kalemlerinin yer almasıdır. Faiz giderleri ve transferler çıkarıldığı takdirde Milli Eğitim Bakanlığının merkezi yönetim bütçesinden en yüksek payı alan kurum olduğu görülmektedir.

Diğer taraftan, bütçe gerçekleşmeleri itibarıyla en çok gider gerçekleştiren ilk on özel bütçeli idare aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 15: Bütçe Gider Gerçekleşmesine Göre İlk On Özel Bütçeli İdare

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Karayolları Genel Müdürlüğü	12.369.075	21.534.477	21.461.023
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	10.908.235	12.435.464	12.021.490
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	9.377.831	11.832.666	11.601.636
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	2.653.216	3.870.363	3.250.720
Orman Genel Müdürlüğü	2.863.021	3.247.330	3.032.827
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	977.979	2.973.410	2.428.106
Spor Genel Müdürlüğü	1.131.912	1.928.032	1.919.649
İstanbul Üniversitesi	1.082.002	1.174.546	1.070.794
Ankara Üniversitesi	813.176	889.657	849.797
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	1.236.898	1.273.562	789.686

iii- Merkezi Yönetim Bütçe Gelirleri

2016 yılı merkezi yönetim bütçe gelirleri 540 milyar 819 milyon TL olarak hedeflenmiş iken gerçekleşme bu hedefin yüzde 2,5 fazlasıyla 554 milyar 140 milyon TL olmuştur. Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin hedefin üzerinde gerçekleşmesinde teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin yanısıra vergi dışı gelir kalemlerinden sağlanan gelirler etkili olmuştur.

Bütçe gelirlerinin dağılımı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 16: 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Gelir Hedef ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
Bütçe Gelirleri	**540.818.580**	**554.139.502**
Genel Bütçe Gelirleri	**528.317.170**	**533.202.564**
Vergi Gelirleri	459.150.250	459.001.741
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.911.314	23.747.644
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.456.581	1.121.939
Faizler, Paylar ve Cezalar	33.954.266	34.909.844
Sermaye Gelirleri	12.201.576	12.827.655
Alacaklardan Tahsilatlar	1.643.183	1.593.741
Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri	**8.733.356**	**17.011.998**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların Gelirleri	**3.768.054**	**3.924.940**

Merkezi yönetim bütçe gelirlerinin 533 milyar 203 milyon TL'si genel bütçe gelirlerinden, 17 milyar 12 milyon TL'si özel bütçeli idarelerin öz gelirlerinden, 3 milyar 925 milyon TL'lik kısmı ise düzenleyici ve denetleyici kurum gelirlerinden oluşmaktadır.

aa- Genel Bütçe Gelirleri

2016 yılında 528 milyar 317 milyon TL olarak hedeflenen genel bütçe gelirleri yılsonunda 533 milyar 203 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Genel bütçe gelirlerinin hedefin üzerinde gerçekleşmesi, ağırlıklı olarak teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin belirlenen hedeflerin üzerinde gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır.

2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 459 milyar 150 milyon TL olarak hedeflenen vergi gelirlerinin yılsonu gerçekleşmesi 459 milyar 2 milyon TL olmuştur. Hedefe göre vergi gelirleri yüzde 0,03 altında gerçekleşmiştir.

Tablo 17: Vergi Gelirleri Hedef ve Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	Hedef	Gerçekleşme
Vergi Gelirleri	**459.150.250**	**459.001.741**
Gelir Vergisi	98.944.515	96.604.804
Kurumlar Vergisi	36.791.616	42.969.665
Dahilde Alınan Katma Değer Vergisi	51.246.789	53.986.875
İthalde Alınan Katma Değer Vergisi	86.894.914	76.835.576
Özel Tüketim Vergisi	116.303.522	120.401.507
Diğer Vergiler	68.968.894	68.203.314

Bu bağlamda;

• Gelir vergisi tahsilat hedefi 98 milyar 945 milyon TL iken yılsonu tahsilatı 96 milyar 605 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe hedefine göre yüzde 2,4 az gerçekleşen gelir vergisindeki azalışın nedeni; 6736 sayılı Kanun uygulaması kapsamında yapılan tahsilatın beyana dayanan gelir vergisini artırmasına rağmen, diğer kalemlerde 2016 yılı tahmini yapılırken baz alınan büyüme oranının gerçekleşmenin altında kalmasıdır.

• Kurumlar vergisi tahsilatı hedefi 36 milyar 792 milyon TL iken yılsonu tahsilatı 42 milyar 970 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçe hedefine göre yüzde 16,8 daha fazla gerçekleşen kurumlar vergisindeki fazlanın nedeni; 6736 sayılı Kanun uygulaması kapsamında yapılan tahsilat ve özellikle finans ve imalat sektörlerinden yapılan vergi tahsilatlarının beklenenin üzerinde artmasıdır.

• Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 138 milyar 142 milyon TL olarak öngörülen dahilde ve ithalde alınan katma değer vergisi tahsilatları toplamı yılsonunda, hedefe göre yüzde 5,3 oranında azalarak 130 milyar 822 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Bu azalışta, 6736 sayılı Yapılandırma Kanunu kapsamında yapılan tahsilatın dahilde alınan KDV tahsilatına olumlu yansımasına rağmen; altın hariç Türk Lirası cinsinden ithalatın beklentinin altında kalmasının ithalde KDV tahsilatını olumsuz etkilemesidir.

• Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda 116 milyar 304 milyon TL olarak öngörülmüş olan özel tüketim vergisi tahsilatı yılsonunda, hedefin yüzde 3,5 üzerinde gerçekleşerek 120 milyar 402 milyon TL olmuştur. ÖTV tahsilatındaki bu artışa ÖTV düzenlemeleri ve tüketim artışları neden olmuştur.

• Ekonomide görülen gelişmeler yukarıdaki tabloda yer alan diğer vergileri de etkilemiştir. Yılsonu itibarıyla 68 milyar 203 milyon TL olan diğer vergiler tahsilatı, 68 milyar 969 milyon TL olarak öngörülen hedefin yüzde 1,1 altında gerçekleşmiştir. Diğer vergileri oluşturan alt gelir kalemlerinden veraset ve intikal vergisi, banka ve sigorta muameleleri vergisi, motorlu taşıtlar vergisi, özel iletişim vergisinde hedefe göre artış meydana gelirken, harçlar, gümrük, damga vergisi tahsilatlarının hedeflerinin altında kalmasının bu azalışa etki ettiği görülmektedir.

• Genel bütçe vergi dışı gelirleri 69.167 milyon TL olarak öngörülmüş olup, hedefin yüzde 7,3 üzerinde 74 milyar 201 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2016

yılında özellikle teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, faiz, paylar ve cezalar, sermaye gelirleri kaynaklı olarak genel bütçe vergi dışı gelirler tahsilatı bütçe hedefini aşmıştır.

bb- Özel Bütçeli İdarelerin Öz Gelirleri

2016 yılında özel bütçeli idarelerin öz gelir hedefi 8 milyar 733 milyon TL iken yılsonu gerçekleşmesi 17 milyar 12 milyon TL olmuştur. Buna göre, özel bütçeli idarelerin öz gelirleri hedefin yüzde 94,8 üzerinde gerçekleşmiştir.

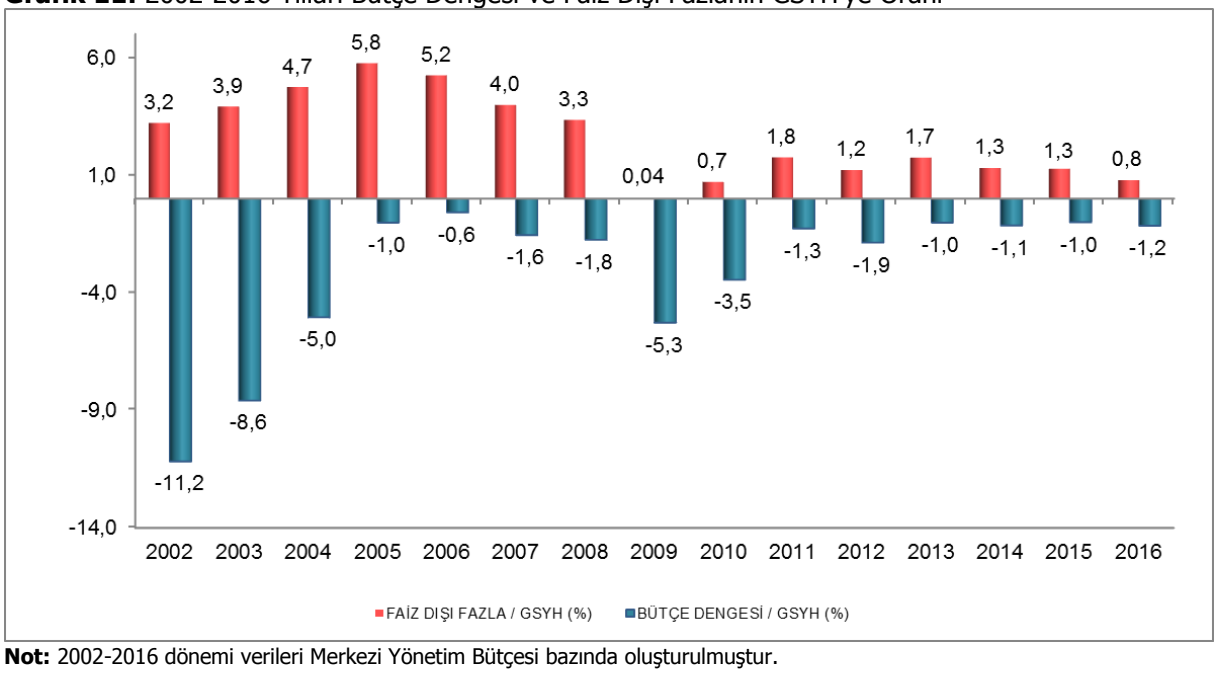
cc- Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Gelirleri

2016 yılında düzenleyici ve denetleyici kurumların gelir hedefi 3 milyar 768 milyon TL iken yılsonu gerçekleşmesi 3 milyar 925 milyon TL olmuştur. Buna göre, düzenleyici ve denetleyici kurumların gelirleri hedefin yüzde 4,2 üzerinde gerçekleşmiştir.

c- Bütçe Performansının Gelişimi

2002-2016 yılları arasında bütçe dengesi ve faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranını gösteren grafiğe aşağıda yer verilmiştir.

Grafik 11: 2002-2016 Yılları Bütçe Dengesi ve Faiz Dışı Fazlanın GSYH'ye Oranı

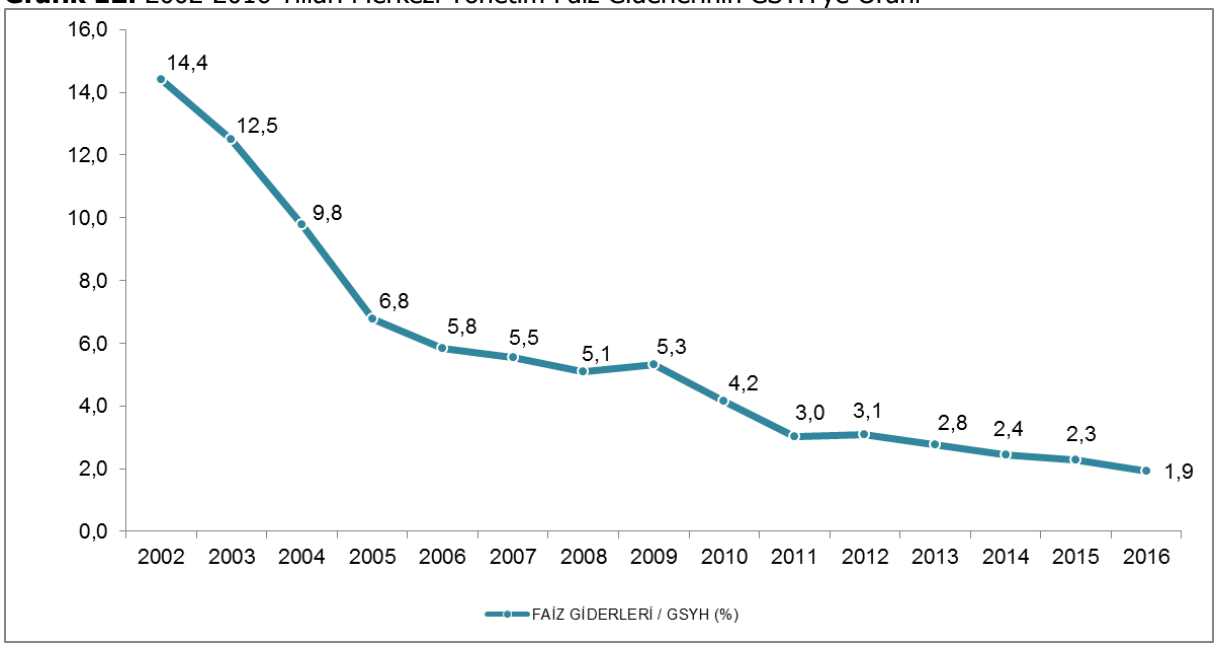
Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

Bütçe açığının GSYH'ye oranı 2002 yılında yüzde 11,2 iken, 2012, 2013,2014 ve 2015 yıllarında sırasıyla yüzde 1,9, yüzde 1, yüzde 1,1, ve yüzde 1 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında ise bütçe açığının GSYH'ye oranı yüzde 1,2 olmuştur.

2002 yılında yüzde 3,2 olan faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı, 2012 yılında yüzde 1,9, 2012,2013,2014 ve 2015 yıllarında sırayla yüzde 1,2, yüzde 1,7, yüzde 1,3 yüzde ve 1,3 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılında ise faiz dışı fazlanın GSYH'ye oranı yüzde 0,8 olmuştur.

Kamu maliyesinde sağlanan mali disiplin sayesinde faiz giderlerinin GSYH'ye oranı genel olarak düşüş eğilimi göstermektedir.

Grafik 12: 2002-2016 Yılları Merkezi Yönetim Faiz Giderlerinin GSYH'ye Oranı

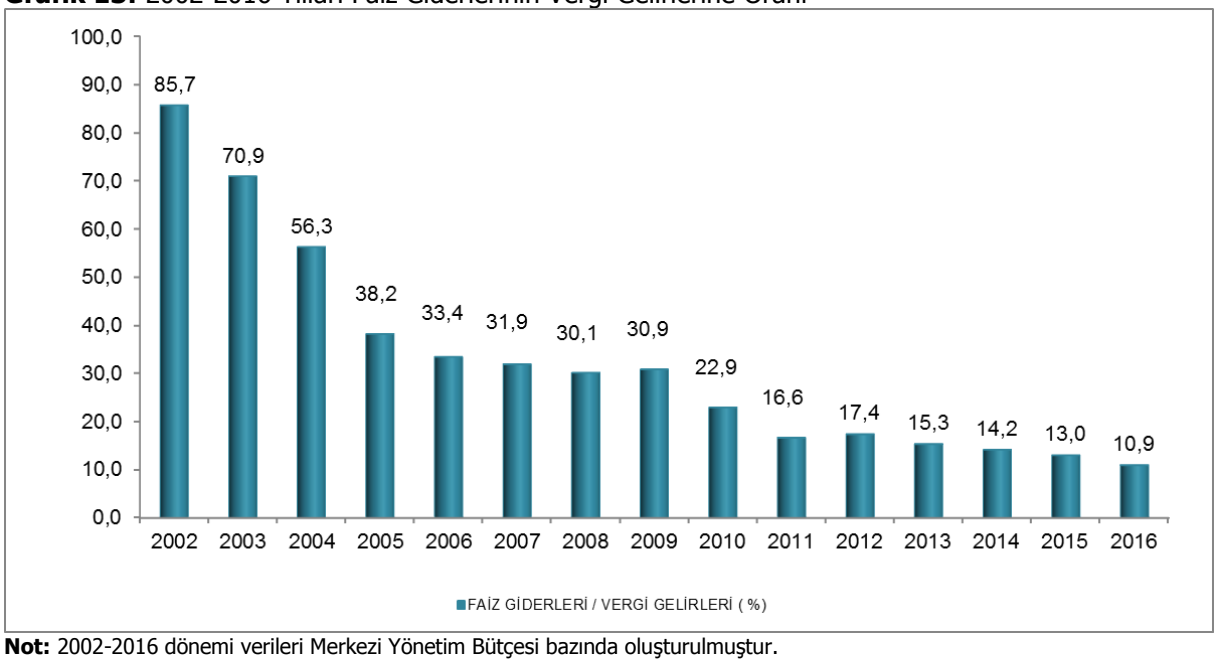

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında yüzde 14,4 olan faiz giderlerinin GSYH'ye oranı, 2014 yılında yüzde 2,4, 2015 yılında yüzde 2,3 ve 2016 yılında yüzde 1,9 seviyesine düşmüştür.

Yıllar itibarıyla vergi gelirlerinin faiz giderlerini karşılama oranlarını gösteren grafik aşağıda yer almaktadır.

Grafik 13: 2002-2016 Yılları Faiz Giderlerinin Vergi Gelirlerine Oranı

Not: 2002-2016 dönemi verileri Merkezi Yönetim Bütçesi bazında oluşturulmuştur.

2002 yılında vergi gelirlerinin yüzde 85,7'si faiz giderlerini karşılarken bu oran izleyen yıllarda vergi performansındaki artış ve kararlılıkla sürdürülen mali disiplin sonucunda genel olarak düşüş eğilimi göstermiş ve 2016 yılında yüzde 10,9 olarak gerçekleşmiştir.

d- Mali Tablolar

Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, mahalli idarelerin ve sosyal güvenlik kurumlarının 2016 yılı karşılaştırmalı bilanço ve faaliyet sonuçları tablolarına Raporun 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 ve 16 No'lu eklerinde yer verilmektedir.

2- Sosyal Güvenlik Kurumları

a- Sosyal Güvenlik Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

2016 yılında Sosyal Güvenlik Kurumunun giderleri 276 milyar 423 milyon TL olarak öngörülmüşken yılsonunda hedefin yüzde 0,04 üzerinde gerçekleşerek 276 milyar 536 milyon TL olmuştur. Kurumun gelirleri ise 265 milyar 114 milyon TL olarak hedeflenmişken yüzde 3,48 azalışla 255 milyar 880 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2016 yılı SGK bütçe ödenek ve gerçekleşmeleri ile gelir-gider dengesi aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 18: 2016 yılı Sosyal Güvenlik Kurumu Bütçe Ödenek ve Gerçekleşmeleri

(Milyon TL)	2016 Bütçe Ödeneği *	2016 Gerçekleşme	Değişim Oranı (%)
TOPLAM GELİR	**265.114**	**255.880**	**-3,48**
Prim Gelirleri	193.066	181.306	-6,09
Prim Yapılandırma Gelirleri	1.455	3.140	115,81
Devlet Katkısı	44.370	46.457	4,70
Ek Ödeme Transferi	7.792	7.698	-1,20
Faturalı Ödemeler	8.291	7.949	-4,12
Diğer Gelirler	10.140	9.330	-7,99
TOPLAM GİDER	**276.423**	**276.536**	**0,04**
Emekli Aylıkları	186.094	185.158	-0,50
Sağlık Giderleri (GSS)	66.067	68.048	3,00
Ek Ödeme	7.901	7.726	-2,22
Faturalı Ödemeler	4.781	5.450	14,00
Diğer Sigorta Ödemeleri	4.381	3.068	-29,98
Diğer (yönetim, yatırım, vb.)	7.198	7.086	-1,55
GELİR - GİDER DENGESİ	**-11.309**	**-20.656**	**82,65**
Toplam Gelirlerin Toplam Giderleri Karşılama Oranı (%)	**95,9**	**92,5**	
BÜTÇE TRANSFERİ	**102.283**	**108.073**	**5,66**
Açık Finansmanı	11.309	20.244	79,01
Devlet Katkısı	44.370	46.457	4,70
Ek Ödeme	7.792	7.698	-1,20
Faturalı Ödemeler	7.283	6.860	-5,81
Teşvikler	22.678	19.811	-12,64
Ödeme Gücü Olmayanların GSS Primi	8.851	7.003	-20,88

Not:Diğer Gelirler (faiz, gayrimenkul geliri, idari para cezası, emekli aylık kesintisi vb.)

*11/01/2016 revize bütçe rakamlarıdır (Orta Vadeli Program).

Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

2016 yılında SGK bütçe açığı 20 milyar 656 milyon TL olmuştur. Bu çerçevede, SGK'nın bütçe açığının GSYH'ye oranı binde 8 olarak gerçekleşmiştir. Emekli aylığı ödemeleri, 2016 yılında 185 milyar 158 milyon TL olmuştur.

SGK sağlık giderleri, 2016 yılında toplam 68 milyar 48 milyon TL olmuştur. Bu tutarın, 45 milyar 594 milyon TL'si tedavi giderlerinden, 21 milyar 374 milyon TL'si ilaç giderlerinden, 217 milyon TL'si reçete hizmet bedelinden, 863 milyon TL'si ise diğer harcamalardan oluşmuştur.

Tablo 19: SGK 2016 Yılı Sağlık Harcamaları

(Milyon TL)	2015	2016	Değişim Oranı (%)
Tedavi	**39.557**	**45.594**	**15,3**
Devlet Hastanesi	23.858	28.704	20,3
Üniversite Hastanesi	7.087	8.133	14,8
Özel Hastane	8.612	8.757	1,7
İlaç	**18.895**	**21.374**	**13,1**
Reçete Hizmet Bedeli	**146**	**217**	**49,2**
Diğer	**814**	**863**	**6,0**
TOPLAM	**59.411**	**68.048**	**14,5**

Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

2015 yılı ile karşılaştırıldığında 2016 yılında, ilaç harcamaları yüzde 13,1'lik artış göstererek 21 milyar 374 milyon TL'ye, tedavi harcamaları ise yüzde 15,3'lük artış göstererek 45 milyar 594 milyon TL'ye yükselmiştir. İlaç harcamalarındaki artış, bu dönemde reçete sayısında ve ortalama maliyetlerde meydana gelen artıştan kaynaklanmaktadır. Eczanelere ödenen reçete hizmet bedeli, 2016 yılında 2015 yılına göre yüzde 48,6 artış göstererek 217 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

ii- Faaliyet Bilgileri

Sigortalılar, işverenler ve primler ile ilgili çalışmalar kapsamında;

• 6663 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanun'un 60 ıncı maddesinin 11 inci fıkrasına eklenen hükümle; ana veya babası üzerinden bakmakla yükümlü olunan kişi sayılmayanlardan; lise ve dengi öğrenimden mezun olanlar 20 yaşını, yükseköğrenimden mezun olanlar ise 25 yaşını geçmemek ve bakmakla yükümlü olunan kişi ya da bu maddenin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılanlar hariç genel sağlık sigortalısı olmamak şartıyla mezun oldukları tarihi izleyen günden itibaren iki yıl süreyle gelir tespiti yapılmaksızın birinci fıkranın (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında genel sağlık sigortalısı sayılmıştır. Bu uygulamaya yönelik yazılım çalışmaları da 30/04/2016 itibarıyla tamamlanmıştır.

- 6736 sayılı Kanun ile;
  - 2016 yılı Haziran ve önceki aylara ait olup, 19/08/2016 ve öncesinde tahakkuk ettiği halde ödenmemiş olan; sigorta primi, işsizlik sigortası primi, sosyal güvenlik destek primi, genel sağlık sigortası primi, isteğe bağlı sigorta ve topluluk sigortası primi, emeklilik keseneği ve kurum karşılığı primi, idari para cezaları (İPC), Kurumca tahsil edilen;

damga vergisi, özel işlem vergisi ve eğitime katkı payı, 30/06/2016 tarihine kadar bitirilmiş özel nitelikteki inşaatlar ile ihale konusu işlere ilişkin eksik işçilik tutarı üzerinden hesaplanan sigorta primi, borç asılları ile bu borçlara bağlı gecikme cezası ve gecikme zammı tutarları için yapılandırma imkanı verilmiştir.

- 2016 yılı Haziran ayı ve önceki aylara ilişkin 4/1-(b) kapsamında prim ve prime ilişkin borçlar yapılandırılarak sigortalılarımıza 18 taksite kadar ödeme imkanı tanınmıştır.

Diğer taraftan;

• 5510 sayılı Kanun'un 81 inci maddesinin birinci fıkrasına eklenen (j) bendi ile 2016 yılında 6745 sayılı Kanun'la 4/1-(b) kapsamındaki sigortalılardan primini düzenli ödeyenlerin prim tutarlarına 01/10/2016 tarihinden itibaren (5) puanlık indirim uygulanmaya başlanmıştır. 5 puanlık sigorta primi indiriminden faydalanabilmelerini sağlayan uygulama programı da işletime alınmıştır.

Sağlık alanında yapılan düzenlemeler kapsamında;

• Gazi ve malullerimizin fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında yer alan bazı sınırlamalar kaldırılarak tüm sağlık hizmeti sunucularında tedavi görmeleri sağlanmıştır. İç güvenlik olaylarında yaralanan kişilerin de fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarından aylık bağlanmış olanlar gibi yararlandırılmaları sağlanmıştır. Bu kapsamdaki kişilerin özel sağlık hizmet sunucularınca yatarak tedavilerde yapılan bazı fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında seans kısıtlaması olmaksızın yararlandırılmaları sağlanmıştır.

• Fizik tedavi ve rehabilitasyon uygulamalarında yatarak tedavilerde uzun bekleme sürelerini ortadan kaldırmak amacıyla özel sağlık hizmeti sunucularında yer alan kota uygulaması kaldırılmıştır.

• Yatan hastalarımıza dışardan temin edilmek üzere yazılan reçeteler nedeniyle eczanelere müracaatlarında kendilerine birikmiş katılım payı çıkmasını engelleyecek düzenleme yapılmıştır.

• 5510 sayılı Kanun'un 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1), (3) ve (9) numaralı alt bentleri gereği genel sağlık sigortası (GSS) kapsamına

alınan kişilerin (yeşil kartlı) belediyelere ait hastanelere doğrudan veya sevkli müracaat edebilmelerine yönelik düzenleme yapılmıştır.

• Yalnızca Sağlık Bakanlığında sunulan palyatif bakım tedavilerinin üniversite hastanelerince de sunulabilmesi yönünde düzenleme yapılmış olup böylece vatandaşlarımızın üniversite hastanelerinden de bu hizmeti alabilmeleri sağlanmıştır.

• Sağlık Bakanlığı dışındaki birinci basamak resmi sağlık kuruluşları ile kamu idareleri bünyesindeki kurum hekimliklerince reçete edilen tüm tıbbi malzeme bedellerinin karşılanması yönünde düzenleme yapılmıştır.

• Acil durumlarda hiçbir şekilde, hiçbir sağlık hizmet sunucusunca (hastane, tıp merkezi, vakıf, kamu) ilave ücret alınmamaktadır. Ancak bazı durumlarda acil müracaatlardan sonra yatarak tedavisi devam eden hastalarımızdan belli bir dönem sonra (durumları kısmen düzeldikten sonra) ilave ücret alındığı tespit edilmiş olup bunların önüne geçecek düzenleme yapılmıştır.

• Evde bakım merkezlerinde takip ve tedavi edilen hastalarımıza yazılan reçetelerin de Kurum tarafından karşılanmasına yönelik düzenleme yapılmıştır.

• Refakatçi giderlerinin ödenmesinde, 18 yaşını doldurmamış çocuklar için bir kişi ile sınırlı olmak üzere refakatçi giderlerinin ödenmesinde herhangi bir şart aranmayacağına ilişkin düzenleme yapılmıştır.

Emeklilik hizmetleri ile ilgili çalışmalar kapsamında;

• 6655 sayılı Kanun ile 5510 sayılı Kanun'a eklenen geçici 67 nci madde kapsamında 4/1-(a) ve 4/1-(b) kapsamındaki sigortalı ve hak sahiplerine;

- 2016 yılı başından önce bağlanmış gelir ve aylıklar, 2016 yılı Ocak ödeme döneminde Kanun'un 55'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre artırılarak, bu şekilde belirlenen gelir ve aylıklar dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2016 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 100 TL tutarında ayrıca artırılmıştır. Ayrıca, 2016 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, 55 inci maddeye göre 2016 yılı Temmuz ayı ödeme dönemine ait artış oranında artırılarak ödenmiştir.

- 2016 yılı içinde bağlanan malullük, yaşlılık veya ölüm aylıklarının 27 nci, 29 uncu, 33 üncü ve geçici 2 nci maddelere göre 2016 yılı Ocak ayı itibarıyla hesaplanan aylık tutarları artırılarak ödenmiştir.
- İş kazaları ile meslek hastalıkları sigortasından hak kazanılan gelirlere esas günlük kazanç hesabına giren; son takvim ayı 2016 yılının birinci yarısına ait olanlara bağlanan gelirler 2016 yılı Ocak ödeme döneminde Kanun'un 55 inci maddesinin ikinci fıkrasına göre artırılarak, bu şekilde belirlenen gelir ve aylıklar dosya bazında ödenmesi gereken miktar esas alınmak kaydıyla 2016 yılı Ocak ödeme döneminden geçerli olmak üzere 100 TL tutarında ayrıca artırılmıştır. Son takvim ayı 2016 yılının ikinci yarısına ait olanlara bağlanan gelirler sadece 2016 yılı Temmuz ödeme döneminden geçerli olmak üzere, 55 inci maddeye göre 2016 yılı Temmuz ayı ödeme dönemine ait artış oranında artırılarak ödenmiştir.

• Anayasa Mahkemesinin emekli ikramiyesinde 30 yıl üst sınırına ilişkin Kanun hükmünü iptal etmesinin ardından, 07/01/2015 tarihinden önce aylık bağlanan, 30 hizmet yılı üzerindeki hizmetleri karşılığında ikramiye ödenmesi talebiyle başvuruda bulunan ve talepleri reddedilen emekli veya hak sahipleri tarafından, Kurumumuz aleyhine açılan davalar nedeniyle mahkemeler tarafından verilen karar sonuçlarına göre 2016 yılı Aralık ayı itibarıyla toplam 31.101 kişiye ikramiye farkı ödemesi yapılmıştır.

• 15/07/2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü ve terör eylemi sebebiyle şehit olan 4'ü Türk Silahlı Kuvvetleri, 63'ü Emniyet Genel Müdürlüğü ve 11'i sivil olmak üzere toplam 78 şehidin hak sahiplerine aylık bağlanmış ve ikramiye ödemeleri yapılmıştır. Ayrıca 4/1-(a) kapsamında sigortalı iken vefat eden 95 şehidin hak sahibi 328 yakınına da ölüm aylığı bağlanmıştır.

• 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 7'nci maddesi ile 15/07/2016 tarihli darbe teşebbüsü ve terör eylemi ile bu eylemin devamı niteliğindeki eylemler sebebiyle malul olan veya hayatını kaybedenlerin çocuklarına 1 Eylül-31 Aralık 2016 tarihleri arasında Kuruma başvurmaları halinde eğitim öğretim yardımından yararlanma imkanı getirilmiştir.

• 2016 yılı içinde vefat nedeniyle 34.961, evlenme nedeniyle 4.918 kayıt için işlem yapılmıştır. 2016 yılında emekli dul ve yetim aylığı alan hak sahiplerinin T.C.

Kimlik Numaraları Kimlik Paylaşım Sistemi (KPS), Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi (MERNİS) kayıtları ile karşılaştırılarak tespit edilen hatalı 295 T.C. Kimlik Numarası incelenmiş, hatalı giriş yapılan ya da aylık bağlama işlemi yapıldıktan sonra değişen kayıtlar düzeltilmiştir.

Tablo 20: Sosyal Güvenlik Sisteminin Kapsamı

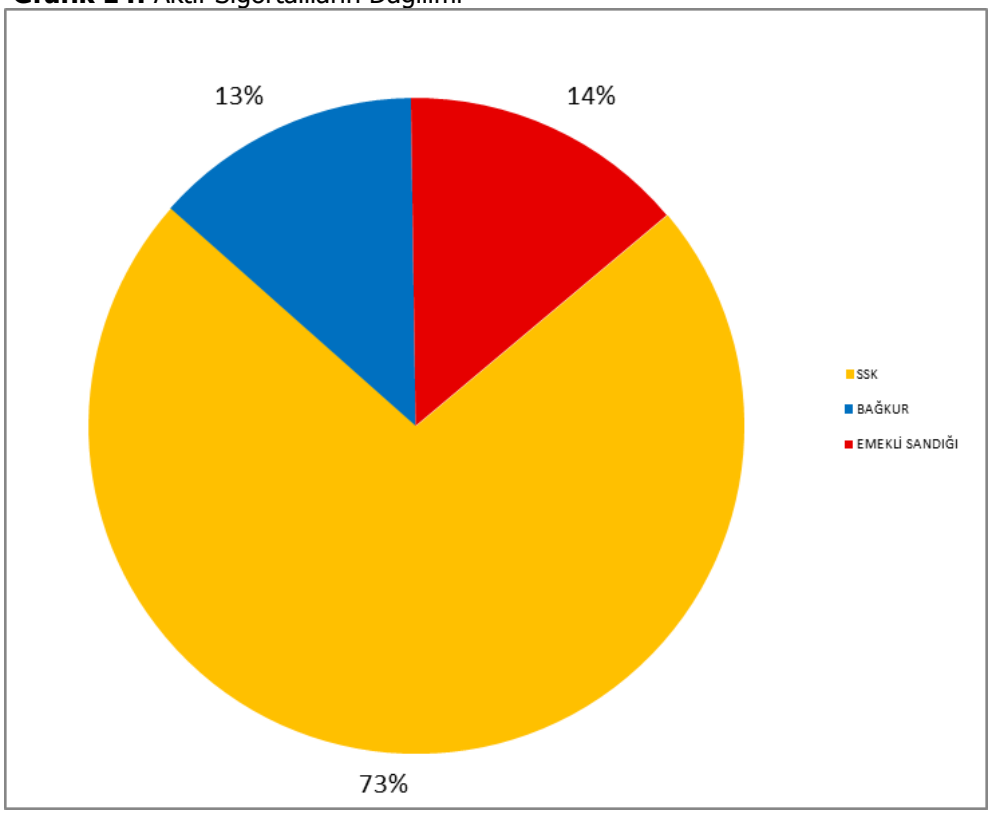
	2015				2016			
	4/a	4/b	4/c	TOPLAM	4/a	4/b	4/c	TOPLAM
AKTİF SİGORTALILAR	**14.802.222**	**2.938.034**	**3.032.971**	**20.773.227**	**15.355.158**	**2.794.132**	**2.982.548**	**21.131.838**
Zorunlu	13.999.398	2.021.157	3.032.971	**19.053.526**	13.775.188	1.969.805	2.982.548	**18.726.639**
Çırak	392.908	-	-	**392.908**	1.170.080	-	-	**1.170.080**
Y. Dışı Topluluk	29.926	-	-	**29.926**	24.710	-	-	**24.710**
Tarım (4/1-(a))	40.615	-	-	**40.615**	36.125	-	-	**36.125**
Tarım (4/1-(b))	-	797.334	-	**797.334**	-	717.876	-	**717.876**
Muhtar	339.375	14.544	-	**14.544**	349.055	13.856	-	**13.856**
İsteğe Bağlı	-	104.999	-	**444.374**	-	92.595	-	**442.552**
PASİF(Aylık Alanlar) SİGORTALILAR								
-Dosya	**6.441.029**	**2.501.153**	**1.865.983**	**10.808.165**	**6.736.070**	**2.402.298**	**1.913.966**	**11.052.334**
-Kişi	**6.839.981**	**2.541.927**	**2.002.355**	**11.384.263**	**7.144.139**	**2.559.823**	**2.051.241**	**11.755.203**
Yaşlılık	**4.865.179**	**1.648.715**	**1.340.996**	**7.854.890**	**5.098.801**	**1.647.662**	**1.374.998**	**8.121.461**
Malullük	73.004	20.727	25.070	**118.801**	74.429	21.234	25.260	**120.923**
Vazife Malulü	-	-	11.939	**11.939**	-	-	12.170	**12.170**
Ölen Sigortalı (Dosya)	1.381.234	831.136	487.978	**2.700.348**	1.436.828	732.988	501.538	**2.671.354**
Ölen Sigortalıların Hak sahipleri	1.751.325	871.773	624.350	**3.247.448**	1.814.407	890.045	638.813	**3.343.265**
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	65.361	116	-	**65.477**	69.905	157	-	**70.062**
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri (Dosya)	56.251	459	-	**56.710**	56.107	257	-	**56.364**
Sürekli İş Göremezlik Ölüm Geliri Alan Hak Sahibi	85.112	596	-	**85.708**	86.597	725	-	**87.322**
BAĞIMLILAR	**18.930.244**	**9.330.879**	**6.525.051**	**34.786.174**	**19.430.891**	**9.008.656**	**6.489.452**	**34.925.976**
Aktif / Pasif Oranı	**2,3**	**1,2**	**1,6**	**1,9**	**2,3**	**1,2**	**1,6**	**1,9**
Sosyal Güvenlik Kapsamı	**40.572.447**	**14.810.840**	**11.560.377**	**67.330.236**	**41.937.454**	**14.362.611**	**11.520.218**	**68.205.218**
Türkiye Nüfusu (TÜİK ADNKS)		**78.741.053**				**79.814.871**		
Sosyal Güvenlik Kapsamının Türkiye Nüfusuna (TÜİK ADNKS)		**85,5%**				**85,5%**		

* 2015 yılı verileri Aralık 2015 itibarıyladır.
** 2016 yılı verileri Aralık 2016 itibarıyladır.
***Sosyal Güvenlik Kapsamına Özel Sandıklarda dahil edilmiştir.

Kaynak: SGK Faaliyet Raporu

Tablodan görüleceği üzere 2016 yılı Aralık ayı itibariyle aktif sigortalı sayısı 21.131.838, pasif sigortalı sayısı ise 11.052.334'tür. Bu çerçevede, 2016 yılında aktif/pasif oranı 1,9 olmuştur.

Grafik 14: Aktif Sigortalıların Dağılımı

Grafik incelendiğinde, 2016 Aralık itibarıyla aktif sigortalıların yüzde 73'ünün 4/a, yüzde 14'ünün 4/c ve yüzde 13'ünün ise 4/b'ye tabi çalışanlardan oluştuğu görülmektedir.

Sosyal güvenlik kapsamının genişletilmesi için yapılan düzenlemeler sonucunda 2016 yılı Aralık ayı itibarıyla nüfusumuzun yüzde 85,5'i sosyal güvenlik, tamamına yakını da genel sağlık sigortası kapsamına alınmıştır. Sosyal güvenlik kapsamı genişletilerek nüfusun tamamına eşit, kolay ulaşılabilir ve kaliteli sağlık hizmetini hedef alan genel sağlık sigortası sistemi oluşturulmuştur.

b- Türkiye İş Kurumu

i- Bütçe Hedef ve Gerçekleşmeleri

Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünün 2016 yılı bütçesi için başlangıçta 9 milyar 821 milyon TL gelir öngörülmüştür. Yılsonu gelir tahmini 6 milyar 316 milyon TL olarak güncellenmiş ve gelir gerçekleşmesi 6 milyar 316 milyon TL olmuştur. Harcama tarafında ise başlangıçta 9 milyar 870 milyon TL ödenek öngörülmüştür. Yılsonu harcama tahmini 9 milyar 881 milyon TL olarak güncellenmiş ancak 5 milyar 889 milyon TL gider gerçekleştirilmiştir.

Bütçe gelirleri başlangıç hedefinin yüzde 35,7 ve bütçe giderleri başlangıç hedefinin yüzde 40,3 altında gerçekleşmiştir. Yılsonu gerçekleşmesine göre toplam bütçe giderleri içinde en büyük payı sırasıyla yüzde 60 ile mal ve hizmet alım giderleri ve yüzde 33 ile cari transferleri almaktadır.

Tablo 21: Türkiye İş Kurumu Bütçe Gerçekleşmeleri

(TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Bütçe Gelirleri			
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.561.000	2.907.445	2.907.445
Alınan Bağış ve Yardımlar	430.751.000	387.235.000	387.235.000
Diğer Gelirler	9.481.306.000	6.828.756.269	6.828.756.269
Sermaye Gelirleri	10.000	0	0
Gelirler Toplamı	**9.914.628.000**	**7.218.898.714**	**7.218.898.714**
Red İade(-)	93.406.000	902.593.355	902.593.355
Net Gelirler Toplamı	**9.821.222.000**	**6.316.305.359**	**6.316.305.359**
Bütçe Giderleri			
Personel Giderleri	328.645.000	330.075.958	323.550.757
Sosyal Güv. Kur. Devlet Prim Giderleri	53.448.000	51.845.955	50.909.429
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	5.119.168.000	4.117.606.873	3.506.180.563
Cari Transferler	4.282.490.000	5.284.222.214	1.913.587.125
Sermaye Giderleri	85.975.000	97.675.000	94.995.156
Toplam	**9.869.726.000**	**9.881.426.000**	**5.889.223.031**

Kaynak:Türkiye İş Kurumu Faaliyet Raporu

ii- Faaliyet Bilgileri

2016 yılında İŞKUR tarafından gerçekleştirilen bazı önemli faaliyetlere aşağıda değinilmektedir:

İş ve meslek danışmanları aracılığıyla işveren ilişkilerini geliştirerek daha fazla işgücü ve mesleki eğitim talebi almak, işverene bilgi aktarmak ve yükümlülükleri konusunda işverene yardımcı olmak amacıyla, 2016 yılında 552.505 işyeri ziyaret edilmiştir.

İŞKUR 2016 yılında 2.099.098'i özel sektör olmak üzere toplam 2.105.436 açık iş talebi alınmış ve 784.567'si özel sektörde olmak üzere toplam 789.133 kişiyi de açık işe yerleştirmiştir.

İş Kanununun 30 uncu maddesi gereğince işverenler; 50 veya daha fazla işçi çalıştırdıkları özel sektör iş yerlerinde yüzde 3 engelli, kamu iş yerlerinde ise yüzde 4 engelli ve yüzde 2 eski hükümlüyü; meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmakla yükümlüdürler. 2016 yılında 15.031 engelli, 242 eski

hükümlü ve terörle mücadelede malul sayılmayacak şekilde yaralanan birey İŞKUR aracılığıyla istihdam edilmiştir.

Toplum Yararına Programlar (TYP), doğrudan veya yüklenici eli ile toplum yararına bir iş ya da hizmetin gerçekleştirilmesi yoluyla özellikle istihdamında zorluk çekilen işsizlerin çalışma alışkanlık ve disiplininden uzaklaşmalarını engelleyerek işgücü piyasasına uyumlarını gerçekleştirmek ve bunlara geçici gelir desteği sağlamak amacıyla uygulanan programlardır. 2016 yılında TYP uygulamalarına devam edilmiş, uygulanan 3.372 programdan 91.895'i erkek, 81.100'ü kadın olmak üzere toplam 172.995 işsiz faydalanmıştır.

2016 yılında toplam 23.917 kişi Kurumda işlem yaptırmak suretiyle yurtdışına gitmiştir. En çok işçi gönderilen ülkeler, Irak, Cezayir, S. Arabistan, Rusya olmuştur.

Diğer yandan belediyeler, sosyal yardım kuruluşları, ticaret ve sanayi odaları, kariyer merkezleri, organize sanayi bölgeleri, kaymakamlıklar ve teknoloji gelişim merkezleriyle imzalan protokol kapsamında oluşturulan toplam 2.344 adet "hizmet noktası" ile de vatandaşlarımıza İŞKUR birimlerine gelmeden hizmet alma imkanı sağlanmıştır.

İstihdam hizmetlerini çeşitlendirmek ve işe yerleştirmede aktif rol oynamak amacıyla İstihdam Fuarı ve Kariyer Günleri düzenlenmesine önem verilmekte ve bu faaliyetler 2010 yılından beri artarak devam etmektedir. 2016 yılında 17 istihdam fuarı, 102 kariyer günü gerçekleştirilmiştir.

Yurtiçi ve yurtdışında iş ve işçi bulmaya aracılık faaliyeti ile işgücü piyasası, istihdam ve insan kaynaklarına yönelik hizmetlerde bulunmaya yetkili olan özel istihdam büroları; işgücü arzı ve talebinin karşılanması faaliyetinin yanı sıra işgücü piyasası ihtiyaçlarına uygun işgücü yetiştirilmesi ve danışmanlık gibi hizmetler de sunmaktadır. 2016 yılı sonu itibarıyla aktif olarak faaliyetlerine devam eden 456 özel istihdam bürosu aracılığı ile 26.283 kişi işe yerleştirilmiştir.

2016 yılında aktif işgücü hizmetlerinde kullanılmak üzere yaklaşık 856 milyon TL kaynak tahsis edilmiş, bu kaynağın 1 milyar 603 milyon TL kullanılarak toplamda 112.027 kurs/program açılmış, bunlara toplamda 420.638 kişi katılmış olup bunların 212.854'ü kadındır.

2016 yılında düzenlenen kurs ve programlara katılanların yaklaşık yüzde 51'i kadınlardan oluşurken, yüzde 61'i de 15-29 yaş grubundadır. Katılımcıların; yüzde 43'ü ilköğretim mezunu, yüzde 32'si ortaöğretim mezunu, yüzde 22'si ise önlisans ve üstü eğitim mezunudur.

2016 yılında mesleki eğitim kurslarından 41.275 erkek, 77.897 kadın olmak üzere toplamda 119.172 kişi yararlanmıştır.

Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumu aşağıda yer almaktadır.

Tablo 22: Mesleki eğitim kursları kapsamında düzenlenen kurslar ve katılım durumu

	Katılımcı Sayısı
İstihdam Garantili ve Garantisiz Mesleki Eğitim Kursları	94.864
Çalışanların Mesleki Eğitimi	10.087
Engellilere Yönelik Mesleki Eğitim ve Rehabilitasyon Faaliyetleri	1.360
Hükümlü/Eski Hükümlülerin Mesleki Eğitimine Yönelik Faaliyetler	982
Özel Politika ve Uygulama Gerektiren Kişi ve Gruplara Yönelik Mesleki Eğitim Kursları	36.160

Kaynak:Türkiye İş Kurumu Faaliyet Raporu

Diğer taraftan, özellikle sanayi, mesleki ve teknik eğitim kurumları arasındaki işbirliğinin artırılması ve sanayi sektörünün talep ettiği nitelikli işgücü ihtiyacının karşılanmasının amaçlandığı Uzmanlaşmış Meslek Edindirme Merkezleri Beceri'10 Projesi kapsamında açılan 1.432 kurs/programa 12.301'i erkek, 5.320'si kadın olmak üzere toplamda 17.621 kişi katılmıştır.

Engellilere yönelik kendi işini kurma hibe desteği kapsamında 2016 yılında 247 adet proje başvurusu alınmış ve yapılan değerlendirmeler sonrasında 173 adet projeye yaklaşık 6,2 milyon TL kaynak aktarılmıştır.

2016 yılında 778.718 kişiye iş arama becerileri eğitimi verilmiştir. Bu eğitimlerle kişilerin işgücü piyasasındaki etkinliklerinin artırılması sağlanmakta ve bu yolla bahsi geçen grupların işgücü piyasasına girişleri kolaylaştırılmaktadır.

2016 yılında 1.519.597 kişi işsizlik ödeneği başvurusunda bulunmuş, hak eden 784.419 kişiye toplam 3,7 milyar TL ödeme yapılmıştır.

2016 yılı içerisinde Kurumun yürüttüğü çeşitli projeler aşağıda yer almaktadır:

- *Kadın İşletmelerine Finansman ve Danışmanlık Desteği Programı*

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı (IPA) kapsamında finanse edilen proje, İŞKUR ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası işbirliğinde yürütülmektedir. 2014-2021 yılları arasında uygulanacak projenin bütçesi 38 milyon Avrodur. Projenin amacı, kadınlara ait veya kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lerin sürdürülebilir büyümelerinin desteklenerek yeni istihdam alanları oluşturulmasıdır. Bu doğrultuda projenin hedef grubu, kadınlara ait veya kadınlar tarafından yönetilen KOBİ'lerdir.

Projenin finansal bileşeni kapsamında Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (AİKB) tarafından tahsis edilen 300 milyon Avro fon, projeye katılan ulusal bankalar aracılığıyla hedef KOBİ'lere uygun koşullu kredi olarak kullandırılmaktadır. Bankalara tahsis edilen kredi miktarının yaklaşık 130 milyon Avrosu Türkiye çapında 9.758 işletme tarafından kullanılmıştır.

Projenin işletme destekleri bileşeni kapsamında hedef KOBİ'lere yönelik danışmanlık ve mentorluk hizmeti, işletme becerileri eğitimleri sunulmaktadır. Bu kapsamda 38 ilde toplam 207 işletme danışmanlık projelerinden, 57 işletme ise sürekli işletme koçluğundan ve 80 işletme mentorluk hizmetinden yararlanmaktadır. Gaziantep, Diyarbakır, Batman, Bursa, Adana İzmir, Samsun ve Ankara'da toplam 207 işletmeye yönelik işletme becerileri eğitimleri düzenlenmiştir. 1300 işletmenin katılımı ile Antalya, Ordu, Konya, Aydın, Kocaeli ve Tekirdağ, Eskişehir ve İzmir'de Kadın işletmeleri seminerleri gerçekleştirilmiştir.

- *Kadınlar İçin Daha Çok ve İyi İşler: Türkiye'de İnsana Yakışır İş İçin Kadınların Güçlendirilmesi Projesi*

Projenin ana hedefi Türkiye'de kadın istihdamının güçlendirilmesine destek olmaktır. Bu kapsamda 2016 yılında:

- Proje, 2013 yılı Mart ayında başlamış olup 2016 yılı içerisinde faaliyetlerine devam etmektedir. Proje Ankara, Konya, Bursa ve İstanbul pilot illerinde uygulanmakta olup kadın istihdamının artırılması için ulusal ölçekte sonuçlara ulaşılması hedeflenmektedir.

- Toplumsal cinsiyet eşitliği ve çalışma standartları konusunda farkındalığın artırılması amacıyla kadın istihdamı ve kadınlar için insana yakışır işler konusunda ülke çapında kısa belgesel film yarışması düzenlenmiştir.
- 30 iş ve meslek danışmanına girişimcilik eğitim programı başvuru sürecinin değerlendirilmesi ve eğitim alacak kadınların seçimine ilişkin eğitim verilmiştir.
- Pilot illerde "İşgücü Piyasasının Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Perspektifinden Analizi Raporları" ile "Erken Çocukluk Bakım ve Eğitim Hizmetleri Haritalandırma Çalışması" ve "Kadın Girişimciliğini Girişimcilik Eğitimleri Yolu İle Teşvik Etmede Daha İyi Bir Uygulama" raporları hazırlanmıştır.

• *OECD Yerelde İş Oluşturma Kapasitesinin Araştırılması Projesi*

İŞKUR'un yerel açıdan kapasitesinin geliştirmesine yönelik olarak Kurumun yerel birimlerinin sahip olduğu her alandaki karar alma ve uygulama esnekliğinin ölçülmesi, kararların veriye dayalılığı, yerelde işbirliği ve koordinasyonun ölçülmesi, içerme açısından yenilikçi olarak neler yapılabileceğinin ortaya konması gibi konulara odaklanılması amacıyla yerelde iş oluşturma kapasitesinin araştırılması öngörülmüştür.

Operasyon kapsamında 2016 yılında gerçekleştirilen faaliyetler şunlardır:

- Trabzon ve Kocaeli illerinde saha çalışması yürütülmüştür.
- Yerelde İş Oluşturma Elektronik Anketi 81 ilde uygulanmıştır.
- 23-24 Mart tarihinde OECD temsilcilerinin ve İŞKUR personelinin katılımı ile yerel çalıştaylar düzenlenmiştir.
- 25 Mart tarihinde OECD temsilcileri ve İŞKUR personelinin katılımı ile ulusal düzeyde bir çalıştay düzenlenmiştir.

• *Yüksek İstihdam İçin Sosyo-Duygusal Becerilerin Geliştirilmesi Projesi*

İŞKUR ve Dünya Bankası işbirliğiyle yürütülen projenin amacı iş aramakta olan kişilerin bu süreçte karşılaştıkları sorunları ve bu sorunlarla baş etme yollarını araştırmak olup, periyodu Temmuz 2015-Eylül 2017 arası olarak öngörülmüştür. Çalışma kapsamında sosyo-duygusal becerilerin ve istihdam edilebilirliğin artırılması, iş arama yoğunluğunun artırılması ve gelecek ile ilgili hedeflerin ve

beklentilerin etkilenmesi yollarıyla işsizlikten işe geçişleri kolaylaştırmak için iş arayanlar arasında potansiyel olarak hedef belirleme ve planlama tekniklerinin desteği ile düşünce tarzı/cesaret değişikliği sağlamak bulunmaktadır. Projeye ilişkin hazırlık ve tasarlama çalışmaları Dünya Bankası ile işbirliği içerisinde yürütülmektedir.

• *Sektörel Yatırım Alanlarında Genç İstihdamının Desteklenmesi Operasyonu*

AB Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı kapsamında finanse edilen projenin amacı, hibe projelerinin desteklenmesi yoluyla gençlerin istihdam edilebilirliklerinin ve girişimcilik becerilerinin geliştirilmesidir. Projenin uygulama bölgesi 81 il olup bütçesi 17,5 milyon Avrodur.

Hibe projeleri teklif çağrısı kapsamında başvurusu gerçekleşen hibe projelerinin belirlenmesi/değerlendirilmesi süreci tamamlanmış, desteklenen hibe projeleri 2016 yılı Mart ayında uygulanmaya başlamıştır.

Hibe programı kapsamında 33 ilde uygulanan 56 hibe projesi kapsamında 15-29 yaş aralığındaki yaklaşık;

- 4.800 gencin mesleki eğitimlerinden,
- 4.400 gencin genel beceri eğitimlerinden,
- 15.000 gencin yönlendirme ve danışmanlık hizmetlerinden,
- 1.400 gencin istihdam garantili kurslardan,
- 2.700 gencin girişimcilik eğitimlerinden,
- 3.000 gencin de staj ve çıraklık programlarından

yararlanması,

- Eğitim kurumları ile sanayi arasında işbirliğinin geliştirilmesi,

beklenmektedir.

• *Geçici Koruma Statüsündeki Suriyelilere Yönelik Ekonomi ve İşgücü Çalışma Grubu*

Başbakanlık bünyesinde geçici koruma statüsündeki Suriyelilere yönelik yapılan ve yapılması öngörülen faaliyetler için oluşturulan 6 çalışma grubundan birisi de İŞKUR Başkanlığındaki "Ekonomi ve İşgücü Çalışma Grubudur".

Geçici koruma statüsündeki Suriyelilerin işgücü piyasasına uyumlarını sağlamak amacı ile mevzuatta yer alan engellerin kaldırılması, mesleki ve dil eğitimlerine ilişkin kapasitelerinin artırılması ile işgücü piyasasında temininde güçlük çekilen mesleklerde toplumsal algı ve hassasiyetleri de dikkate alarak istihdam edilmelerini sağlayıcı çalışmalar yapılması hedeflenmektedir.

Çalışma grubunun 2016 yılında gerçekleştirdiği faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- Mesleki eğitim kursları düzenlenmesi ile ilgili olarak taslak proje hazırlanmıştır.
- Türkçe eğitimi verilmesi ile ilgili gerekli ön görüşmeler yapılmış olup olası maliyetler üzerine çalışmalar gerçekleştirilmiştir.
- İŞKUR olarak bütün illerdeki temininde güçlük çekilen meslekler belirlenmiştir.
- Eylem Planı hazırlıkları kapsamında çalışma grubu üyeleri ve Koordinatörler Üst Kurulu ile toplantılar gerçekleştirilerek grubun hedef ve misyonu belirlenmiş, kurumlardan gelen görüşler çerçevesinde taslak eylem planı üzerine çalışılarak mutabık kalınmıştır.
- Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ile 7/12/2015 tarihinde imzalanan Protokol ile geçici koruma kapsamındaki kişilerin bilgilerini temin etmek mümkün olacaktır. Suriyeli sığınmacılara yönelik hizmetlerin etkin bir şekilde yürütülmesi adına Suriyelilerin yoğun olduğu illerde il müdürlüklerinden geliştirilecek politikalar ve hizmet araçlarına yönelik kapsayıcı görüş ve öneriler talep edilmiştir.

3. Mahalli İdareler

5018 sayılı Kanun ile kamu mali yönetiminin kapsamı uluslararası standartlara uygun olarak genel yönetim şeklinde yeniden belirlenmiş ve mahalli idareler genel yönetim kapsamına alınmıştır.

5018 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde mahalli idare, yetkileri belirli bir coğrafi alan ve hizmetlerle sınırlı olarak kamusal faaliyet gösteren belediye, il özel idaresi ile bunlara bağlı veya bunların kurdukları veya üye oldukları birlik ve idareler olarak tanımlanmıştır.

Söz konusu Kanunun 41 inci maddesinde, mahalli idarelerce hazırlanan idare faaliyet raporlarının birer örneğinin Sayıştaya ve İçişleri Bakanlığına gönderileceği, İçişleri Bakanlığının bu raporları esas alarak kendi değerlendirmelerini de içeren mahalli idareler genel faaliyet raporunu hazırlayacağı, kamuoyuna açıklayacağı ve anılan raporun birer örneğinin Sayıştaya ve Maliye Bakanlığına gönderileceği hükme bağlanmıştır.

a- Mahalli İdarelere İlişkin Genel Bilgiler

2016 yılı itibarıyla 51 adet il özel idaresi, 1.397 belediye ve belediyelere bağlı 33 adet idare bulunmaktadır.

Mahalli idareler içerisinde önemli bir yer teşkil eden 1.397 belediyenin türlerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 23: Türleri İtibarıyla Belediye Sayısı

Büyükşehir Belediyesi	30
Büyükşehir İlçe Belediyesi	519
İl Belediyesi	51
İlçe Belediyesi	400
Belde Belediyesi	397
TOPLAM	**1.397**

Kaynak: Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

b- Bütçe Gerçekleşmeleri

2016 yılında mahalli idarelerin konsolide bütçe giderleri 2015 yılına göre yüzde 21,6 oranında artarak 121 milyar 184 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 11,9 oranında artarak 109 milyar 374 milyon TL olmuştur. Bu nedenle 11 milyar 809 milyon TL bütçe açığı ortaya çıkmıştır.

Mahalli idarelerin konsolide bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 24 : 2016 Yılı Mahalli İdareler Konsolide Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2015	2016	2016 / 2015 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**99.659.563**	**121.184.088**	**21,6**
Personel Giderleri	14.662.312	16.488.611	12,5
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	2.346.144	2.629.276	12,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	41.385.763	48.700.978	17,7
Faiz Giderleri	1.891.915	2.258.616	19,4
Cari Transferler	3.301.240	3.775.310	14,4
Sermaye Giderleri	32.797.067	41.778.167	27,4
Sermaye Transferleri	964.298	1.272.617	32,0
Borç Verme	2.310.824	4.280.513	85,2
Bütçe Gelirleri	**97.706.380**	**109.374.491**	**11,9**
Vergi Gelirleri	10.852.895	12.243.842	12,8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	20.876.251	23.658.446	13,3
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	7.979.434	8.176.215	2,5
Faizler, Paylar ve Cezalar	52.775.898	58.171.269	10,2
Sermaye Gelirleri	4.962.746	6.357.191	28,1
Alacaklardan Tahsilatlar	259.156	767.528	196,2
Bütçe Dengesi	**-1.953.183**	**-11.809.597**	

Not 1: Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2016 Ocak-Mart döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 457.013 Bin TL bütçe geliri, 609.080 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2016 Nisan-Haziran döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 563.637 Bin TL bütçe geliri, 575.421 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2016 Temmuz-Eylül döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 473.426 Bin TL bütçe geliri, 426.833 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe Dengesi hesaplanırken 2016 Ekim-Aralık döneminde Mahalli İdare birimleri arası transferlerden kaynaklanan 510.102 Bin TL bütçe geliri, 383.824 Bin TL bütçe gideri elimine edilmiştir.

Not 2: Gelir ve giderden yapılan eliminasyon tutarları arasındaki rakamsal fark, kayıt zamanının farklı olması ve sınıflandırma farklılıklarından kaynaklanmaktadır. Tablo üzerinde yapılacak değerlendirmelerde bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

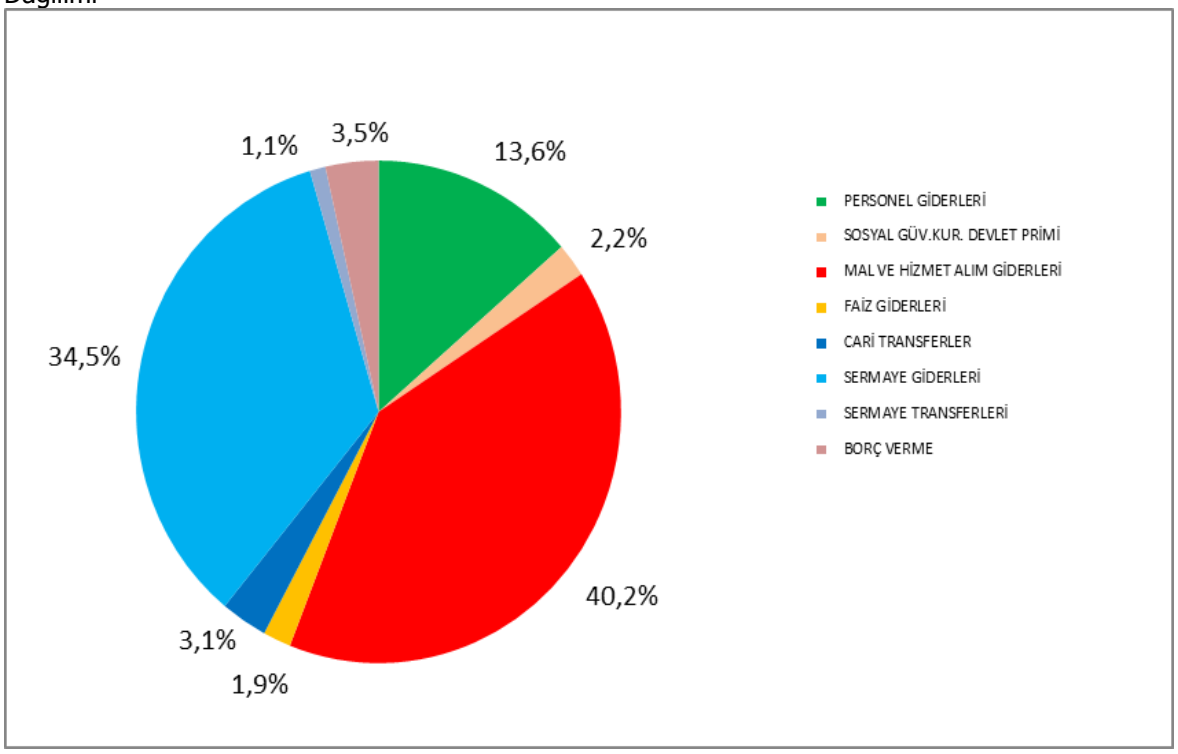
Not 3: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Not 4: Genel Yönetim kapsamındaki birimler arasında yapılan aktarmalardan kaynaklanan tutarlar gelir ve giderden revize edilerek hazırlanmıştır

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Aşağıdaki grafikte, ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idareler bütçe giderlerinin toplam bütçe giderleri içindeki payları gösterilmiştir.

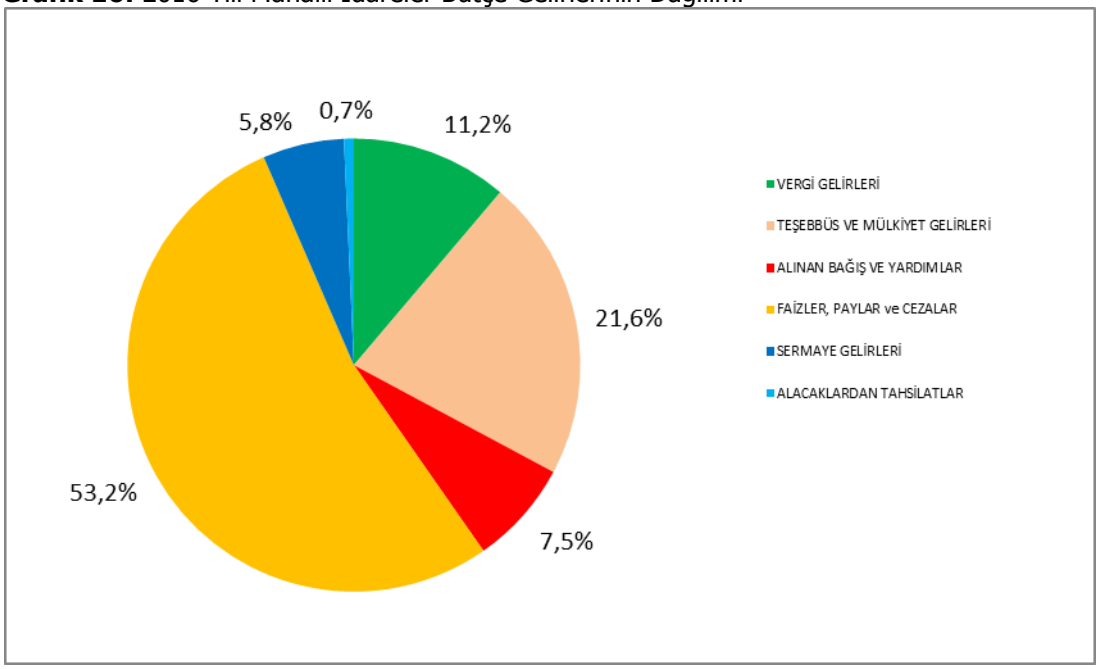
Grafik 15: 2016 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

Mahalli idarelerin bütçe giderleri içerisinde mal ve hizmet alım giderleri yüzde 40,2 ile en büyük paya sahiptir. Sermaye giderleri yüzde 34,5 ile ikinci, personel giderleri ise yüzde 13,6 ile üçüncü sırada yer almaktadır.

Aşağıdaki grafikte gelir türleri itibarıyla mahalli idareler bütçe gelirlerinin toplam gelirler içindeki payları gösterilmiştir.

Grafik 16: 2016 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Gelirlerinin Dağılımı

Grafik incelendiğinde en büyük gelir unsurunun yüzde 53,2 ile faizler, paylar ve cezalar olduğu, bunu yüzde 21,6 ile teşebbüs ve mülkiyet gelirleri ve yüzde 11,2 ile vergi gelirlerinin izlediği görülmektedir. Mahalli idarelerin gelirlerinin, 52 milyar 142 milyon TL'si merkezi yönetim bütçe gelirlerinden alınan paylardan oluşmaktadır.

Fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre mahalli idarelerin giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

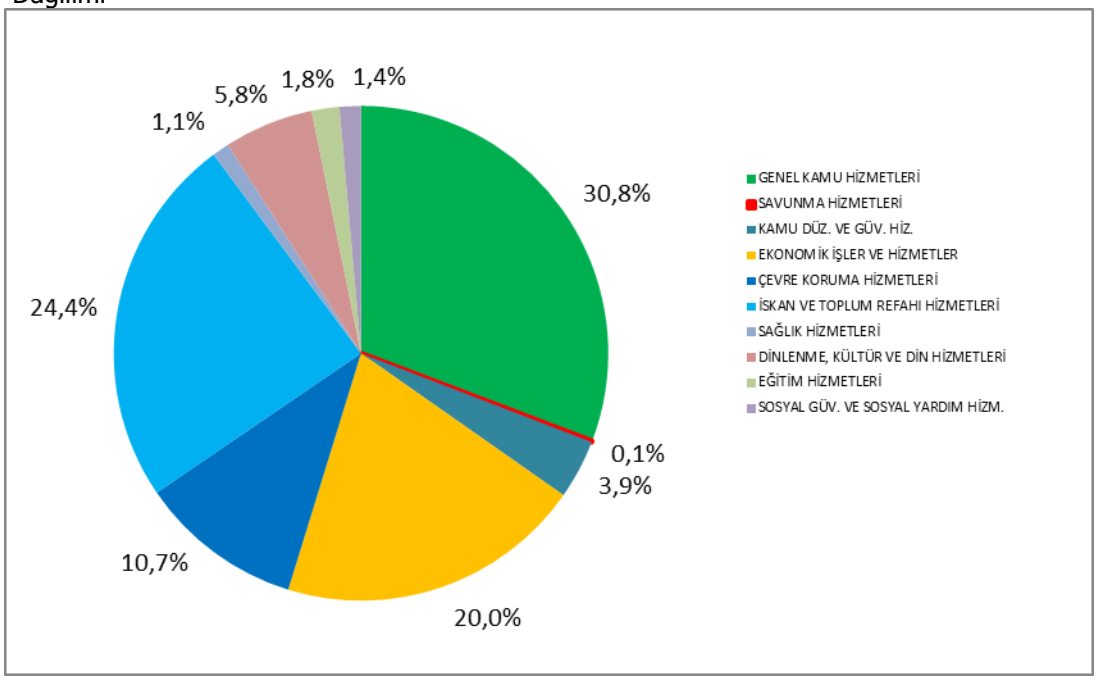
Tablo 25: Mahalli İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	7.500.610	1.119.596	15.731.473	2.258.616	2.163.593	3.395.322	841.174	4.280.513	**37.290.897**
Savunma Hizmetleri	2.822	455	42.506		7.476	32.497	52		**85.808**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.844.377	281.186	1.559.707		14.376	917.045	83.519		**4.700.210**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.936.530	346.796	8.386.564		429.340	13.060.629	125.842		**24.285.701**
Çevre Koruma Hizmetleri	1.043.497	181.911	8.448.143		16.029	3.292.460	5.895		**12.987.935**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	3.088.769	531.530	7.291.157		94.179	18.417.735	93.265		**29.516.635**
Sağlık Hizmetleri	254.597	41.366	723.349		37.151	275.721	13.666		**1.345.850**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	676.488	105.932	5.214.828		242.060	781.583	62.755		**7.083.646**
Eğitim Hizmetleri	15.009	2.071	600.236		3.053	1.524.809	46.247		**2.191.425**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	125.912	18.433	703.015		768.053	80.366	202		**1.695.981**
TOPLAM	**16.488.611**	**2.629.276**	**48.700.978**	**2.258.616**	**3.775.310**	**41.778.167**	**1.272.617**	**4.280.513**	**121.184.088**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Aşağıdaki grafikte mahalli idare bütçe gider gerçekleşmelerinin fonksiyonel sınıflandırmaya göre payları gösterilmektedir. Mahalli idarelerin yapmış olduğu giderlerde en önemli payı yüzde 30,8 ile genel kamu hizmetleri, ikinci sırayı yüzde 24,4 ile iskan ve toplum refahı hizmetleri, üçüncü sırayı ise yüzde 20 ile ekonomik işler ve hizmetler almıştır.

Grafik 17: 2016 Yılı Mahalli İdareler Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırmaya Göre Dağılımı

i- Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2016 yılında belediyelerin bütçe giderleri 2015 yılına göre yüzde 23,7 oranında artarak 91 milyar 270 milyon TL olarak gerçekleşmişken, bütçe gelirleri yüzde 12,2 oranında artarak 80 milyar 994 milyon TL olmuştur. Böylece bütçe 10 milyar 276 milyon TL açık vermiştir.

Tablo 26: 2016 Yılı Belediyelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2015	2016	2016 / 2015 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**73.756.957**	**91.269.961**	**23,7**
Personel Giderleri	10.879.060	12.290.220	13,0
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	1.742.152	1.970.590	13,1
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	31.665.780	38.479.212	21,5
Faiz Giderleri	1.663.875	1.949.798	17,2
Cari Transferler	3.118.339	3.721.403	19,3
Sermaye Giderleri	22.299.065	29.635.313	32,9
Sermaye Transferleri	1.012.287	933.785	-7,8
Borç Verme	1.376.399	2.289.640	66,4
Bütçe Gelirleri	**72.159.838**	**80.994.408**	**12,2**
Vergi Gelirleri	10.839.017	12.225.548	12,8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	7.474.956	8.426.757	12,7
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	1.475.922	1.621.091	9,8
Faizler, Paylar ve Cezalar	47.302.390	52.173.000	10,3
Sermaye Gelirleri	4.908.445	5.838.798	19,0
Alacaklardan Tahsilatlar	159.108	709.214	345,7
Bütçe Dengesi	**-1.597.119**	**-10.275.553**	

Not 1: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Not 2: Mali istatistikler arasında yapılan aktarmalardan kaynaklanan tutarlar gelir ve giderden revize edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Belediyelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 27: Belediyelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	5.150.917	805.620	12.279.815	1.949.798	2.213.026	2.176.283	791.429	2.289.640	**27.656.528**
Savunma Hizmetleri	2.706	439	24.959		7.476	647			**36.227**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	1.828.314	278.451	1.397.550		14.358	582.406			**4.101.079**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	1.536.482	266.320	6.048.173		402.736	11.952.937	75.333		**20.281.981**
Çevre Koruma Hizmetleri	851.347	148.277	7.393.319		11.191	1.182.777	1.592		**9.588.503**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.855.404	304.556	4.430.682		27.265	12.950.328	42.191		**19.610.426**
Sağlık Hizmetleri	249.735	40.555	717.231		36.477	26.855	57		**1.070.910**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	675.937	105.876	5.184.115		239.065	687.132	23.183		**6.915.308**
Eğitim Hizmetleri	14.996	2.071	313.331		1.801	46.255			**378.454**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri	124.382	18.425	690.037		768.008	29.693			**1.630.545**
TOPLAM	**12.290.220**	**1.970.590**	**38.479.212**	**1.949.798**	**3.721.403**	**29.635.313**	**933.785**	**2.289.640**	**91.269.961**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

ii- İl Özel İdarelerinin Bütçe Gerçekleşmeleri

2016 yılında il özel idarelerinin bütçe giderleri 2015 yılına göre yüzde 4,1 oranında artarak 7 milyar 883 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 4,1 oranında artarak 8 milyar 424 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 542 milyon TL bütçe fazlası elde edilmiştir. İl özel idareleri bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 28: 2016 Yılı İl Özel İdareleri Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2015	2016	2016 / 2015 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**7.571.107**	**7.882.697**	**4,1**
Personel Giderleri	1.491.867	1.720.636	15,3
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	207.840	206.818	-0,5
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	1.406.528	1.371.576	-2,5
Faiz Giderleri	17.364	24.331	40,1
Cari Transferler	395.638	240.337	-39,3
Sermaye Giderleri	3.508.554	3.773.960	7,6
Sermaye Transferleri	543.001	542.665	-0,1
Borç Verme	315	2.374	653,7
Bütçe Gelirleri	**8.096.206**	**8.424.206**	**4,1**
Vergi Gelirleri	13.878	18.294	31,8
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	137.526	113.455	-17,5
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	5.187.848	5.367.154	3,5
Faizler, Paylar ve Cezalar	2.730.070	2.912.573	6,7
Sermaye Gelirleri	26.884	10.916	-59,4
Alacaklardan Tahsilatlar	0	1.814	
Bütçe Dengesi	**525.099**	**541.509**	**3,1**

Not: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

İl özel idarelerinin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 29: İl Özel İdarelerinin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	1.541.193	186.803	820.525	24.331	230.526	516.223	242.930	2.374	**3.564.905**
Savunma Hizmetleri			11.754			31.850	52		**43.656**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	84		29.734			324.128	83.751		**437.697**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	63.328	12.280	161.961		3.456	745.642	79.729		**1.066.396**
Çevre Koruma Hizmetleri	479	108	11.992		640	55.237	5.220		**73.676**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	115.349	7.586	44.836		1.262	264.992	16.899		**450.924**
Sağlık Hizmetleri			3.517		671	247.762	13.609		**265.559**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri	190	41	19.891		2.533	87.722	46.337		**156.714**
Eğitim Hizmetleri	13		254.445		1.204	1.449.730	53.936		**1.759.328**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hizmetleri			12.921		45	50.674	202		**63.842**
TOPLAM	**1.720.636**	**206.818**	**1.371.576**	**24.331**	**240.337**	**3.773.960**	**542.665**	**2.374**	**7.882.697**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

iii- Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

2016 yılında belediyelere bağlı idarelerin bütçe giderleri 2015 yılına göre yüzde 16,8 oranında artarak 20 milyar 967 milyon TL, bütçe gelirleri ise yüzde 10,3 oranında artarak 18 milyar 934 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Böylece 2 milyar 32 milyon TL bütçe açığı oluşmuştur.

Belediyelere bağlı idarelerin bütçesinin gelir ve gider detaylarına aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 30: 2016 Yılı Belediyelere Bağlı İdarelerin Bütçe Gerçekleşmeleri

(Bin TL)	2015	2016	2016 / 2015 Değişim Oranı (%)
Bütçe Giderleri	**17.958.472**	**20.966.714**	**16,8**
Personel Giderleri	2.187.034	2.316.769	5,9
Sosyal Güv.Kur. Devlet Primi	388.195	440.203	13,4
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	7.459.616	8.045.968	7,9
Faiz Giderleri	210.261	284.272	35,2
Cari Transferler	854.682	506.397	-40,8
Sermaye Giderleri	5.887.114	7.383.204	25,4
Sermaye Transferleri	49.389	13.164	-73,3
Borç Verme	922.181	1.976.737	114,4
Bütçe Gelirleri	**17.165.883**	**18.934.469**	**10,3**
Vergi Gelirleri	0	0	
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	13.703.266	15.038.039	9,7
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	855.922	507.428	-40,7
Faizler, Paylar ve Cezalar	2.509.530	2.825.732	12,6
Sermaye Gelirleri	7.285	507.366	6.864,5
Alacaklardan Tahsilatlar	89.880	55.904	-37,8
Bütçe Dengesi	**-792.589**	**-2.032.245**	

Not: Mali istatistikler dış denetimi sonuçlandırılmamış bireysel mali tablolar konsolide edilerek hazırlanmıştır.
Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

Belediyelere bağlı idarelerin fonksiyonel ve ekonomik sınıflandırmaya göre giderleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 31: Belediyelere Bağlı İdarelerin Fonksiyonel ve Ekonomik Sınıflandırmaya Göre Giderleri

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	Toplam
Genel Kamu Hizmetleri	673.281	118.873	2.260.350	284.272	402.212	331.290	5.744	1.976.737	**6.052.759**
Savunma Hizmetleri	117	15	5.757						**5.889**
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	14.761	2.551	127.208		19	6.821			**151.360**
Ekonomik İşler ve Hizmetler	334.154	67.908	1.983.916		1.031	213.250			**2.600.259**
Çevre Koruma Hizmetleri	182.197	32.740	927.821		334	2.024.050			**3.167.142**
İskan ve Toplum Refahı Hizmetleri	1.107.689	217.336	2.740.628		102.801	4.807.602	7.420		**8.983.476**
Sağlık Hizmetleri	4.570	780	163						**5.513**
Dinlenme Kültür ve Din Hizmetleri									**0**
Eğitim Hizmetleri			125			191			**316**
Sosyal Güvenlik ve Sosyal Yardım Hiz.									**0**
TOPLAM	**2.316.769**	**440.203**	**8.045.968**	**284.272**	**506.397**	**7.383.204**	**13.164**	**1.976.737**	**20.966.714**

Kaynak: www.muhasebat.gov.tr

iv-Mahalli İdarelerin Mali Yapılarına İlişkin Genel Değerlendirme

2016 yılında mahalli idarelerin bütçe giderleri bir önceki yıla göre yüzde 21,6 artarken bütçe gelirleri yüzde 11,9 artmış ve böylece gelirdeki artış giderdeki artışın altında kalmıştır. Mahalli idareler 2015 yılında 1 milyar 953 milyon TL bütçe açığı verirken 2016 yılında 11 milyar 810 milyon TL bütçe açığı vermiştir.

Bütçe giderlerinin artışında; bir önceki yıla göre 9 milyar TL artan (yüzde 27,4) sermaye giderleri ile 7,3 milyar TL artan (yüzde 17,7) mal ve hizmet alım giderleri etkili olmuştur. 2016 yılında faiz giderlerinin artış oranı ise yüzde 19,4 olmuş ve bütçe giderleri artış oranının altında gerçekleşmiştir.

Mahalli idarelerin bütçe gelirlerinin artmasında özellikle sermaye gelirlerinde sağlanan artışlar etkili olmuştur. Bu gelir kalemindeki yüzde 28,1 artış, mahalli idareler bütçe gelirlerinin artış oranının üstünde bir oranda gerçeklemiştir.

Belediyeler mahalli idareler içerisinde gider rakamı açısından yüzde 75,3'lük bir paya sahiptir. Belediyelerin bütçe giderleri 2016 yılında yüzde 23,7 artarken bütçe gelirleri yüzde 12,2 artmıştır. 2015 yılında belediyelerin 1,6 milyar TL olan bütçe açığı 2016 yılında 10,3 milyar TL'ye çıkmıştır.

Belediyelerin en önemli gider kalemi olan sermaye giderleri 2016 yılında yüzde 32,9 artarak bütçe giderlerindeki artışın en önemli nedeni olmuştur.

Belediye bütçe gelirlerinde yüzde 64,4 ağırlığa sahip olan faiz, paylar ve cezalar yüzde 10,3 artış oranı ile belediye gelirlerindeki toplamdaki artışın en önemli nedeni olmuştur.

B- KAMU BORÇ YÖNETİMİ GELİŞMELERİ

1- İç Borçlanma

2017 Yılı Hazine Finansman Programı 31 Ekim 2016 tarihinde duyurulmuş olup söz konusu duyuruda 2016 yılına ilişkin gerçekleşmeler ve 2017 yılı borçlanma hedefleri kamuoyu ile paylaşılmıştır. Söz konusu program ile borç yönetiminin orta ve uzun vadeli hedefleri doğrultusunda, uygun maliyet ve kabul edilebilir risk seviyelerinde öngörülebilir iç borçlanma gerçekleştirilmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, 2016 yılında; stratejik ölçütler ve likit bir verim eğrisinin oluşturulması hedefi çerçevesinde 2, 5 ve 10 yıl vadeli TL cinsinden sabit faizli gösterge senetlerin düzenli olarak ihracına devam edilmiştir. Böylece; likiditenin getiri eğrisi üzerinde daha geniş bir vade aralığına yayılması sağlanarak gerek birincil gerekse ikincil piyasada fiyat etkinliğinin artmasına da katkı sağlanması hedeflenmiştir.

Ayrıca, Hazine Finansman Programında 2, 5 ve 10 yıl vadeli TL cinsinden sabit kuponlu tahvillerin "gösterge tahvil" olarak ihracına 2017 yılında da devam edileceği vurgulanmıştır. İlaveten, söz konusu sabit kuponlu senetlere ek olarak iç borçlanma işlemlerinin; kuponsuz (iskontolu) senetler, değişken kuponlu tahviller ve enflasyona endeksli senetler yoluyla gerçekleştirileceği ilan edilmiştir.

Yatırımcı tabanının genişletilmesi ve borçlanma enstrümanlarının çeşitlendirilmesi amacıyla, ilk defa 2012 yılında ihraç edilen ve 2013 yılından itibaren yurtiçi piyasada düzenli ihracına başlanan kira sertifikalarının ihracına 2016 yılında da devam edilmiştir. Bu çerçevede, Şubat, Temmuz, Eylül ve Kasım aylarında iç piyasada toplam yaklaşık 6,3 milyar TL tutarında kira sertifikası ihraç edilmiştir.

Yurtiçinde ihracı gerçekleştirilen kira sertifikaları 2016 yılına kadar 2 yıl vadeli olarak ihraç edilmiş olmakla birlikte, 2016 yılı Temmuz ayında yurtiçi piyasada ilk defa 5 yıl vadeli sabit kira ödemeli TL cinsi kira sertifikası ihracı yapılmıştır. Ayrıca, 2016 yılı Eylül ayında ilk defa TÜFE'ye endeksli 5 yıl vadeli TL cinsi kira sertifikası ihracı da başarıyla gerçekleştirilmiştir. Böylelikle, 2016 yılında bir yandan kira sertifikası ihraçları ile sağlanan toplam finansman miktarı arttırılmış, diğer taraftan da söz konusu enstrüman ile sağlanan kaynakların vadesi uzatılmıştır.

Borç stokunun itfa profilini düzenlemek ve Devlet İç Borçlanma Senedi (DİBS) ikincil piyasa likiditesini artırmak amacıyla, 2016 yılı Mart ayında Hazine Müsteşarlığı tarafından haftalık düzenli geri alım ihaleleri başlatılmıştır. İlk etapta her bir senetten haftalık azami 100 milyon TL olmak üzere, 4 ve 9 yıl vadeli sabit kuponlu senetlerin geri alımına başlanmış ve gerçekleştirilen 78 adet geri alım ihalesi sonucunda, 2016 yılında, toplam 6,8 milyar TL net tutar başarılı bir şekilde geri alınmıştır. Bununla birlikte, geri alınan tutar karşılığında ihracına devam edilen 5 ve 10 yıl vadeli sabit kuponlu TL cinsi senetlerin nominal ihraç tutarları artırılmış olup, bu sayede bahse konu senetlerin likiditesine katkı sağlanması hedeflenmiştir. 2016 yılında 100,6 milyar TL tutarında gerçekleşen nakit iç borç servisi karşılığında 91,1 milyar TL tutarında nakit iç borçlanma yapılmış olup 2016 yılı iç borç çevirme oranı yüzde 90,6 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 32: İç ve Dış Borç Ödemeleri

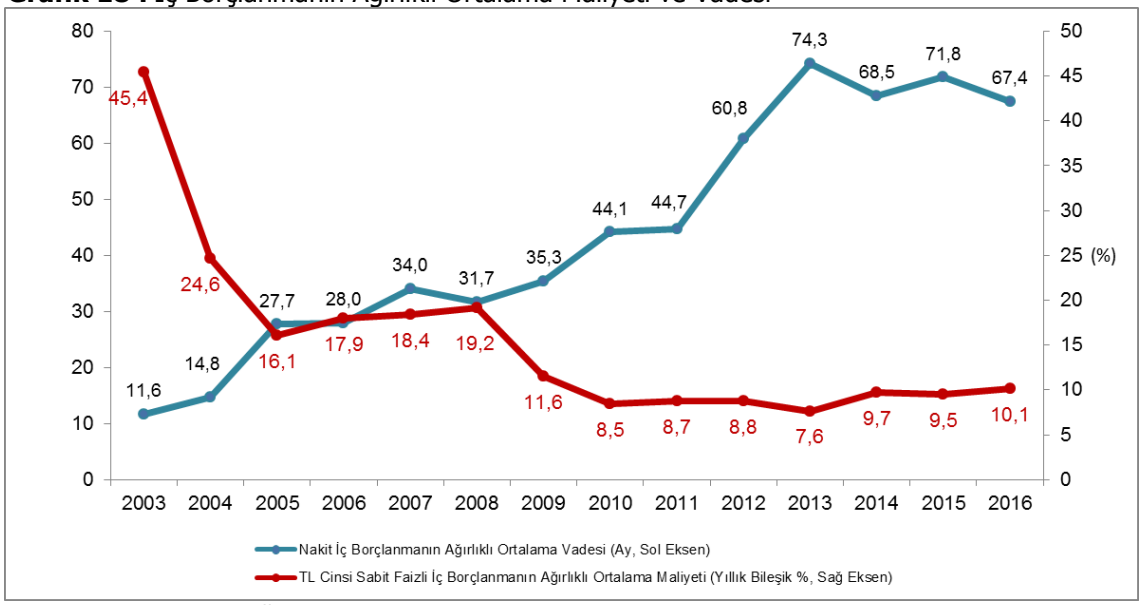
(Milyon TL)	Anapara Ödemesi	Faiz	Kira Sertifikası Kira Ödemesi	Genel Gider	İskonto
İç Borç	63.547	36.746	649	0	966
Dış Borç	14.683	11.332	508	17	45
TOPLAM	**78.230**	**48.078**	**1.157**	**17**	**1.011**

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Diğer taraftan, 2016 yılında yapılan 41 adet ihale ile iç borçlanmanın yüzde 93,4'ü sağlanırken; borçlanmanın kalan yüzde 6,6'sı doğrudan satış yoluyla (kira sertifikası) gerçekleştirilmiştir.

Nakit finansman sağlayan toplam iç borçlanmanın tamamı TL cinsinden yapılmıştır. TL cinsi değişken faizli borçlanmaların toplam TL cinsi borçlanma içindeki payı ise yüzde 17,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Grafik 18 : İç Borçlanmanın Ağırlıklı Ortalama Maliyeti ve Vadesi

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

Yukarıdaki grafikte de görüldüğü üzere, sabit faizli iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama maliyeti 2016 yılında yüzde 10,1 seviyesinde gerçekleşmiş olup iç borçlanmanın ağırlıklı ortalama vadesi ise 2016 yılında 67,4 ay olarak gerçekleşmiştir.

Diğer taraftan, 2016-2018 dönemi için belirlenen stratejik ölçütler çerçevesinde, nakit ve borç yönetiminde oluşabilecek likidite riskinin azaltılması amacıyla 2016 yılında güçlü rezerv tutulması politikasına devam edilmiştir.

Kamu borçlanma senetlerinin birincil ve ikincil piyasanın geliştirilmesi amacıyla 2000 yılı Mayıs ayından itibaren uygulanmakta olan "Piyasa Yapıcılığı Sistemi"ne 13 bankanın katılımı ile 2016 yılında da devam edilmiştir.

İç Borç Servisi

2016 yılında 63,5 milyar TL anapara, 36,8 milyar TL faiz ödemesi ve 649 milyon TL kira ödemesi olmak üzere toplam 100,9 milyar TL tutarında iç borç servisi yapılmış olup ödemelerin tamamı nakden gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, iç borç faiz, iskonto gideri ve genel gider ödemeleri için 2016 yılı bütçesinde 41,4 milyar TL olarak ayrılan ödenekten 36,8 milyar TL faiz ödemesi, 649 milyon TL kira ödemesi, 966 milyon TL iskonto gideri olmak üzere toplam 38,4 milyar TL tutarında harcama yapılmıştır.

2- Dış Borçlanma

Dış Borç Servisi

2016 yılında 14,7 milyar TL anapara ödemesi, 11,3 milyar TL faiz ödemesi, 44,9 milyon TL iskonto gideri, 16,9 milyon TL dış borç genel gideri ve 508,2 milyon TL döviz cinsi kira sertifikası gideri olmak üzere toplam 26,6 milyar TL tutarında dış borç servisi gerçekleştirilmiştir.

a- Uluslararası Sermaye Piyasalarından Borçlanma

2016 yılında uluslararası sermaye piyasalarında gerçekleştirilen 4 ihraç ile toplam 5,5 milyar ABD Doları tutarında dış finansman sağlanmıştır. Mart ayı içerisinde, ABD doları cinsinden 10 yıl vadeli, yüzde 4,875 kupon oranlı ve 1,5 milyar dolar tutarında tahvil ihracı gerçekleştirilmiş ve tahvilin yatırımcıya getirisi yüzde 5,0 olmuştur. Nisan ayı içerisinde, ABD doları cinsinden 2045 vadeli tahvilin 1,5 milyar dolar tutarında artırımı gerçekleştirilmiştir. Kupon oranı yüzde 6,625 olan tahvilin yatırımcıya getiri yüzde 5,40 olmuştur. Haziran ayında 5 yıl vadeli ve 1 milyar dolar tutarında bir kira sertifikası ihraç edilmiş ve ihraçta kira oranı yüzde 4,251 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılının son ihracı ise Ekim ayında, Mart ayında ilk ihracı gerçekleştirilen 10 yıl vadeli, ABD doları cinsinden, yüzde 4,875 kupon

oranlı tahvilin 1,5 milyar dolar tutarındaki artırımı olmuştur. Bu ihraçta yatırımcıya getiri yüzde 4,750 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2017 yılında ise geleneksel Eurobond, Japon Yeni ve kira sertifikası ihraçları yoluyla uluslararası sermaye piyasalarından 6 milyar ABD doları tutarı karşılığında finansman sağlanması öngörülmektedir.

b- Uluslararası Kuruluşlardan Program Finansmanı

Fransız Kalkınma Ajansından Sağlanan Program Finansmanı

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik olarak Orman ve Su İşleri Bakanlığınca yürütülmekte olan orman rehabilitasyonu, erozyon kontrolü ve ağaçlandırma faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla 15 Aralık 2016 tarihinde imzalanan anlaşma ile Fransız Kalkınma Ajansından 150 milyon Avro tutarında program kredisi temin edilmiştir.

c- Proje Finansmanı

2016 yılı içinde yabancı hükümetler, ticari bankalar ve uluslararası kuruluşlardan proje finansmanı amacıyla 2,8 milyar ABD Doları karşılığı dış finansman temin edilmiştir. Söz konusu proje kredilerinin yüzde 90'ı uluslararası kuruluş, yüzde 10'u ise hükümet kredisi olarak temin edilmiştir. 2016 yılında temin edilen kredilerin yüzde 87'si garantili, yüzde 13'ü ise tahsisli olarak sağlanmıştır. 2016 yılında sağlanan kredilerin kaynaklara göre dağılımı aşağıda gösterilmektedir.

Tablo 33: 2016 Yılında Sağlanan Kredilerin Kaynaklarına Göre Dağılımı

Kaynağı	Tutar (Milyon ABD Doları)	Dağılım Oranı (%)
Uluslararası Kuruluşlar	2.518	90,1
Hükümet Kuruluşları	279	9,9
TOPLAM	**2.797**	**100**

Tabloda yer alan tutarlar 2016 yılı içerisinde dış proje kredilerine ilişkin sağlanan anlaşma tutarlarını ifade etmekte olup kullandırılan kredi tutarlarını belirtmemektedir.

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

d-Borç Üstlenimine Tabi Krediler

Hazine Müsteşarlığı tarafından 2016 yılı içerisinde Kuzey Marmara Otoyolu Projesi Odayeri-Paşaköy (3. Boğaz Köprüsü Dahil) Kesiminin ilave finansmanı

kapsamında 420 milyon ABD Dolarındaki dış krediye borç üstlenimi taahhüdü sağlanmıştır. Böylece kamu-özel işbirliği finansman modeli ile yürütülen aşağıdaki tabloda belirtilen projeler için Hazine Müsteşarlığı tarafından bugüne kadar toplamda yaklaşık 8,65 milyar ABD Doları tutarında dış finansman için borç üstlenimi sağlanmış durumdadır.

Tablo 34: Kredi Kullanım Bilgileri

Proje Adı	KÖİ Modeli	Borç Üstlenim Anlaşması Tarihi	Toplam Proje Maliyeti (ABD Doları)	Kredi Tutarı (ABD Doları)
Avrasya Tüneli Projesi	Yap-İşlet-Devret	11.12.2012	1.239.863.000	960.000.000
Kuzey Marmara Otoyolu Projesi Odayeri - Paşaköy (3. Boğaz Köprüsü Dahil) Kesimi	Yap-İşlet-Devret	13.5.2014	2.927.413.140	2.318.000.000
		11.3.2016	528.831.099	420.000.000
Gebze-Orhangazi-İzmir (İzmit Körfez Geçişi ve Bağlantı Yolları Dahil) Otoyolu	Yap-İşlet-Devret	5.6.2015	6.312.392.047	4.956.312.328
Toplam			**11.008.499.286**	**8.654.312.328**

Kaynak: Hazine Müsteşarlığı

e- Dünya Bankası

Kalkınmakta olan ülkelerin ekonomik ve sosyal gelişmelerine katkıda bulunmak amacıyla kurulmuş olan Dünya Bankasından ülkemiz için bugüne kadar bütçe desteği amacıyla çeşitli program kredileri, kamu kurumlarının yatırım ve kurumsal gelişme ihtiyaçları için ise proje kredileri temin edilmiştir.

- *Ülke İşbirliği Stratejisi (CPS)*

1 Temmuz 2011 tarihinde başlayan ve Dünya Bankasının ülkemize sağlayacağı mali ve teknik desteğin çerçevesini oluşturan, Ülke İşbirliği Stratejisi (Country Partnership Strategy - CPS) Programı 30 Haziran 2016 itibarıyla sona ermiştir. Söz konusu program kapsamında taahhüt bazında toplam yaklaşık 4,3 milyar ABD Doları finansman sağlanmıştır. Dünya Bankasının tüm üye ülkelerde uygulamaya başladığı yeni stratejiye göre bundan sonra ülkelere sağlanacak mali ve teknik destek Ülke İşbirliği Çerçevesi (Country Partnership Framework-CPF) kapsamında belirlenecektir.

Bu çerçevede, 2017-2021 mali yıllarını kapsayacak CPF dokümanı hazırlıklarına 2016 yılında başlanmış olup, bahse konu program çerçevesinde 6,4 milyar ABD Doları finansman sağlanması öngörülmektedir.

- *Proje Kredileri*

2016 yılında Dünya Bankasından proje finansmanı amacıyla toplam 1,1 milyar ABD Doları tutarında kredi sağlanmıştır.

f-Avrupa Kuruluşları

2016 yılında AYB'den proje finansmanı amacıyla yaklaşık 990 milyon ABD Doları tutarında finansman sağlanmıştır. Söz konusu finansmanın tamamı KOBİ için kullanılacaktır. Buna ilaveten 2016 yılında Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası'ndan toplamda 209 milyon ABD Doları tutarında finansman sağlanmıştır. Bu finansmanın tamamı KOBİ finansmanı amacıyla sağlanmıştır.

g- Diğer Kuruluşlar

2016 yılında diğer kuruluşlardan sağlanan kredilere bakıldığında, İslam Kalkınma Bankasından (İKB) 224,4 milyon ABD Doları tutarında, Alman Kalkınma Bankasından (KfW) 278,5 milyon ABD Doları tutarında, Uluslararası Tarımsal Kalınma Fonundan (IFAD) 17,9 milyon ABD Doları tutarında dış finansman sağlanmıştır.

Dış Borç Servisi

2016 yılında 14,7 milyar TL anapara ödemesi, 11,3 milyar TL faiz ödemesi, 44,9 milyon TL iskonto gideri, 16,9 milyon TL dış borç genel gideri ve 508,2 milyon TL döviz cinsi kira sertifikası gideri olmak üzere toplam 26,6 milyar TL tutarında dış borç servisi gerçekleştirilmiştir.

3- Borç Stoku

2016 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim brüt borç stoku 759,7 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu borcun 468,6 milyar TL'si iç borçlardan, 291,0 milyar TL'si dış borçlardan oluşmaktadır. 2016 yılı sonu itibarıyla merkezi yönetim borç stokunun yüzde 69,8'i sabit faizli borçlar, yüzde 16,1'i değişken faizli borçlar, yüzde 14,1'i enflasyona endeksli senetler, yüzde 61,7'si TL cinsi borçlar ve yüzde 38,3'ü de döviz cinsi borçlar oluşturmaktadır. Merkezi yönetim borç stokunun

GSYH'ye oranı, 0,3 puanlık artış ile 2015 yılındaki yüzde 29,0 seviyesinden, 2016 yılında yüzde 29,3 seviyesine gelmiştir.

Merkezi yönetim iç borç stoku, 2015 yılı sonunda 440,1 milyar TL düzeyinde iken, 2016 yılı sonunda 28,5 milyar TL'lik artışla 468,6 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Bununla birlikte, merkezi yönetim iç borç stokunun GSYH'ye oranı 2015 yılı sonunda yüzde 18,8 iken, bu oran 2016 yılı sonu itibarıyla yüzde 18,1'e gerilemiştir. 2016 yılı sonu itibarıyla iç borç stokunu elinde bulunduran yabancı yatırımcıların payı, bir önceki yıl seviyesi olan yüzde 17,3'ü korumuştur.

2015 yılı sonunda 238,1 milyar TL olan merkezi yönetim dış borç stoku, 2016 yılı sonunda 2015 yılına göre 52,9 milyar TL artışla 291,0 milyar TL seviyesine ulaşmıştır. Merkezi yönetim dış borç stokunun GSYH'ye oranı 2015 yılı sonunda yüzde 10,2 iken, bu oran 2016 yılı sonunda yüzde 11,2 olarak gerçekleşmiştir. Merkezi yönetim dış borç stokunun döviz cinsinden dağılımları 2016 yılı sonu itibarıyla incelendiğinde, borç stokunun yüzde 65,7'lük kısmının ABD Doları cinsi, yüzde 25,5'lik kısmının Avro cinsi, yüzde 8,8'lik kısmının ise diğer döviz cinsi borçlardan oluştuğu görülmektedir. Aynı dönemde, merkezi yönetim dış borç stokunun 79,6 milyar TL kısmını uluslararası sermaye piyasalarında ihraç edilen tahviller; 211,4 milyar TL kısmını ise yurtdışından sağlanan krediler oluşturmuştur.

III-BÜTÇE YÖNETİMİNE İLİŞKİN FAALİYETLER

A- YAPILAN DÜZENLEMELER

Mali mevzuatı ve merkezi yönetim bütçe hazırlık ve uygulamasını yönlendirmek amacıyla 2016 yılında Maliye Bakanlığınca çıkarılan bütçe uygulama tebliği, usul ve esas, genel yazı ve genelgelere ilişkin bilgiler aşağıda yer almaktadır.

1-Tebliğler

2016 yılı bütçesinin uygulanmasına ilişkin olarak Maliye Bakanlığınca çıkarılan tebliğlere dair bilgiler aşağıda yer almaktadır.

(1) Sıra No'lu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

Devlet Memurları Yiyecek Yardımı Yönetmeliği çerçevesinde 2016 yılında öğle yemeği servisinden faydalanacak olanlardan alınacak günlük yemek bedeli tutarları 06/02/2016 tarihli ve 29616 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan I Sıra No'lu Bütçe Uygulama Tebliği ile belirlenmiştir.

(2) Sıra No'lu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 43 üncü maddesinde; "Engelliler için sağlık kurulu raporu düzenlemeye yetkili sağlık kurum veya kuruluşlarınca verilen sağlık kurulu raporuyla asgari yüzde 20 oranında engelli olduğu tespit edilen ve özel eğitim değerlendirme kurulları tarafından da eğitsel değerlendirme ve tanılamaları yapılarak 5580 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu kapsamında açılan özel eğitim okulları ile özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde verilen destek eğitimini almaları uygun görülen görme, işitme, dil konuşma, spastik, zihinsel, ortopedik veya ruhsal engelli bireylerin eğitim giderlerinin her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen tutarı, Bakanlık bütçesine bu amaçla konulan ödenekten karşılanır." hükmü yer almaktadır. Söz konusu hükmün uygulamasına ilişkin hususlara bu Tebliğde yer verilmiştir.

(4) Sıra No'lu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

Bilindiği üzere, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 01.01.2016 tarihinde yürürlüğe girmesinin mümkün olamayacağının anlaşılması üzerine, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 19 uncu maddesi hükümlerine

istinaden hazırlanarak 1//1/2016 tarihinden 31/3/2016 tarihine kadar geçecek üç aylık dönemde uygulanmak üzere yürürlüğe konulan 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanununun uygulaması cari yıl bütçe kanunun yürürlüğe girmesiyle sona ereceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, kamu hizmetlerinin aksamadan sürdürülmesine imkan sağlanması bakımından 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunun yürürlüğe gireceği tarih itibariyle Maliye Bakanlığınca ayrıntılı harcama ve finansman programlarının da uygulamaya konulmasına ilişkin hususlar bu Tebliğde belirlenmiştir.

Diğer taraftan, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun bütçe ödeneklerinin kullanılmasına ilişkin 20 nci maddesine istinaden bütçenin uygulanmasının ve nakit yönetiminin en düşük maliyetle işlemesini sağlayarak bütçenin uygulanmasında ve nakit yönetiminde etkinliği sağlamak amacıyla kamu idareleri tarafından hazırlanacak ayrıntılı harcama ve finansman programlarının hazırlanması ve vize edilmesinde uyulacak usul ve esaslara bu Tebliğde yer verilmiştir.

(5) Sıra No'lu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği

Bilindiği üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6682 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ve muhtelif kanunlarla bütçe uygulama sürecine ilişkin usul ve esasları belirleme yetkisi Maliye Bakanlığına verilmiştir.

Bu çerçevede, ödeneklerin etkin, verimli, mali disiplini gözeten ve finansman maliyetlerini düşüren bir anlayışla kullanılmasına yönelik olarak, ayrıntılı harcama programları (AHP) ve ayrıntılı finansman programlarının (AFP) uygulamasının yönlendirilmesine ve gerçekleştirilecek bütçe işlemlerine ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğde belirlenmiştir.

Bu Tebliğde AHP ve AFP uygulamasına ilişkin hükümlerin yanı sıra, harcamacı kuruluşların hizmet sunumlarında daha etkin olabilmelerine imkan tanımak ve bütçe uygulama sürecinde sadelik ve kolaylık sağlamak amacıyla, bütçe uygulama sürecinin ana unsurlarını oluşturan serbest bırakma, revize, ödenek ekleme ve ödenek aktarma gibi bütçe işlemleri hakkında detaylı düzenlemeler yer almaktadır.

2- Genelge, Usul ve Esaslar ve Genel Yazılar

(9) Sıra No'lu 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Genelgesi

Genel bütçe kapsamındaki idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçe giderlerinin gecikmelere mahal verilmeden zamanında gerçekleştirilmesi ve 2016 yılsonu işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için gerekli olan hususlara bu Genelgede yer verilmiştir.

5286 Sayılı Kanun Uyarınca Kaldırılan Mülga Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Taşra Teşkilatı Personeli İçin İl Özel İdarelerine Maliye Bakanlığınca Yapılacak Aktarımlara İlişkin Usul ve Esaslar

2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 10 uncu maddesine istinaden, 13/1/2005 tarihli ve 5286 sayılı Kanun uyarınca il özel idarelerine devredilen personelin aylık ve diğer her türlü mali ve sosyal haklarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenmektedir.

Cari Harcamaların Kontrol Altında Tutulmasına Yönelik Proje ve İşlerin Desteklenmesine İlişkin Usul ve Esaslar

Bu Usul ve Esaslar ile 6682 sayılı 2016 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa Ekli (E) İşaretli Cetvelin 89 uncu sıra hükmüne istinaden Onuncu Kalkınma Planının (2014-2018) Öncelikli Dönüşüm Programları arasında yer alan Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Programı kapsamında cari harcamaların kontrol altında tutulmasına yönelik proje ve işlerin finansmanını sağlamak üzere proje başvurusu, değerlendirilmesi, kabulü ve sonuçlandırılmasına ilişkin süreçler belirlenmiştir.

Öğrenci Katkı Paylarının Devletçe Karşılanmasına İlişkin Uygulama Usul ve Esasları

Bu Usul ve Esaslar ile Bakanlar Kurulunun 17/10/2016 tarihli ve 2016/9377 Kararı Eki "2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılında Yükseköğretim Kurumlarında Cari Hizmet Maliyetlerine Öğrenci Katkısı Olarak Alınacak Katkı Payları ve Öğrenim Ücretlerinin Tespitine Dair Karar" gereğince Devletçe karşılanacak öğrenci katkı paylarına ilişkin uygulama usul ve esasları belirlenmiştir.

Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımlarında Uygun Görüş Alınması Sürecine İlişkin Genel Yazılar

1402 sayılı Genel Yazı ile İdarelerin 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında personel çalıştırılmasına dayalı hizmetler (danışmanlık hizmet alımları hariç) için, 6552 sayılı Kanunun yürürlük tarihi olan 11/1/2015 tarihinden itibaren altı ay içerisinde, bir önceki yılda çalıştırılan toplam personel sayısını aşmamak kaydıyla Maliye Bakanlığından ayrıca uygun görüş almalarına gerek kalmamıştır.

2659 sayılı Genel Yazı ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında uygun görüş alınması sürecinde karşılaşılan sorunlar nedeniyle idarelerin çok zorunlu hallerde ihtiyaç duyacakları ilave taleplerine ilişkin Maliye Bakanlığına iletilen taleplerinde uygun görüş sürecinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.

6301 sayılı Genel Yazı ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında idareler itibarıyla alım türlerini belirleyecek olan Bakanlar Kurulu Kararı yayımlanana kadar idarelerin önceki yılda ya da mevcut sözleşmeler kapsamında çalıştırılan personel sayısı ile kendilerine münferiden Maliye Bakanlığınca uygun görüş verilmiş ilave personel sayısını aşmamak kaydıyla uzatılmıştır.

Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında uygun görüş alınmasına ilişkin 4734 sayılı Kanunun amir hükmüne ve yukarıda bahsi geçen Genel Yazılarımızın açık ve net düzenlemelerine karşın, bazı idarelerce sözleşmelerinde hüküm bulunduğu gerekçesiyle Maliye Bakanlığından uygun görüş alınmaksızın, çalışan sayısında artışa yol açacak şekilde iş artışına gidildiği münferit durumlara rastlanmıştır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarca personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarına ilişkin olarak, sözleşmelerinde iş artışı yapılmasına dair hüküm bulunsa dahi Genel Yazılarla veya Maliye Bakanlığınca münferiden verilen uygun görüşlerle belirlenen hizmet alımı suretiyle çalıştırılan personel sayısı, Maliye Bakanlığından uygun görüş alınmaksızın hiçbir şekilde aşılmayacak, zorunlu hallerde sayı artışına ilişkin uygun görüş talepleri Maliye Bakanlığına iletilecektir.

Elektronik Haberleşme Hizmetleri ile Elektrik ve Doğalgaz Alımlarında Uygun Görüş Alınması sürecine İlişkin Genel Yazı

Bilindiği üzere, ilgili mevzuatta yapılan düzenlemeler sonucunda kamu idareleri elektrik ve doğalgaz alımı ihtiyaçlarını serbest tüketici koşullarını sağlamaları halinde serbest piyasa koşullarında temin edebilmektedir. Bu kapsamda, Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 13/10/2011 tarihli ve 13316 sayılı Genelgede; 5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri ile elektrik ve doğalgaz ihtiyaçlarının temininde kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak üzere kamu idarelerinin ihtiyaçlarının serbest piyasa koşullarında temin edilmesinde uyulacak esaslara yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 20/08/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanun ile 5018 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde yapılan değişiklik ile 5/11/2008 tarihli ve 5809 sayılı Kanun kapsamındaki elektronik haberleşme hizmetleri, elektrik ve doğalgaz alımları için yılı bütçesinde ödeneği bulunması ve merkezi yönetim kapsamındaki idareler için Maliye Bakanlığının uygun görüşünün alınması kaydıyla üst yönetici onayıyla 3 yılı geçmemek üzere gelecek yıllara yaygın yüklenmeye girişilebilmesi imkanı sağlanmıştır.

Bu çerçevede, cari giderlerin azaltılması, ihtiyaçların etkin, ekonomik ve verimli bir şekilde temin edilmesi amacıyla merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince 5809 sayılı Kanun kapsamındaki elektronik haberleşme hizmeti alımları ile elektrik ve doğalgaz alımlarında, Maliye Bakanlığından ayrıca uygun görüş alınmaksızın, üst yönetici onayıyla 3 yılı geçmemek üzere yüklenmeye girişilmesi uygun görülmüştür.

2017-2019 Dönemi Bütçe Hazırlık Çalışmalarına İlişkin Genel Yazı

Bu genel yazıyla, Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Planın idarelerin ihtiyaçlarını dikkate almak suretiyle hazırlanması ve bütçe sürecinde etkinliğin sağlanması amacıyla 2017-2019 dönemi bütçe hazırlık çalışmalarının yürütülmesinde dikkate alınacak hususlar düzenlenmiştir.

Ayrıca,

- Memurlara Yapılacak Giyecek Yardımı Yönetmeliği gereğince memurlara yapılacak ayni veya nakdi giyim yardımlarında esas alınacak azami birim fiyatlar, 3/3/2016 tarihli ve 1805 sayılı Genelge ile belirlenerek duyurulmuştur.

• Özlük hakları ve diğer ödemelere ilişkin mevzuatın uygulanmasında birliğin sağlanması ve muhtemel tereddütlerin giderilmesine yönelik çalışmalar yapılmış; bu kapsamda 4/1/2016 tarihli ve 82 sayılı, 4/7/2016 tarihli ve 6152 sayılı, 29/8/2016 tarihli ve 7495 sayılı ve 12/12/2016 tarihli ve 10040 sayılı Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

• 6/6/2016 tarihli ve 2016/8939 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 29/6/2009 tarihli ve 2009/15191 sayılı Sürekli Görevle Yurt Dışında Bulunan Memurlara Ödenecek Aylıklara İlişkin Karara ekli "Yurtdışı Aylıklarına Esas Ülke Grupları" ile "Emsal Katsayı" cetvelleri yeniden düzenlenmiştir.

• 25/1/2016 tarihli ve 2016/8563 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 5/6/2003 tarihli ve 2003/5753 sayılı Bakanlıklararası Ortak Kültür Komisyonunun Çalışma Esas ve Usulleri ile Bu Komisyon Tarafından Yurtdışında Görevlendirilecek Personelin Nitelikleri ile Hak ve Yükümlülüklerinin Belirlenmesine İlişkin Karar yeniden düzenlenmiştir.

• 2016 yılı Ocak ve Temmuz aylarında memur aylık katsayılarında meydana gelen değişiklikler dikkate alınarak, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesi çerçevesinde belediyelerde sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin unvan bazında 2016 yılının birinci ve ikinci altı aylık dönemleri için 01.01.2016 ve 01.07.2016 tarihlerinden geçerli olmak üzere ücret tavanları belirlenerek 12/1/2016 tarihli ve 356 sayılı ve 13/7/2016 tarihli ve 6181 sayılı Genelgeler ile mahalli idarelere duyurulmuştur.

• Sürekli görevle yurtdışında bulunan kamu görevlilerinin aylıklarına uygulanacak emsal katsayıların tespitine yönelik olarak 7/1/2016 tarihli ve 216 sayılı ve 4/7/2016 tarihli ve 6153 sayılı Genelgeler yürürlüğe konulmuştur.

• 168 sayılı Yabancı Memleketlerde Türk Asıllı ve Yabancı Uyruklu Öğretmenlere Sosyal Yardım Yapılması Hakkında Kanun çerçevesinde Türk asıllı yabancı uyruklu ya da sonradan Türk uyruğuna geçen emekli öğretmenler ile din görevlilerine yapılacak olan sosyal yardımların 2016 yılında uygulanacak tutarları, Bakanlık Makamından alınan 19/2/2016 tarihli ve 1464 sayılı Onay ile yürürlüğe konulmuştur.

B- YIL İÇİ ÖDENEK İŞLEMLERİ

AHP ve AFP'nin Hazırlanması ve Vize Edilmesi

5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinden AHP ve AFP hazırlamaları istenilmiş ve söz konusu idarelerin AHP/AFP teklifleri değerlendirilerek vize edilmiştir.

AHP ve AFP'nin Revize Edilmesi

5018 sayılı Kanuna ekli cetvellerde yer alan kamu idarelerinin vize edilen AHP ve AFP'lerde yıl içinde doğan ihtiyaçlar neticesinde 947 adet AHP/AFP revize işlemi yapılmıştır.

Ödeneklerin Serbest Bırakılması

Kamu idarelerinin AHP ve AFP'leri vize edilmeden önce, harcamaya izin verilen tutarlar üzerinde yer alan zorunlu ve acil durumları dikkate alınarak 65 adet serbest bırakma işlemi yapılmıştır.

Ödenek Aktarma ve Ekleme İşlemleri

Ödenek aktarma işlemi, belli bir tertibe tahsis edilmiş olan ödeneğin, 5018 sayılı Kanun, yılı bütçe kanunu ve diğer kanun hükümlerine dayanılarak, kamu idarelerinin kendi bütçeleri ya da ilgili idare bütçeleri arasında, bir tertipten düşülüp başka bir tertibe eklenmesi işlemidir.

Kamu idarelerinin ihtiyaçları ve bütçe uygulama politikaları çerçevesinde, ilgili kamu idarelerinin bütçelerine ödenek ekleme işlemleri yapılmaktadır. Bu ödenek kayıt işlemleri, gelir fazlası karşılığı ödenek kaydı, likit karşılığı ödenek kaydı, akreditif artığı ekleme gibi işlemleri ihtiva etmektedir.

2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesinin uygulanmasına yönelik yukarıda belirtilen bütçe işlemleri e-bütçe sistemi kullanılmak suretiyle elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir. Ödenek aktarmaları ve diğer ödenek işlemlerini gösteren cetvel Raporun 17 No'lu ekinde gösterilmiştir.

Yedek Ödenekler

5018 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinde, merkezi yönetim bütçe kanununda belirtilen hizmet ve amaçları gerçekleştirmek, ödenek yetersizliğini gidermek veya bütçelerde öngörülmeyen hizmetler için, genel bütçeli idareler ile özel bütçeli idarelerin bütçelerine aktarılmak üzere Maliye Bakanlığı bütçesine yedek ödenek konulabileceği ve bu ödenekten aktarma yapmaya Maliye Bakanının yetkili olduğu ve mali yıl içinde yapılan bu aktarmaların yılın bitimini takip eden on beş gün içinde ilan edileceği hüküm altına alınmıştır. Bu çerçevede, 2016 mali yılı içinde yedek ödenekten yapılan aktarmalar ile 6682 sayılı Kanunun (6/1-a) maddesi hükmünün Maliye Bakanına verdiği yetki çerçevesinde yıl içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılan ödenekten yapılan aktarmalar süresi içerisinde açıklanmıştır. 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda yer alan yedek ödenekten, personel giderlerini karşılama ödeneğinden, yatırımları hızlandırma ödeneğinden, doğal afet giderlerini karşılama ödeneğinden, ilama bağlı borçları karşılama ödeneğinden, özellikli giderleri karşılama ödeneğinden, yeni kurulacak daire ve idarelerin ihtiyaçlarını karşılama ödeneğinden ve 2016 yılı içinde idare bütçelerinden yedek ödenek tertibine aktarılarak yapılan aktarmaların tür, tutar ve idareler itibarıyla tür ve tutar idareler itibariyle dağılımları Raporun 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ve 28 no'lu eklerinde gösterilmiştir.

C- MALİ KONTROL FAALİYETLERİ

1- Kamu Personel İşlemleri

2016 yılında kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgili kadro işlemleri, 2016-2018 Dönemi OVP ve OVMP, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 78 sayılı Yükseköğretim Kurumları Öğretim Elemanlarının Kadroları Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve ilgili mevzuatta istihdam ile ilgili belirlenen ilke ve hedefler doğrultusunda gerçekleştirilmiştir.

Kamu idare, kurum ve kuruluşlarının kadro ihtiyaçları, 190 sayılı ve 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameler gereğince, mevcut kadrolarda sınıf, unvan ve derece değişikliği yapılmak suretiyle karşılanmaya çalışılmış, ayrıca yatırım ve iş programlarında yer alan projeler için yeni işgücüne ihtiyaç olması gibi çok zorunlu hallerde serbest bırakma ve kadro ihdası yoluna gidilmiştir.

Kadrolu Personel

6682 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler uyarınca; 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare kurum ve kuruluşlarının 2016 yılı personel ihtiyaçları çerçevesinde; 51.000 adet memur kadrosuna ilişkin atama izninin idare, kurum ve kuruluşlar itibarıyla dağılımı Devlet Personel Başkanlığının bağlı olduğu Bakan ile Maliye Bakanının müşterek önerisi üzerine Başbakan Onayıyla, öğretim elemanı kadrolarına ilişkin 5.000 adet atama izninin yükseköğretim kurumlarına dağılımı ise Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğrenim Kurumunca belirlenmiştir.

Sözleşmeli Personel

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesinde; 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında; ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası ve ek geçici 16 ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca, bir önceki mali yılda vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin

yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın içinde bulunulan mali yılda da kullanılmaya devam olunacağı, bu pozisyonlarda bir önceki mali yılda istihdam edilen personelden, içinde bulunulan mali yılda da görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle, mevcut sözleşme ücretlerine içinde bulunulan mali yıl için mevzuat uyarınca yapılacak artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılacağı hüküm altına alınmıştır. Anılan hüküm çerçevesinde, kamu idare, kurum ve kuruluşlarında 2015 yılındaki vizeli mevcut pozisyon ve tip sözleşme örneklerinin yeni bir vize yapılmasına gerek kalmaksızın 2016 yılında da kullanılması, bu pozisyonlarda 2015 yılında istihdam edilen personelden, 2016 yılında görevlerine devam etmeleri uygun görülenlerle mevcut sözleşme ücretlerine 2016 yılı için mevzuat uyarınca yapılmış artışlar ilave edilmek suretiyle yeni sözleşme yapılması sağlanmıştır.

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarının, 2016 yılında ihtiyacı olan ek sözleşmeli personel pozisyonlarından; 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında olanlar Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 7 nci maddesi kapsamında olanlar ise doğrudan Maliye Bakanlığınca vize edilmiştir.

İşçiler

2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda, sürekli işçiler ile 4/4/2007 tarihli ve 5620 sayılı Kanuna göre çalıştıracak geçici işçilerin (01.3) ve (02.3) ekonomik kodlarında yer alan ödenekleri aşmayacak sayı ve/veya süreyle istihdam edileceği hüküm altına alınmıştır.

190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci maddesi uyarınca sürekli işçi kadro vizeleri, bütçe imkanları göz önünde bulundurularak Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca yapılmıştır. Vize edilmiş sürekli işçi kadrolarından; boş olanların açıktan atama amacıyla kullanılması ile bu kadrolarda unvan ve birim değişiklikleri de Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca gerçekleştirilmiştir.

2016 yılına ilişkin geçici işçi ve sürekli işçi uygulamasına, 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile 5620 sayılı Kanun çerçevesinde devam edilmiştir.

Geçici Personel

657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrasında tanımlanan bir yıldan az süreli veya mevsimlik hizmetlerde personel istihdamı, Bakanlar Kurulunca karar verilen görevlerde ve belirtilen ücret ve adet sınırları içerisinde gerçekleştirilmektedir. Çeşitli kamu idare, kurum ve kuruluşlarının geçici mahiyetteki işlerinde bu kapsamda personel istihdam edilmektedir.

Diğer taraftan, 3/5/2004 tarihli ve 2004/7898 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Sonucunda İşsiz Kalan ve Bilahare İşsiz Kalacak Olan İşçilerin Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Geçici Personel Statüsünde İstihdam Edilmelerine İlişkin Esasları Düzenleyen Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde, özelleştirme uygulamaları sonucunda işsiz kalan ve bilahare işsiz kalacak olan işçilerin diğer kamu idare, kurum ve kuruluşlarında 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (C) fıkrası uyarınca geçici personel statüsünde istihdam edilmelerine olanak sağlanmıştır. Anılan Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca çıkarılan ve 2015 yılı ve bundan sonraki yıllara ilişkin uygulamaları düzenleyen 29/12/2014 tarihli ve 2014/7140 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 2015 yılında çeşitli kamu idare, kurum ve kuruluşlarında bu kapsamda azami 50.000 kişinin istihdamı öngörülmüştür.

Kamu idarelerinin kendilerine değişik mevzuatla yüklenen hizmet ve görevleri yerine getirmeleri ana hedefi çerçevesinde, bir yandan personel giderlerinin merkezi yönetim bütçesi üzerindeki oransal büyüklüğünü göz önünde bulundurarak etkin bir kamu personel rejimi uygulamasını, diğer taraftan uzun vadede personel giderlerinin rasyonel bir şekilde oluşumuna zemin hazırlayacak tarzda etkin kamu hizmeti sunulmasını temin amaçlı, Maliye Bakanlığınca kamu istihdam politikalarının yürütülmesi faaliyetlerine devam edilecektir.

2-Diğer Kontrol İşlemleri

Yurtdışı Gündelikleri

2016 yılına ilişkin olarak "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne Yapılacak Yolculuklarda Verilecek Gündeliklere Dair Karar" ile "Yurtdışı Gündeliklerine Dair Karar" 04/01/2016 tarihli ve 2016/8363 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki olarak

10/01/2016 tarihli ve 29589 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Bu çerçevede bir önceki yıla göre, KKTC'ye yapılacak yolculuklarda verilecek gündelikler yüzde 6,79 oranında artırılmış, yurtdışı gündeliklerinde ise bir artış olmamıştır.

Konaklama Giderleri

6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 üncü maddesinin (d) fıkrasında yer alan; "…ve her defasında on gün ile sınırlı olmak…" ibaresinin Anayasa Mahkemesinin 25/11/2015 tarihli ve Esas No: 2015/13, Karar No: 2015/108 sayılı Kararı ile Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle iptal edilmesi ve 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (H) işaretli cetvelin I. maddesinin dipnotunda yapılan düzenleme sonucunda, yurt içinde memuriyet mahalli dışında bir yere geçici görevle gönderilenlere konaklama giderinin ödenmesi konusunda ortaya çıkabilecek tereddütlerin giderilebilmesi ve uygulamada birliğin sağlanması amacıyla 40 Seri No'lu Harcırah Kanunu Genel Tebliği hazırlanmış ve 13/04/2016 tarihli ve 29683 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Seyahat Kartı

Memuriyet mahalli dahilinde seyyar olarak görev yapan memur ve hizmetlilere 6245 sayılı Harcırah Kanununun 48 inci maddesi kapsamında verilen seyahat kartlarına ilişkin hususların yer aldığı 2017 yılına ilişkin 23/12/2015 tarihli ve 10566 sayılı Genel Yazı hazırlanarak, gerekli genel duyuru Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün internet sitesinde yapılmıştır.

2017 yılı seyahat kartı bedelleri iller itibarıyla bir önceki yıla göre ortalama yüzde 7,20 oranında artırılmıştır.

Taşıt

a) 17/03/2006 tarihli ve 2006/10193 sayılı Bakanlar Kurulu Kararının eki "Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Esas ve Usuller" uyarınca ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 28 inci maddesi uyarınca, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idarelerin hizmet alımı suretiyle taşıt edinmeleri ile ilgili olarak, 870 adet binek, 25 adet güvenlik önlemli (zırhlı) binek ve 15 adet muhtelif cinslerde olmak üzere, toplam 910 adet taşıtın kiralanabilmesi için izin verilmiştir.

b) 6682 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) işaretli cetvelin "NOT (1)" bölümünde yer alan "Bu cetvelde gösterilen azami fiyatlarda değişiklik yapmaya, bu bedelleri belirli makam ve hizmetler için farklı miktarlarda tespit etmeye Maliye Bakanı yetkilidir." hükmü uyarınca, kurumların taşıt bedel artırım talepleri değerlendirilmiş ve 132 adet kurumun satın alacağı çeşitli cinsteki taşıtlarının bedelleri yeniden belirlenmiştir.

c) 6682 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (T) işaretli cetvelin "NOT (4)" bölümünde, idarelerin edinebilecekleri taşıtları gösterir cetvellerde yer alan taşıtların cinslerini, Kalkınma Bakanlığının uygun görüşü üzerine değiştirmeye Maliye Bakanlığının yetkili olduğu belirtilmiştir. Bu hüküm uyarınca, kurumların taşıt cins değişikliği talepleri değerlendirilmiş ve 76 adet taşıtın cinsi değiştirilmiştir.

Sosyal Tesisler

2016-3 Sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ hazırlanmış ve 19/02/2016 tarihli ve 29629 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu Tebliğ ile kamu sosyal tesislerinden yararlanabileceklerden alınacak asgari bedeller bir önceki yıla göre ortalama yüzde 7 oranında artırılmıştır.

IV- KAMU MALİ YÖNETİMİ VE KONTROL SİSTEMİ REFORMU

A- GENEL GELİŞMELER

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimiz uluslararası standartlar ve Avrupa Birliği uygulamalarıyla uyumlu olarak yeniden düzenlenmiştir. Yeni kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin uygulanması için gerekli olan ikincil ve üçüncül düzey mevzuat hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.

Kamu mali yönetimi ve kontrol sisteminin etkili bir şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla, 2016 yılında kamu idarelerine ve mali yönetim ve kontrol sisteminde görev alan çalışanlara yönelik olarak seminer, eğitim programları ve bilgilendirme toplantıları düzenlenmesine devam edilmiş, ulusal ve uluslararası toplantılara katılım sağlanmıştır.

2016 yılı içinde 5018 sayılı Kanunun ikincil ve üçüncül düzey mevzuatında yapılan düzenlemelere Raporun 27 No'lu ekinde yer verilmiştir.

B- İÇ KONTROL

5018 sayılı Kanunun 55 inci maddesinde, mali yönetim ve iç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemlerin Maliye Bakanlığı tarafından belirleneceği, geliştirileceği ve uyumlaştırılacağı, ayrıca sistemlerin koordinasyonunun sağlanacağı ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verileceği hükme bağlanmıştır. Buna göre, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü mali yönetim ve kontrol alanında merkezi uyumlaştırma birimi olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda 2016 yılında yapılan bazı önemli faaliyetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Maliye Bakanlığı tarafından Mali Hizmetler Uzmanlarına yönelik 28/3/2016–29/4/2016 tarihleri arasında Antalya'da beş grup halinde "Mesleki Eğitim Programı" gerçekleştirilmiştir. Söz konusu Eğitim Programına 186 idareden 562 mali hizmetler uzmanı katılmıştır.

- Mali Hizmetler Uzman Yardımcılığı Özel Yarışma Sınavı (2015-MHUY) ilan edilerek 25/4/2016 yılında ÖSYM tarafından yerleştirme sonuçları açıklanmış ve 128 kamu idaresine toplam 241 mali hizmetler uzman yardımcısı yerleştirilmiştir.

• Merkezi uyumlaştırma birimi olarak Maliye Bakanlığının gerçekleştirdiği düzenleme ve faaliyetlerin aktarılması, kamu idarelerinin beklentilerinin, iç kontrol standartlarına uyum çalışmalarında karşılaştıkları güçlükler ve geliştirdikleri çözüm önerileri ile iyi uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla strateji geliştirme birimi yöneticilerine yönelik her yıl gerçekleştirilen geleneksel toplantılar 2016 yılında da düzenlenmiştir.

• 2014 yılında Maliye Bakanlığı ve SIGMA yetkilileri işbirliği ile ülkemizde üç pilot idarede Kamu İç Kontrol Rehberinde yer alan "Risk Değerlendirme" bileşeni çerçevesinde başlanılan çalışmalara devam edilmiştir.

• Maliye Bakanlığınca 4. Dönem Mali Hizmetler Uzman Yardımcılarına 21 Kasım 2016-10 Şubat 2017 tarihleri arasında 3 grup halinde mesleki eğitim verilmiştir. Söz konusu eğitime 155 idareden 292 uzman yardımcısı katılmıştır.

• Maliye Bakanlığı ve kamu idarelerinin strateji geliştirme birimlerine verilen görevlerin etkin bir şekilde yerine getirilebilmesi ve uygulama sonuçlarının izlenebilmesi amacıyla geliştirilen Strateji Geliştirme Birimleri Yönetim Bilgi Sistemi (e-SGB) 21/11/2016 tarihi itibarıyla kamu idarelerinde kullanılmaya başlanmıştır.

C- İÇ DENETİM

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir.

5018 sayılı Kanunla getirilen iç denetim sisteminin yürütülmesine yardımcı olmak amacıyla Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünde İç Denetim Merkezi Uyumlaştırma Dairesi kurulmuştur.

5018 sayılı Kanunun verdiği yetkiye istinaden kamu idarelerinin iç denetim sistemlerini izlemek, bağımsız ve tarafsız bir organ olarak hizmet vermek üzere Maliye Bakanlığı bünyesinde İç Denetim Koordinasyon Kurulu kurulmuştur.

İç Denetim Merkezi Uyumlaştırma Dairesi, İDKK'nin merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde idari görevlerini yürütmektedir.

İç denetim merkezi uyumlaştırma görevi kapsamında 2016 yılında gerçekleştirilen faaliyetler aşağıda yer almaktadır:

- 05/04/2016 tarihli ve 29675 sayılı Resmi Gazete'de "İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Programı" yayımlanmıştır. Söz konusu programın yürürlüğe girmesiyle birlikte 15/10/2011 tarihli ve 28085 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "İç Denetim Kalite ve Güvence Programı" ile eki "Dış Değerlendirme El Kitabı" yürürlükten kaldırılmıştır.

- Kamu İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Rehberi İç Denetim Koordinasyon Kurulu'nun 18/02/2016 tarihli ve 2 sayılı Kararı ile kabul edilerek 2016 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur.

- Kamu İç Denetçileri İçin Performans Denetimi Rehberi ile söz konusu Rehberin eki "Vaka Çalışmaları" 2016 yılı Nisan ayında yayımlanmıştır.

- 05/05/2016 tarihli ve 29703 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 08/02/2016 tarihli ve 2016/8523 sayılı ve 11/11/2016 tarihli ve 29885 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 19/09/2016 tarihli ve 2016/9185 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarıyla boş bulunan İç Denetim Koordinasyon Kurulu üyeliklerine atama yapılmıştır.

- 23/06/2016 tarihli ve 6 sayılı Kurul Kararı ile Kamu İç Denetim Yazılımı Kullanım Yönergesi güncellenmiş ve 21/07/2016 tarihinde yayımlanmıştır.

- İç Denetim Birimi Başkanlarının harcama yetkilisi olmasına yönelik olarak 16/03/2016 tarihli ve 29655 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6682 sayılı 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa Ekli (E) Cetvellerinin 53 üncü sırasında düzenleme yapılmıştır.

- 29/12/2016 tarihinde üç yıllık döneme ilişkin olarak iç denetimin genel stratejisini belirleyen ve iç denetim birimlerinin planlama ve programlamalarına esas

teşkil edecek olan 2017-2019 dönemi Kamu İç Denetim Strateji Belgesi yayımlanmıştır.

• 09/11/2015-06/01/2016 tarihleri arasında 5018 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kadrolarda bulunanlara yönelik olarak sertifika eğitimi düzenlenmiştir. Bu kapsamda 159 kişiye sertifika eğitimi verilmiştir.

• 22/02/2016-19/04/2016 tarihleri arasında 5018 sayılı Kanunun geçici 21 inci maddesinin beşinci fıkrasında sayılan kadrolarda bulunanlara yönelik olarak İç Denetçi Adayları Eğitim Programı düzenlenmiştir. Bu kapsamda, 122 kişiye sertifika eğitimi verilmiştir.

• 13/02/2016 tarihinde ise 02/11/2015-29/12/2015 ile 09/11/2015-06/01/2016 tarihleri arasında iki grup halinde gerçekleştirilen İç Denetçi Eğitim Programlarına katılanlar ile önceki iki sınavda başarısız olan adaylara yönelik olarak, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun meçici 21 inci Maddesinin Beşinci Fıkrası Kapsamındaki Sertifika Eğitimleri ve Sınavlarına İlişkin Esas ve Usullerin Belirlenmesine Dair Karar gereğince "Sertifika Sınavı" yapılmıştır. Bu sınava 229 kişi katılmış olup, 189 kişi başarılı olmuştur.

• 28/05/2016 tarihlerinde Kamu İç Denetçi Sertifika sınavı yapılmıştır. Bu sınava 149 kişi katılmış olup, Kamu İç Denetçi Sertifikası almaya 106 kişi hak kazanmıştır.

• Kamu idarelerinin iç denetçilerine, 04/05/2016-14/05/2016 tarihleri arasında 248 kamu kurumundan toplam 820 iç denetçinin katılımıyla Antalya Side'de 3 dönem ve 6 grup halinde üçer günlük süreyle VII. Kamu İç Denetçileri Eğitimi gerçekleştirilmiştir.

• İç denetim faaliyetlerinin yürütülmesinde standardı sağlamak ve iç denetim birimlerinin Kamu İç Denetim Standartlarına uyumunu artırmak amacıyla; iç denetim faaliyetlerinin planlanması, yürütülmesi, raporlanması ve izlenmesi süreçlerinin yazılım aracılığıyla yürütülmesini sağlayacak şekilde ve Kamu İç Denetim Rehberi ile uyumlu olmak üzere Kamu İç Denetim Yazılımı (İçDen) geliştirilmiştir. Bu çerçevede, 18/02/2016-19/02/2016, 19/10/2016-20/10/2016 ve 21/11/2016-22/11/2016 tarihleri arasında toplam 4 kamu idaresinde görev yapan 12 iç denetçiye iki günlük

İçDen eğitimi verilmiştir. Böylelikle, İçDen yazılımını kullanan idare sayısı 2016 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 123'e ulaşmıştır.

- Danışmanlık faaliyetlerinin İçDen kapsamında yürütülmesine yönelik yapılan çalışmalar tamamlanarak "Danışmanlık Modülleri" 25/03/2016 tarihinde İçDen'e yüklenmiştir.

- İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Programı ve Kamu İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Rehberi gereğince İçDen kullanılan idarelerde iç ve dış değerlendirmelerin İçDen üzerinden yapılması zorunlu hale getirilmiştir. Bu nedenle, hem dönemsel gözden geçirme hem de dış değerlendirme faaliyetlerine ilişkin "Kalite Güvence ve Geliştirme Modülleri" 17/04/2016 tarihinde İçDen'e yüklenmiştir.

- 21/07/2016 tarihinde İçDen eğitim videoları; İçDen'de yapılan değişiklikleri, danışmanlık modüllerini ve dönemsel gözden geçirme modüllerini içerecek şekilde güncellenmiştir.

- 23/08/2016 tarihinde İç Denetim Birimlerinin, İçDen kapsamında gerçekleştirdikleri denetim ve danışmanlık faaliyetlerine ilişkin detaylı bir raporlama yapılmasına imkan verecek olan "Raporlar" modülü İçDen'e eklenmiştir.

- 19/12/2016 tarihinde İç Denetim Birimleri tarafından oluşturulan denetim evrenlerinde yer alan faaliyet/risk/kontrol ve testlerin standardizasyonunun sağlanması ve iyi uygulama örneklerinin paylaşılması amacıyla bilgi teknolojileri (BT) denetimi faaliyet/risk/kontrol ve testleri İçDen'e yüklenmiştir.

- Dünya Bankası yönetimindeki Kurumsal Gelişim Fonundan sağlanan hibe ile gerçekleştirilen "Kamu İç Denetim Fonksiyonunun Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında Kamu İç Denetçileri İçin Performans Denetimi Rehberi hazırlanmış ve eki vaka çalışmalarıyla birlikte 2016 yılı Nisan ayında yürürlüğe konulmuştur.

D- STRATEJİK PLANLAMA VE PERFORMANS ESASLI BÜTÇELEME

1- Stratejik Planlama Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile hesap verebilirliğin, kamu kaynaklarının kullanımında etkililiğin ve verimliliğin sağlanması açısından Türk kamu mali yönetiminde stratejik planlama anlayışının uygulamaya konulması öngörülmüştür. Bu yaklaşım gereğince bakanlıklar, devlet üniversiteleri, KİT'ler, nüfusu 50 bin ve üzeri belediyeler ile il özel idareleri kendi kurumsal stratejik planlarını hazırlamaları için sorumlu tutulmaktadır. Kalkınma planları ve orta vadeli programlar gibi önemli üst politika metinlerinde de belirtildiği üzere, kamu yönetiminde stratejik yönetim ve stratejik planlama ulusal önceliklerden birisidir. Ayrıca 65. Hükümet Programında, kamu kurumlarında stratejik düşünme boyutunun daha da güçlendirilmesi, kaynak kullanımında stratejik planları esas alan yaklaşımın öne çıkarılması vurgusu bulunmaktadır. Bu çerçevede, kamu genelinde stratejik yönetime geçiş sürecinde Kalkınma Bakanlığı tarafından kendisine verilen yönlendirme görevi çerçevesinde hazırlanan ve 2006 yılında yürürlüğe giren kamuda stratejik yönetim sürecinin etkin bir şekilde yürütülmesinde yol gösterici yeni yönetim araçlarını ve kurumsal kimlik oluşturulmasında yardımcı unsurları içeren Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte yapılacak değişiklerin 2017 yılında gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzunun ikinci sürümünün güncelleme çalışmaları kapsamında merkezi idareler, üniversiteler ve KİT'ler için farklılaştırılmış şekilde hazırlanan kılavuz ve rehberlerin taslak çalışmaları tamamlanmıştır. Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu ile Üniversiteler İçin Stratejik Planlama Rehberine yönelik görüş alış verişi süreci tamamlanmış olup Taslakların son haline yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. KİT'lere yönelik rehberin kurum dışı görüş alma süreci devam etmekte olup Belediyelere yönelik rehberin kurum dışı görüş alma süreci yakında başlatılacaktır. Kılavuz ve rehberlerin 2017 yılı içerisinde yayımlanması öngörülmektedir.

30 Nisan 2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ ekinde yer alan kurumsal sorumluluklar tablosunda, Onuncu Kalkınma Planında kamu idarelerinin sorumlu oldukları amaç, hedef ve politikaların paragraf numarasıyla; Öncelikli Dönüşüm Programlarında sıra ve eylem numarası bazında eylemlere yer verilmiştir. Kamu idarelerince hazırlanacak stratejik planların üst politika belgeleriyle uyumunu sağlamada kullanılacak olan ve ilgili kuruluşlara gönderilen bu tablo, Kalkınma Bakanlığınca kamu idarelerinin stratejik planlarının üst politika belgelerine uyumunun değerlendirilmesinde birincil kriter olarak kullanılmaktadır.

Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte belirlenen geçiş programı kapsamında kamu idareleri, üçü hariç olmak üzere ilk stratejik planlarını hazırlamıştır. Bu idarelerde stratejik planların yıllık dilimi olan performans programı çalışmaları da sürdürülmektedir. Yeni kurulan kamu idarelerinde de stratejik plan hazırlanması çalışmaları devam etmektedir. Bu tür idarelerde stratejik yönetim açısından kurumsal kapasitenin geliştirilmesinin iki temel şartı olan beşeri sermaye ve bilgi alt yapısının oluşturulması büyük önem taşımaktadır. Bu temel unsurlara yönelik altyapısı yeterli olmayan idarelerde stratejik planlama çalışmalarının belirli bir geçiş dönemi ile başlatılması yaklaşımı devam ettirilmektedir.

Yerel yönetimlerde de stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme uygulaması devam etmektedir. İl özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50 binin üzerindeki belediyelerde, ilgili kanunlar gereği, stratejik plan ve performans programı hazırlama çalışmaları yürütülmektedir.

Kalkınma Bakanlığı tarafından kamu idarelerinin stratejik yönetim alanındaki kapasitelerinin geliştirilmesi amacıyla kamu idarelerine stratejik yönetim sürecinde destek hizmeti sunulmaktadır. Bu çerçevede,

- Stratejik plan hazırlığı konusunda 12 kamu kurum ve kuruluşunda eğitim faaliyeti yürütülmüştür.
- 12 kamu kurum ve kuruluşunun stratejik planlarına görüş verilmiştir.
- Bunun yanı sıra stratejik plan hazırlamakla yükümlü kamu idarelerinin eğitim, çalıştay ve toplantı talepleri doğrultusunda gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

• Stratejik yönetim kapsamında mikro boyutta geliştirilmesi gereken birçok husus bulunmakla birlikte sistemin işleyişini temelde etkileyen makro boyuttaki hususlara dair değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir.

• Stratejik yönetim reformunun sürekliliğinin temini açısından sahiplenmenin siyasi düzeyde, sürecin koordinasyonundan sorumlu idareler düzeyinde ve kurumsal düzeyde sağlanması gerekmektedir. Sahiplenme eksikliğinin stratejik yönetim araçlarının başarılı bir şekilde uygulanmasını ve karar alma süreçlerinde kullanılmasını engellediği görülmektedir.

• TBMM tarafından stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporları ile performans denetim raporlarının daha etkili kullanılması gerekmektedir. Bu belgelerin TBMM'deki kullanım etkinliğinin artması kamu idarelerinin üst yöneticileri nezdindeki sahipliğin ve hesap verebilirlik düzeyinin artmasını sağlayacaktır. Bununla birlikte Merkezi Yönetim Bütçe Kanun Tasarısının TBMM'de görüşülmesi sırasında görüşme takviminin yoğunluğu, hesap sorma ve hesap verme sürecinin etkinliğini azaltan en önemli unsurlardan biridir.

• Stratejik yönetim döngüsünün son halkası olan raporlamanın hesap verebilirlik çerçevesinde yapılmasının amaçlandığı dikkate alındığında faaliyet raporlarının performansa daha fazla odaklanması ve faaliyet raporlarının performans programı ve stratejik planla bağlantısının daha güçlü kurulması gerektiği görülmektedir.

• Merkezi uyumlaştırma ve denetimden sorumlu olan kurumların stratejik yönetim sürecine kendi perspektifinden bakması stratejik yönetimin bir bütün olarak ele alınmasını ve dil birliğinin oluşmasını engellemektedir. Bu nedenle, stratejik yönetim döngüsünün ana unsurları olan stratejik planlama, performans esaslı bütçeleme ve performans denetiminin merkezi uyumlaştırma fonksiyonlarının daha koordineli bir şekilde yürütülmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

2- Performans Esaslı Bütçeleme Alanında Gerçekleştirilen Faaliyetler

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanımının sağlanması, mali saydamlık ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi amacıyla 5018 sayılı Kanun ile

performans esaslı bütçelemeye geçilmiş; stratejik plan, performans programı, bütçeleme, izleme ve değerlendirme ile faaliyet raporu sistemin temel unsurları olarak öngörülmüştür. Kanunun 9 uncu maddesinde, kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususları belirleme hususunda Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır.

Bu çerçevede, Maliye Bakanlığı performans esaslı bütçelemenin geliştirilmesi, kamu idareleri nezdinde uygulanmasının koordine edilmesi ve uyumlaştırılması, düzenlemelerin yapılması, idarelere rehberlik edilmesine yönelik merkezi uyumlaştırma görevini yürütmektedir. Söz konusu göreve ilişkin Maliye Bakanlığınca "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Performans Programları Hakkında Yönetmelik", "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik", "Performans Programı Hazırlama Rehberi" ile performans programları ve faaliyet raporlarına ilişkin 2010, 2012, 2014 tarihli genel yazılar yayımlanmıştır.

Ayrıca, Onuncu Kalkınma Planı (2014-2018) Kamu Harcamalarının Rasyonelleştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı Eylem Planı'nın "Program-Bütçe Bağlantısının Güçlendirilmesi" başlıklı 5. Bileşeni kapsamında "Kamu hizmetlerini program yaklaşımıyla ele alan bütçe yapısına kademeli olarak geçişin sağlaması" hedefi çerçevesinde program bazlı performans bütçe çalışmalarına devam edilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler kapsamında idarelerin uygulamaları Maliye Bakanlığınca izlenmeye ve değerlendirilmeye devam edilmekte; sistemin işleyişine, performans programları ve faaliyet raporlarının hazırlanması ve uygulanmasına ilişkin tespit ve değerlendirmeler ile geliştirilmesine yönelik hususlar idarelerle paylaşılmaktadır.

Diğer taraftan, performans esaslı bütçelemeye ilişkin günümüze kadar yapılan düzenleme ve çalışmaların kamu idarelerinin planlama ve performans izleme kapasitesini ve kurumsal kültürü geliştirdiği görülmekte; ayrıca, uygulamanın iyileştirilmesine ve etkinleştirilmesine yönelik kamu idarelerinin çalışmaları gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, idarelerce hazırlanan 2016 yılı performans programları ve faaliyet raporlarının incelenmesi neticesinde Maliye Bakanlığınca yapılan değerlendirmelere aşağıda yer verilmektedir:

• Bazı idarelerin performans programları ve faaliyet raporlarının içeriğinin ve kullanılan kavramların mevcut düzenlemelerle tam olarak uyumlu olmadığı; söz konusu belgeleri ilgili mevzuatta öngörülen süre ve şekilde kamuoyuna duyurmadığı tespit edilmiştir.

• Üst politika belgeleri (Onuncu Kalkınma Planı, OVP, OVMP, yıllık programlar) ile stratejik plan ve performans programı arasında sağlanması gereken bağlantının tam olarak kurulamadığı; performans programında çoğunlukla "stratejik hedefler"in "performans hedefi" olarak belirlendiği, bazı performans programlarında ise stratejik amaç ve hedeflerle doğrudan bağlantısı olmayan performans hedeflerine yer verildiği görülmüştür. Bu durum, gerek stratejik plan gerekse performans programlarının hazırlık çalışmalarının birbiriyle uyumlu şekilde yürütülmesi ihtiyacını vurgulamaktadır.

• Performans hedeflerinin çıktı-sonuç odaklı, stratejik hedeflerle ilişkili olarak belirlenmesi gerekirken, yürütülen her bir iş ve işlemin sıklıkla hedef olarak belirlendiği görülmektedir.

• Performans hedeflerinin idare düzeyinde, çıktı-sonuç odaklı ve bir veya birden fazla harcama birimini ilgilendirecek şekilde belirlenmesi gerekirken, bazı performans programlarında harcama birimleri odaklı bir ayrıma gidildiği görülmektedir.

• İdarenin birden çok stratejik hedefi ile ilgili tek bir performans hedefinin belirlendiği durumlar olduğu, bu durumun stratejik hedef - performans hedefi ilişkisinin kurulmasını ve sonuçların izlenmesini güçleştirdiği tespit edilmiştir.

• Performans hedeflerinin genel olarak idarelerin görev ve yetkileriyle, imkânlarıyla uyumlu olarak belirlendiği gözlemlenmekle birlikte bazı performans programlarında; idarenin kontrolü dışında, dışsal faktörlere bağlı, diğer kurumların karar ve faaliyetlerinden etkilenecek olan hedef veya göstergelere de yer verildiği (örneğin, X idarelerinin hızlı ve etkin hizmet sunmalarının sağlanması, kaynakların artırılması, öğrenci sayısının artırılması) görülmektedir.

• Bir performans hedefine ilişkin genellikle girdi, çıktı ve sonuç odaklı performans göstergelerinin birlikte kullanımından ziyade bu gösterge türlerinden birine ağırlık verildiği, ayrıca gerekli olandan az sayıda veya fazla sayıda gösterge

belirlendiği; dolayısıyla göstergelerin ya hedefle ilgili gelişmeleri tüm yönleriyle ölçmek ve değerlendirmek bakımından yetersiz kaldığı ya da fazla sayıdaki göstergenin ölçme ve değerlendirmeyi karmaşık hale getirdiği görülmektedir.

- Bazı idarelerin performans programlarında hedef - gösterge ilişkisinin kurulamamış olduğu, göstergelerin faaliyet odaklı belirlendiği bazı performans göstergelerinin ise ifadelerinin açık olmadığı (örneğin, etkinlik sayısı) tespit edilmiştir.

- Bazı performans programlarında hedef aynı kalmakla birlikte göstergelerin sürekli değiştirilmesi yoluna gidildiği, süregelen göstergelerde ise önceki yıl gerçekleşme verilerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

- Faaliyetlerin amaç ve hedeflerle ilişkili, maliyetlendirilebilir nitelikteki iş, üretim ve hizmetler olarak belirlenmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, bazı idarelerin performans programlarında hedef-faaliyet ilişkisinin kurulamadığı, hedef niteliğinde faaliyetlere (örneğin, öğrencilerin niteliklerini artırmak, ulusal yayın yapılmasını sağlamak, öğretim elemanlarının lisansüstü çalışma yapmasını sağlamak) yer verildiği veya göstergeler esas alınarak faaliyet tanımlandığı (gösterge ve faaliyetin aynı olduğu) tespit edilmiştir. Yine, bazı faaliyetlerin ifade edilmesinde, maliyetlendirilebilir nitelikteki üretim veya hizmetin sunulma sürecinde yürütülen iş ve işlemlerin detaylı şekilde yazıldığı (örneğin, broşür/kitap basımı ve dağıtımı, müzakerelerde bulunulması, anket yapılması, rapor hazırlanması/yayımlanması, çalışma yapılması, görüş verilmesi, toplantılara katılım sağlanması, hedef belirlenmesi ve buna ulaşabilmek için çalışmalar yapılması, personel görevlendirilmesi vb.) ya da hangi üretim ve hizmetin sunulacağının tam olarak ifade edilemediği (örneğin, … için çalışmalar yapılması, … için faaliyetler yürütülmesi) görülmektedir. Böyle durumlarda, performans programı aracılığıyla kurulması beklenen stratejik hedef - performans hedefi - faaliyet - bütçe ilişkisini etkin bir şekilde kurmak mümkün olamamaktadır. Bu durum, söz konusu belgelerin hazırlık sürecinde stratejik hedef, performans hedefi ve faaliyet kavramlarına ilişkin kurum içerisinde anlayış ve dil birliğinin sağlanmasının, ayırt edici özelliklerinin doğru tanımlanmasının önemini vurgulamaktadır.

- Bazı performans programlarında faaliyet maliyetlerinin belirlenmesinde, bütçe dışı kaynaklara yer verilmediği, ayrıca idarelerin toplam kaynak ihtiyacının önemli bir kısmının genel yönetim giderlerine ayrıldığı ya da tamamının faaliyetlere

dağıtıldığı; dolayısıyla performans bilgisi ile kaynak ihtiyacı ilişkisinin yeterince kurulamadığı görülmüştür.

- Ayrıca, performans programlarında performans hedefleri, göstergeleri ve faaliyetlerin açıklamalarına yer verilmediği/yeterli olmadığı tespit edilmiştir. Söz konusu açıklamalara yer verilmemesi hedef, gösterge ve faaliyetlerin kamuoyu ve diğer paydaşlar açısından anlaşılmasını, izlenmesini ve değerlendirilmesini güçleştirmektedir.

- Faaliyet raporlarında, idare hakkındaki genel bilgiler ile birlikte performans bilgileri başlığı altında stratejik plan ve performans programı uygulama sonuçlarının açıklanması ve gerçekleşmelere ilişkin değerlendirmelere, sapmaların nedenlerine ve alınacak önlemlere yer verilmesi gerekmektedir. Bu konuda idarelerin gerekli tedbirleri almaya ve iyileştirmeye yönelik çalışmaları gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, bazı faaliyet raporlarının performans bilgileri başlığı altında; performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşen düzeylerine ve üst politika belgeleri, stratejik plan ve performans programları çerçevesinde performans sonuçlarına ilişkin sapmaların nedenlerini ve alınması öngörülen tedbirleri içeren değerlendirmelere Maliye Bakanlığı tarafından yapılan mevcut düzenlemelere uygun olarak yer verilmediği/yeterli düzeyde yer verilmediği görülmektedir.

- Bazı faaliyet raporlarında ise iç ve dış denetim raporlarında yer alan tespit ve değerlendirmelere yer verilmediği/yeterli düzeyde yer verilmediği tespit edilmiştir.

E- EĞİTİM VE REHBERLİK

5018 sayılı Kanun kapsamında kamu iç mali kontrol sisteminin oluşturulması, geliştirilmesi ve uyumlaştırılması açısından Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü tarafından merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde sürekli ve sistemli bir şekilde eğitim ve rehberlik hizmeti verilmektedir.

- Kamu idareleri tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun uygulamalarına ilişkin olarak düzenlenen eğitim programlarına eğiticiler görevlendirilmiş ve bu programlara 391 kamu personeli katılmıştır.

• 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili kamu idarelerinin strateji geliştirme birim yöneticilerine yönelik olarak iki adet toplantı düzenlenmiş ve düzenlenen toplantılara toplam 205 kişi katılmıştır.

• İç denetçi adaylarına 22/2/2016-19/4/2016 tarihleri arasında 58 gün/252 saat eğitim verilmiş ve 122 kişi katılmıştır.

• Mali Hizmetler Uzmanlarına 28/3/2016- 29/4/2016 tarihleri arasında 5 grup halinde Mali Hizmetler Uzmanları Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi kapsamında 559 kişiye 5 gün/30 saat eğitim verilmiştir.

• İç denetçilere 04/5/2016-14/5/2016 tarihleri arasında 3 dönem 6 grup halinde "Kamu İç Denetçileri Eğitim Programı" kapsamında 820 iç denetçiye 3 gün/15 saat eğitim verilmiştir.

• 4. Dönem Mali Hizmetler Uzman Yardımcılarına 21/11/2016-10/2/2017 tarihleri arasında 3 grup halinde 20 gün/120 saat mesleki eğitim verilmiş ve 269 kişi katılmıştır.

EKLER

Ek 1: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ

(2017 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) Türkiye Büyük Millet Meclisi
2) Cumhurbaşkanlığı
3) Başbakanlık
4) Anayasa Mahkemesi
5) Yargıtay
6) Danıştay
7) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu
8) Sayıştay
9) Adalet Bakanlığı
10) Millî Savunma Bakanlığı
11) İçişleri Bakanlığı
12) Dışişleri Bakanlığı
13) Maliye Bakanlığı
14) Millî Eğitim Bakanlığı
16) Sağlık Bakanlığı
17) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı
19) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı
21) Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanlığı
22) Kültür ve Turizm Bakanlığı
24) Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı
25) Avrupa Birliği Bakanlığı
26) Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı
27) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
28) Ekonomi Bakanlığı
29) Gençlik ve Spor Bakanlığı
30) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı
31) Gümrük ve Ticaret Bakanlığı
32) Kalkınma Bakanlığı
33) Orman ve Su İşleri Bakanlığı
34) Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği
35) Millî İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı
36) Jandarma Genel Komutanlığı
37) Sahil Güvenlik Komutanlığı
38) Emniyet Genel Müdürlüğü
39) Diyanet İşleri Başkanlığı
40) Hazine Müsteşarlığı
42) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı
43) Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu
44) Devlet Personel Başkanlığı
45) Türkiye İstatistik Kurumu
46) Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı
47) Gelir İdaresi Başkanlığı
49) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü
50) Meteoroloji Genel Müdürlüğü
52) Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü
53) Türkiye Halk Sağlığı Kurumu
54) Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu
55) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

Ek 2: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER

(2017 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) YÜKSEKÖĞRETİM KURULU, ÜNİVERSİTELER VE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜLERİ

1) Yükseköğretim Kurulu
2) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı (1)
3) İstanbul Üniversitesi
4) İstanbul Teknik Üniversitesi
5) Ankara Üniversitesi
6) Karadeniz Teknik Üniversitesi
7) Ege Üniversitesi
8) Atatürk Üniversitesi
9) Orta Doğu Teknik Üniversitesi
10) Hacettepe Üniversitesi
11) Boğaziçi Üniversitesi
12) Dicle Üniversitesi
13) Çukurova Üniversitesi
14) Anadolu Üniversitesi
15) Cumhuriyet Üniversitesi
16) İnönü Üniversitesi
17) Fırat Üniversitesi
18) Ondokuz Mayıs Üniversitesi
19) Selçuk Üniversitesi
20) Uludağ Üniversitesi
21) Erciyes Üniversitesi
22) Akdeniz Üniversitesi
23) Dokuz Eylül Üniversitesi
24) Gazi Üniversitesi
25) Marmara Üniversitesi
26) Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
27) Trakya Üniversitesi
28) Yıldız Teknik Üniversitesi
29) Yüzüncü Yıl Üniversitesi
30) Gaziantep Üniversitesi
31) Abant İzzet Baysal Üniversitesi
32) Adnan Menderes Üniversitesi
33) Afyon Kocatepe Üniversitesi
34) Balıkesir Üniversitesi
35) Manisa Celal Bayar Üniversitesi
36) Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
37) Dumlupınar Üniversitesi
38) Gaziosmanpaşa Üniversitesi
39) Gebze Teknik Üniversitesi
40) Harran Üniversitesi
41) İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
42) Kafkas Üniversitesi
43) Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
44) Kırıkkale Üniversitesi
45) Kocaeli Üniversitesi
46) Mersin Üniversitesi
47) Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
48) Mustafa Kemal Üniversitesi
49) Ömer Halisdemir Üniversitesi
50) Pamukkale Üniversitesi
51) Sakarya Üniversitesi
52) Süleyman Demirel Üniversitesi
53) Bülent Ecevit Üniversitesi
54) Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
55) Galatasaray Üniversitesi
56) Ahi Evran Üniversitesi
57) Kastamonu Üniversitesi

58) Düzce Üniversitesi
59) Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi
60) Uşak Üniversitesi
61) Recep Tayip Erdoğan Üniversitesi
62) Namık Kemal Üniversitesi
63) Erzincan Üniversitesi
64) Aksaray Üniversitesi
65) Giresun Üniversitesi
66) Hitit Üniversitesi
67) Bozok Üniversitesi
68) Adıyaman Üniversitesi
69) Ordu Üniversitesi
70) Amasya Üniversitesi
71) Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
72) Ağrı Dağı Üniversitesi
73) (Sinop Üniversitesi
74) Siirt Üniversitesi
75) Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
76) Karabük Üniversitesi
77) Kilis 7 Aralık Üniversitesi
78) Çankırı Karatekin Üniversitesi
79) Artvin Çoruh Üniversitesi
80) Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi
81) Bitlis Eren Üniversitesi
82) Kırklareli Üniversitesi
83) Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi
84) Bingöl Üniversitesi
85) Muş Alparslan Üniversitesi
86) Mardin Artuklu Üniversitesi
87) Batman Üniversitesi
88) Ardahan Üniversitesi
89) Bartın Üniversitesi
90) Bayburt Üniversitesi
91) Gümüşhane Üniversitesi
92) Hakkari Üniversitesi
93) Iğdır Üniversitesi
94) Şırnak Üniversitesi
95) Munzur Üniversitesi
96) Yalova Üniversitesi
97) Türk-Alman Üniversitesi
98) Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi
99) Bursa Teknik Üniversitesi
100) İstanbul Medeniyet Üniversitesi
101) İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi
102) Necmettin Erbakan Üniversitesi
103) Abdullah Gül Üniversitesi
104) Erzurum Teknik Üniversitesi
105) Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
106) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
107) Sağlık Bilimleri Üniversitesi
108) Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi
109) İskenderun Teknik Üniversitesi
110) Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
111) Türkiye Uluslararası İslam, Bilim ve Teknoloji Üniversitesi
112) İzmir Bakırçay Üniversitesi
113) İzmir Demokrasi Üniversitesi

2) ÖZEL BÜTÇELİ DİĞER İDARELER

1) Savunma Sanayi Müsteşarlığı
2) Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
3) Atatürk Araştırma Merkezi
4) Atatürk Kültür Merkezi
5) Türk Dil Kurumu
6) Türk Tarih Kurumu
7) Türkiye ve Orta-Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
8) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu
9) Türkiye Bilimler Akademisi
10) Türkiye Adalet Akademisi
11) Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu
12) Karayolları Genel Müdürlüğü
13) Spor Genel Müdürlüğü
14) Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü
15) Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü
16) Orman Genel Müdürlüğü
17) Vakıflar Genel Müdürlüğü
18) Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü
20) Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
21) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
22) Türk Akreditasyon Kurumu
23) Türk Standartları Enstitüsü
25) Türk Patent ve Marka Kurumu
26) Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü
27) Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
28) Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
30) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı
32) GAP Bölge Kalkınma İdaresi
33) Özelleştirme İdaresi Başkanlığı
34) Kamu Denetçiliği Kurumu
35) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu
36) Meslekî Yeterlilik Kurumu
37) Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı
38) Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı
39) Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
40) Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
41) Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı
42) Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü
43) Türkiye Su Enstitüsü
44) Türkiye İlaç ve Tıbbî Cihaz Kurumu
45) Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu
46) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı

Ek 3: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR

(2017 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
2) Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu
3) Sermaye Piyasası Kurulu
4) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
5) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
6) Kamu İhale Kurumu
7) Rekabet Kurumu
8) Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
9) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu
10) Kişisel Verileri Koruma Kurumu

Ek 4: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI
(2017 yılı Haziran ayı sonu itibarıyla 5018 sayılı Kanuna ekli listedir.)

1- Sosyal Güvenlik Kurumu
2- Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü

Ek 5: GENEL BÜTÇE KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİNİN 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Cumhurbaşkanlığı	434.096	1.345.100	1.292.555
TBMM	840.029	895.046	825.567
Anayasa Mahkemesi	54.974	54.942	38.605
Yargıtay	215.152	209.660	200.352
Danıştay	139.793	134.593	132.308
Sayıştay	225.657	225.657	203.646
Başbakanlık	1.295.211	2.515.895	2.438.102
Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı	1.636.803	1.747.555	1.492.564
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	25.702	25.975	24.146
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	281.617	281.617	268.469
Hazine Müsteşarlığı	73.223.426	74.126.172	67.032.151
Diyanet İşleri Başkanlığı	6.482.979	6.451.474	6.517.435
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	1.052.242	3.688.618	3.443.905
Adalet Bakanlığı	10.569.566	11.232.910	11.152.576
Milli Savunma Bakanlığı	26.451.504	38.337.056	26.281.761
İçişleri Bakanlığı	4.794.246	9.026.669	8.343.015
Jandarma Genel Komutanlığı	8.276.881	9.605.606	8.890.051
Emniyet Genel Müdürlüğü	21.140.638	18.962.242	22.333.597
Sahil Güvenlik Komutanlığı	576.812	654.438	516.399
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	19.962	20.838	18.072
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	271.020	378.809	297.588
Dışişleri Bakanlığı	2.739.482	2.839.437	2.760.525
Maliye Bakanlığı	156.106.374	153.533.297	152.238.015
Gelir İdaresi Başkanlığı	2.785.908	2.970.253	2.875.482
Milli Eğitim Bakanlığı	76.354.306	62.153.243	73.999.964

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Sağlık Bakanlığı	4.212.521	4.560.383	4.504.789
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	11.950.900	12.664.645	12.688.158
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	9.111.684	9.219.476	9.193.910
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	38.389.157	43.603.570	43.556.543
Devlet Personel Başkanlığı	29.753	33.195	28.381
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	1.988.831	1.922.828	1.514.935
Kültür ve Turizm Bakanlığı	2.777.769	3.621.549	2.643.628
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	55.378	55.378	51.840
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	24.799.651	22.079.933	21.838.164
Avrupa Birliği Bakanlığı	318.725	304.758	294.490
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	4.375.275	4.612.652	4.467.231
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	1.686.435	2.627.271	2.179.926
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	867.372	1.094.975	922.665
Ekonomi Bakanlığı	1.682.707	2.734.624	2.675.046
Gençlik ve Spor Bakanlığı	9.676.240	9.956.240	9.884.739
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	17.175.234	17.314.899	16.821.953
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	1.052.766	1.209.550	1.030.011
Kalkınma Bakanlığı	2.008.578	1.263.140	985.114
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	385.234	383.161	286.785
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	12.986.236	13.847.238	13.367.672
Meteoroloji Genel Müdürlüğü	278.897	294.530	248.865
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	18.978.587	27.988.263	26.314.940
Genel Bütçeli idareler Toplamı	**560.782.309**	**582.809.360**	**569.116.635**
Özel Bütçeli İdareler Toplamı	**68.938.657**	**91.500.036**	**85.186.708**
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Top.	**3.790.619**	**4.235.708**	**3.840.812**
Hazine Yardımları ve Düzenleyici Denetleyici Kurumların Gelir Fazlası (-)	**-63.004.877**	**-75.283.203**	**-74.072.724**
Merkezi Yönetim Bütçesi	**570.506.708**	**603.261.901**	**584.071.431**

Ek 6: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELERİN 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Yüksek Öğretim Kurulu	46.038	114.254	105.546
Ankara Üniversitesi	813.176	889.657	849.797
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	459.865	529.193	497.878
Hacettepe Üniversitesi	789.512	861.721	784.694
Gazi Üniversitesi	734.137	820.391	719.288
İstanbul Üniversitesi	1.082.002	1.174.546	1.070.794
İstanbul Teknik Üniversitesi	420.577	509.581	485.147
Boğaziçi Üniversitesi	236.618	299.872	262.101
Marmara Üniversitesi	516.591	607.811	521.693
Yıldız Teknik Üniversitesi	281.115	313.346	293.196
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	134.147	140.156	107.874
Ege Üniversitesi	656.263	712.619	676.514
Dokuz Eylül Üniversitesi	562.996	661.609	613.866
Trakya Üniversitesi	275.574	322.187	257.352
Uludağ Üniversitesi	430.070	459.311	409.863
Anadolu Üniversitesi	476.600	634.486	583.684
Selçuk Üniversitesi	457.644	519.028	472.024
Akdeniz Üniversitesi	355.638	486.388	427.864
Erciyes Üniversitesi	397.157	457.575	403.761
Cumhuriyet Üniversitesi	314.508	343.494	315.103
Çukurova Üniversitesi	468.223	524.256	453.101
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	393.990	429.200	397.323
Karadeniz Teknik Üniversitesi	388.546	415.930	390.899
Atatürk Üniversitesi	499.819	578.381	526.925
İnönü Üniversitesi	316.382	356.881	344.405
Fırat Üniversitesi	322.224	358.995	328.088
Dicle Üniversitesi	330.958	356.167	325.433
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	310.209	352.761	321.933
Gaziantep Üniversitesi	272.334	325.192	305.470
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	97.962	104.827	93.129
Gebze Teknik Üniversitesi	102.948	112.651	110.994
Harran Üniversitesi	205.375	232.497	211.058
Süleyman Demirel Üniversitesi	360.245	399.477	376.581
Adnan Menderes Üniversitesi	257.578	289.234	268.860
Bülent Ecevit Üniversitesi	207.766	247.502	208.887
Mersin Üniversitesi	261.455	314.127	277.024
Pamukkale Üniversitesi	302.466	321.316	286.883

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Balıkesir Üniversitesi	179.074	201.774	180.594
Kocaeli Üniversitesi	325.729	432.686	394.418
Sakarya Üniversitesi	299.815	336.762	322.713
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	268.283	291.504	263.245
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	192.739	206.404	197.937
Mustafa Kemal Üniversitesi	193.192	213.524	182.645
Afyon Kocatepe Üniversitesi	237.996	271.357	252.057
Kafkas Üniversitesi	158.157	174.838	151.175
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	278.952	306.888	275.432
Ömer Halisdemir Üniversitesi	135.966	161.284	144.177
Dumlupınar Üniversitesi	201.189	226.652	203.205
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	214.942	230.982	213.161
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	217.574	233.043	220.890
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	213.887	239.430	225.263
Kırıkkale Üniversitesi	203.197	232.998	220.736
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	309.588	331.502	312.783
Galatasaray Üniversitesi	72.469	77.105	69.707
Ahi Evran Üniversitesi	118.793	156.035	133.426
Kastamonu Üniversitesi	118.735	140.169	119.931
Düzce Üniversitesi	166.899	184.356	174.353
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	124.509	142.155	136.044
Uşak Üniversitesi	110.830	143.136	138.375
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	143.702	194.058	159.394
Namık Kemal Üniversitesi	159.412	178.254	148.874
Erzincan Üniversitesi	129.449	146.216	135.706
Aksaray Üniversitesi	113.439	125.313	114.283
Giresun Üniversitesi	132.779	146.274	116.491
Hitit Üniversitesi	117.661	132.319	117.098
Bozok Üniversitesi	142.900	164.449	158.476
Adıyaman Üniversitesi	133.362	142.721	130.598
Ordu Üniversitesi	110.804	137.255	120.003
Amasya Üniversitesi	79.118	97.059	88.673
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	77.422	102.007	79.545
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	82.076	101.634	94.540
Sinop Üniversitesi	71.954	100.141	96.551

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Siirt Üniversitesi	80.052	97.160	90.718
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	96.476	105.061	100.835
Karabük Üniversitesi	158.127	201.035	159.967
Kilis Yedi Aralık Üniversitesi	67.676	73.424	62.403
Çankırı Karatekin Üniversitesi	98.361	114.443	92.684
Artvin Çoruh Üniversitesi	80.488	87.380	74.444
Bilecik Üniversitesi	88.656	92.766	84.749
Bitlis Eren Üniversitesi	86.540	96.748	91.173
Kırklareli Üniversitesi	99.689	104.617	83.087
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	78.575	85.434	82.652
Bingöl Üniversitesi	99.333	111.345	87.945
Muş Alparslan Üniversitesi	82.659	91.288	73.715
Mardin Artuklu Üniversitesi	90.591	110.940	102.636
Batman Üniversitesi	84.009	112.555	78.927
Ardahan Üniversitesi	67.187	73.838	68.674
Bartın Üniversitesi	84.658	103.805	97.662
Bayburt Üniversitesi	75.114	124.940	111.832
Gümüşhane Üniversitesi	102.020	122.835	112.191
Hakkari Üniversitesi	51.606	54.997	37.481
Iğdır Üniversitesi	61.417	77.758	68.453
Şırnak Üniversitesi	64.553	70.614	64.229
Munzur Üniversitesi	77.411	87.271	57.604
Yalova Üniversitesi	81.290	101.482	89.224
Türk-Alman Üniversitesi	42.672	66.754	64.692
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	131.104	182.097	176.922
Bursa Teknik Üniversitesi	44.981	54.627	35.508
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	71.662	116.579	80.468
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	113.835	137.394	110.289
Necmettin Erbakan Üniversitesi	271.294	311.791	296.292
Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi	75.250	108.162	98.524
Erzurum Teknik Üniversitesi	58.344	82.378	61.307
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	64.490	89.962	74.742
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	46.381	83.813	53.360
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	80.799	208.500	50.129
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	47.603	53.951	26.253
İskenderun Teknik Üniversitesi	73.229	79.093	40.554
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	137.263	47.832	36.173
Yüksek Öğrenim Kurumları Toplamı	**23.590.696**	**27.203.572**	**24.356.029**

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	445.303	713.906	671.455
Atatürk Kültür,Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı	11.704	11.772	10.607
Atatürk Araştırma Merkezi	4.925	5.070	4.319
Atatürk Kültür Merkezi	4.957	5.310	4.167
Türk Dil Kurumu	15.239	45.087	13.474
Türk Tarih Kurumu	10.233	34.572	29.677
Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	16.742	17.941	17.447
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	2.653.216	3.870.363	3.250.720
Türkiye Bilimler Akademisi	14.918	15.492	12.919
Türkiye Adalet Akademisi	21.117	22.654	17.534
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü	9.377.831	11.832.666	11.601.636
Spor Genel Müdürlüğü	1.131.912	1.928.032	1.919.649
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	224.822	237.261	227.254
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	269.562	269.962	257.462
Orman Genel Müdürlüğü	2.863.021	3.247.330	3.032.827
Vakıflar Genel Müdürlüğü	484.238	634.193	598.864
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	139.800	441.031	209.039
Türk Akreditasyon Kurumu	12.347	30.589	24.951
Türk Standartları Enstitüsü	305.734	537.850	440.914
Türk Patent Enstitüsü	62.157	74.213	67.346
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	13.962	14.090	6.955
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	166.756	176.949	131.055
Savunma Sanayii Müsteşarlığı	57.377	74.267	62.744
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	1.236.898	1.273.562	789.686
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	179.610	363.884	277.801
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	85.603	85.603	75.120
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	30.804	32.960	29.330
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	442.857	462.201	362.364
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	977.979	2.973.410	2.428.106
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	33.103	44.303	39.326
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	16.498	19.653	12.434
Yurtdısı Turkler ve Akraba Topluluklar Baskanlığı	247.691	260.116	241.170
Karayolları Genel Müdürlüğü	12.369.075	21.534.477	21.461.023
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	30.208	35.778	30.930
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	108.535	115.500	97.115
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	107.356	138.165	133.536
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	76.300	84.319	82.995
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	10.908.235	12.435.464	12.021.490
Türkiye Su Enstitüsü	5.129	5.129	3.665
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	117.364	124.497	109.330
Kamu Denetçiliği Kurumu	19.288	19.288	16.583
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	5.957	5.957	2.350
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı	41.598	41.598	3.310
Özel Bütçeli Diğer İdareler Toplamı	**45.347.961**	**64.296.464**	**60.830.679**
ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER TOPLAMI	**68.938.657**	**91.500.036**	**85.186.708**

Ek 7: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLARIN 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK VE GERÇEKLEŞMELERİ

(Bin TL)	Başlangıç Ödeneği	Yılsonu Ödeneği	Gerçekleşme
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	247.000	247.000	161.657
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	2.518.210	2.608.510	2.608.087
Sermaye Piyasası Kurulu	118.649	349.899	325.565
Bankaclık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	327.000	327.000	112.672
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	217.290	283.059	256.912
Kamu İhale Kurumu	132.000	156.820	153.778
Rekabet Kurumu	69.500	91.450	71.362
Tütün,Tütün Mam. ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzen. Kurumu	125.000	136.000	129.831
Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	35.970	35.970	20.948
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlar Toplamı	**3.790.619**	**4.235.708**	**3.840.812**

Ek 8: MERKEZİ YÖNETİM 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**296.514.857**	**382.492.289**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**35.185.224**	**39.915.987**
100	KASA	60.467	84.053
101	ALINAN ÇEKLER	270.819	274.618
102	BANKA	32.711.019	25.072.342
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-6.016.143	-714.809
104	PROJE ÖZEL HESABI	239.200	1.197.642
105	DÖVİZ	5.746.488	12.097.060
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-12.782	-24.381
107	ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	305.964	210.150
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	604.716	165.943
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	1.275.476	1.553.369
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**12.099**	**40.725**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	1.243	1.243
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	9.020	432
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	1.500	7.258
117	MENKUL VARLIKLAR	335	31.792
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**221.687.470**	**294.241.525**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	33.095.013	65.211.468
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	183.735.618	223.063.812
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	3.509.054	4.251.223
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	78.418	96.336
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.269.368	1.618.686
13	**KURUM ALACAKLARI**	**18.582.330**	**24.565.278**
130	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	840.762	713.236
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	4.516.648	4.856.929
135	PERSONELDEN ALACAKLAR	49	35
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	470	6
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	13.018.754	18.805.479
138	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-1.989	-14.230
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	207.635	203.822
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**934.282**	**1.109.826**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	934.282	1.109.826
15	**STOKLAR**	**4.371.108**	**5.136.759**
150	İLK MADDE VE MALZEME	4.227.639	4.948.871
151	YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	11.906	31.055
152	MAMULLER	41.927	38.686
153	TİCARİ MALLAR	83.981	110.041
157	DİĞER STOKLAR	5.656	8.105
158	STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)	0	0
16	**ÖN ÖDEMELER**	**14.455.868**	**16.469.868**
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	143.919	143.295
161	PERSONEL AVANSLARI	0	0
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	10.867.412	12.696.320
164	AKREDİTİFLER	2.658.589	3.004.954
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	584.439	440.366
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	193.983	178.937
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	7.525	5.996

	PASİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**118.644.826**	**138.741.045**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**54.595.563**	**56.900.422**
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	0	55.161.169
304	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	53.881.268	0
305	BONOLAR	0	1.024.696
309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	714.295	714.557
31	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**7.342.444**	**24.305.253**
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	7.342.444	24.305.253
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**24.358.858**	**19.291.594**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	7.362.438	7.405.174
323	BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	3.089	1.209
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	16.786.152	11.683.024
326	ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	7	12
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	207.172	202.174
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**14.708.314**	**14.500.976**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	2.265.366	2.545.451
332	OKUL PANSİYONLARI	199.883	137.742
333	EMANETLER	11.210.836	10.456.777
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.324	1.607
337	MUTEMETLİK CARİ HESABI	6.494	10.590
339	RİSK HESABI	1.024.410	1.348.809
34	**ALINAN AVANSLAR**	**121.370**	**87.736**
340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	111.056	80.513
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	10.314	7.222
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**296.013**	**647.291**
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	193.864	244.623
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	26.050	56.459
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	76.096	346.209
368	VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VE YA TAKSİT. VERGİ VE D.	2	0
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**4.128**	**386.712**
370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİGER YÜK.KAR.HES.	6.817	4.312
371	DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİGER YÜK KAR.HES. (-)	-4.949	-2.359
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	2.087	384.717
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	173	42
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**17.171.290**	**22.604.988**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	1.700.403	7.271.494
381	GİDER TAHAKKUKLARI	15.470.887	15.333.494
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**46.847**	**16.075**
397	SAYIM FAZLALARI	46.847	16.075
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**651.328.891**	**782.387.269**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**389.373.844**	**414.715.521**
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	461.210	3.107
404	TAHVİLLER HESABI	386.243.016	412.458.465
409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.669.618	2.253.949
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**231.463.842**	**267.264.308**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	231.463.842	267.264.308
43	**DİĞER BORÇLAR**	**57.879**	**101.497**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	57.879	101.497

AKTİF (VARLIKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**1.136.303**	**930.632**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.073.021	841.537
181	GELİR TAHAKKUKLARI	63.281	89.095
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**150.173**	**81.690**
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	63.545	73.038
194	TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	64.169	2.379
196	PERSONEL AVANSLARI	1.178	1.287
197	SAYIM NOKSANLARI	21.261	4.962
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	20	24
2	**DURAN VARLIKLAR**	**940.547.078**	**1.081.097.017**
21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**50.911**	**63.881**
217	MENKUL VARLIKLAR	50.911	63.881
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**3.395.840**	**15.142.975**
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	899.937	13.385.108
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	293.421	255.744
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	7.616	36.586
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	2.194.866	1.465.537
23	**KURUM ALACAKLARI**	**35.187.698**	**37.393.916**
230	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	10.438.500	10.320.720
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	23.191.625	24.265.810
239	DİĞER KURUM ALACAKLARI	1.557.573	2.807.385
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**112.159.242**	**125.234.605**
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	22.619.508	40.714.545
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	101.456.108	111.429.361
242	DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.331.405	6.855.949
247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-18.247.779	-33.765.749
248	DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	0	501
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**784.130.542**	**897.537.691**
250	ARAZİ VE ARSALAR	472.652.047	504.823.627
251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	38.476.280	66.143.349
252	BİNALAR	140.815.857	155.359.970
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	12.485.328	14.675.497
254	TAŞITLAR	4.188.398	4.722.461
255	DEMİRBAŞLAR	36.101.590	39.444.926
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	0	56.299.961
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-58.410.980	-83.545.920
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	136.041.787	138.214.901
259	YATIRIM AVANSLARI	1.780.235	1.398.919
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**248.534**	**265.371**
260	HAKLAR	1.871.638	2.547.408
264	ÖZEL MALİYETLER	81.441	126.637
267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	11.326	12.020
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.715.870	-2.420.694
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**5.313.861**	**5.387.370**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.312.360	5.384.317
281	GELİR TAHAKKUKLARI	1.501	3.053
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**60.450**	**71.207**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.562.720	2.822.797
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	3	3
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.502.273	-2.751.592
	AKTİF TOPLAMI	**1.237.061.935**	**1.463.589.306**

PASİF (KAYNAKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
44	**ALINAN AVANSLAR**	**9**	**0**
449	ALINAN DİĞER AVANSLAR	9	0
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**208.210**	**6.653.267**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	172.106	6.617.163
479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104	36.104
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**30.225.107**	**93.652.675**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	4.978.861	58.322.903
481	GİDER TAHAKKUKLARI	25.246.246	35.329.772
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**467.088.217**	**542.460.992**
50	**NET DEĞER**	**373.955.279**	**433.104.746**
500	NET DEĞER	373.955.279	433.104.746
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	**-1.675.556**	**3.993.155**
512	PROJE ÖZEL HESABINDAN KULLANIMLAR	0	0
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-1.675.556	3.993.155
54	**YEDEKLER**	**1.643.840**	**2.231.599**
540	YASAL YEDEKLER	1.637.921	2.225.681
549	ÖZEL FONLAR	5.919	5.919
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**526.096.851**	**1.002.259.080**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	526.096.851	1.002.259.080
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-446.577.191**	**-933.704.365**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-446.577.191	-933.704.365
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**13.644.994**	**34.576.778**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	13.644.994	34.576.778
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	0	0
	PASİF TOPLAMI	**1.237.061.935**	**1.463.589.306**

AKTİF (VARLIKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**584.439**	**440.366**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	584.439	440.366
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**53.539.980**	**55.254.585**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	52.999.518	54.549.901
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	7.471	34.916
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	532.991	669.768
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**87.840.879**	**113.375.901**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	54.947.184	63.025.902
922	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	32.893.695	50.350.000
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**96.013.761**	**148.397.722**
930	VERİLEN GARANTİLER	46.723.013	81.853.342
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	25.348.662	37.462.436
934	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	23.942.087	29.081.944
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**10.885.935**	**14.805.534**
940	DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	775.019	604.075
942	ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	61.266	99.369
944	YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	4.077	5.785
946	ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	5.116.316	7.053.574
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	4.929.259	7.042.731
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**22.047.709**	**23.047.877**
950	KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	17.168.487	18.018.004
954	RİSK HESABI ALACAKLARI	4.557.973	4.785.632
956	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	302.239	102.435
958	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	19.011	141.805
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**8.054.846**	**4.282.835**
960	BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	415	415
962	BİLİMSEL PROJELER HESABI	501.846	554.551
964	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	7.551.288	3.724.583
968	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	1.296	3.286
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**1.946.305**	**2.788.551**
980	MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI	1.621.491	2.441.521
981	MÜLHAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	324.813	347.030
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**11.647.738**	**24.568.453**
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	1.356.732	1.081.139
991	MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	843.678	1.003.026
992	MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	649.943	706.335
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	302.882	352.164
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	8.494.503	21.425.787
	GENEL TOPLAM	**1.529.623.527**	**1.850.551.129**

PASİF (KAYNAKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**584.439**	**440.366**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	584.439	440.366
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**53.539.980**	**55.254.585**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	52.999.518	54.549.901
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	7.471	34.916
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	532.991	669.768
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**87.840.879**	**113.375.901**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	54.947.184	63.025.902
923	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	32.893.695	50.350.000
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**96.013.761**	**148.397.722**
931	VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	46.723.013	81.853.342
933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	25.348.662	37.462.436
935	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	23.942.087	29.081.944
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**10.885.935**	**14.805.534**
945	DEĞERLİ KAĞIT İŞLENMLERİ	840.361	709.229
947	ÖZEL TAHAKKUKLAR	5.116.316	7.053.574
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	4.929.259	7.042.731
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**22.047.709**	**23.047.877**
951	KREDİ ANLAŞMALARI	17.168.487	18.018.004
955	RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.557.973	4.785.632
957	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	302.239	102.435
959	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	19.011	141.805
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**8.054.846**	**4.282.835**
961	BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	415	415
963	BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	501.846	554.551
965	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESA	7.551.288	3.724.583
969	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	1.296	3.286
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**1.946.305**	**2.788.551**
982	VAKIF EMANETLERİ HESABI	1.946.305	2.788.551
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**11.647.738**	**24.568.453**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	11.647.738	24.568.453
	GENEL TOPLAM	**1.529.623.527**	**1.850.551.129**

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan Merkezi Yönetim alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.

3. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

4.Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

5.Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerce tahsisli olarak kullanılan taşınmazın değeri 79 milyar 510 milyon TL'dir.

6. Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 9: GENEL BÜTÇELİ KAMU İDARELERİ 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**278.677.443**	**361.163.760**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**24.786.574**	**27.942.547**
100	KASA	60.251	83.716
101	ALINAN ÇEKLER	270.012	274.282
102	BANKA	22.504.740	12.933.078
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-5.855.622	-29.698
104	PROJE ÖZEL HESABI	77.879	960.357
105	DÖVİZ	5.575.118	11.955.261
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-106	-37
107	ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR	305.964	210.150
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	590.155	19.424
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	1.258.184	1.536.014
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**340**	**32.023**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	0	0
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	5	232
117	MENKUL VARLIKLAR	335	31.792
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**221.205.432**	**294.407.889**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	33.003.991	66.096.169
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	183.414.198	222.419.377
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	3.509.054	4.251.049
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	51.464	65.251
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	1.226.724	1.576.042
13	**KURUM ALACAKLARI**	**14.654.794**	**18.457.054**
130	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	846.322	713.236
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	3.005.521	3.448.977
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	10.802.952	14.307.220
138	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	0	-12.514
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	0	133
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**504.648**	**641.184**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	504.648	641.184
15	**STOKLAR**	**3.035.859**	**3.639.970**
150	İLK MADDE VE MALZEME	3.030.740	3.632.392
157	DİĞER STOKLAR	5.119	7.578
158	STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI (-)	0	0
16	**ÖN ÖDEMELER**	**13.293.643**	**15.152.633**
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	143.919	143.295
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	9.963.648	11.644.814
164	AKREDİTİFLER	2.424.162	2.768.310
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	574.217	423.563
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	186.818	171.771
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	879	879
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**1.111.528**	**883.753**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	1.070.189	838.529
181	GELİR TAHAKKUKLARI	41.339	45.223
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**84.625**	**6.708**
194	TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	64.169	2.379
197	SAYIM NOKSANLARI	20.456	4.329
2	**DURAN VARLIKLAR**	**703.468.396**	**737.760.423**
21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**50.911**	**63.881**
217	MENKUL VARLIKLAR	50.911	63.881
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**2.492.691**	**1.742.199**
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	575	689
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	293.421	255.744
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.828	20.229
227	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	2.194.866	1.465.537
23	**KURUM ALACAKLARI**	**21.857.712**	**21.505.931**
230	DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR	10.450.102	10.328.812
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	9.850.595	8.370.384
239	DİĞER KURUM ALACAKLARI	1.557.014	2.806.735

	PASİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**120.071.046**	**136.889.430**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**54.595.563**	**56.900.422**
304	CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI	53.881.268	55.161.169
305	BONOLAR	0	1.024.696
309	KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	714.295	714.557
31	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**7.342.444**	**24.305.253**
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	7.342.444	24.305.253
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**30.515.146**	**27.257.105**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	279.867	692.308
323	BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR	3.089	1.209
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	30.232.056	26.563.454
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	134	134
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**10.585.205**	**10.975.154**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.811.428	1.941.573
332	OKUL PANSİYONLARI	199.883	137.742
333	EMANETLER	7.542.988	7.536.441
337	MUTEMETLİK CARİ HESABI	6.494	10.590
339	RİSK HESABI	1.024.410	1.348.809
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**139.645**	**202.285**
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	93.659	122.933
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	13.254	46.615
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	32.731	32.737
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**0**	**205.316**
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	0	205.316
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**16.849.797**	**17.031.516**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	1.378.910	1.698.023
381	GİDER TAHAKKUKLARI	15.470.887	15.333.494
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**43.247**	**12.380**
397	SAYIM FAZLALARI	43.247	12.380
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**649.758.703**	**726.965.356**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**388.912.634**	**414.712.414**
404	TAHVİLLER HESABI	386.243.016	412.458.465
409	UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	2.669.618	2.253.949
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**230.642.618**	**266.192.375**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	230.642.618	266.192.375
43	**DİĞER BORÇLAR**	**178**	**517**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	178	517
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**0**	**3.524.720**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	0	3.524.720
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**30.203.273**	**42.535.329**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	4.957.027	7.205.560
481	GİDER TAHAKKUKLARI	25.246.246	35.329.769
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**212.316.090**	**235.069.397**
50	**NET DEĞER**	**245.176.994**	**273.213.895**
500	NET DEĞER	245.176.994	273.213.895
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	**-2.237.720**	**3.836.018**
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-2.237.720	3.836.018
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**401.510.772**	**861.302.598**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	401.510.772	861.302.598
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-412.741.953**	**-891.925.781**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-412.741.953	-891.925.781
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**-19.392.003**	**-11.357.332**
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU (-)	-19.392.003	-11.357.332

AKTİF (VARLIKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**108.894.419**	**121.554.340**
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	19.701.598	37.344.261
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	101.216.782	111.041.491
242	DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	6.206.469	6.722.858
247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-18.230.430	-33.554.771
248	DİĞER MALİ DURAN VARLIKLAR	0	501
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**564.857.948**	**587.507.982**
250	ARAZİ VE ARSALAR	418.636.662	436.634.679
251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	4.271.521	11.185.681
252	BİNALAR	110.192.117	114.398.317
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	4.431.719	5.523.264
254	TAŞITLAR	3.120.918	3.453.505
255	DEMİRBAŞLAR	30.441.380	32.903.720
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	0	2.845
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-37.634.035	-47.517.647
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	29.739.033	29.663.828
259	YATIRIM AVANSLARI	1.658.634	1.259.790
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**0**	**0**
260	HAKLAR	1.173.569	1.448.444
264	ÖZEL MALİYETLER	8.323	42.389
267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	9.233	9.927
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.191.125	-1.500.760
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**5.310.074**	**5.381.634**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	5.310.074	5.381.634
281	GELİR TAHAKKUKLARI	0	0
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**4.642**	**4.457**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	2.239.331	2.476.274
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.234.690	-2.471.817
	AKTİF TOPLAMI	**982.145.839**	**1.098.924.184**
9-	**BORÇLU NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**574.217**	**423.563**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	574.217	423.563
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**38.658.118**	**39.058.889**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	38.650.920	39.024.244
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	7.199	34.644
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**51.186.735**	**50.443.138**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	26.895.173	28.717.663
922	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	24.291.562	21.725.475
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**95.971.244**	**127.250.582**
930	VERİLEN GARANTİLER	46.723.013	60.748.718
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	25.306.145	37.419.919
934	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ HESABI	23.942.087	29.081.944
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**9.938.561**	**13.794.321**
940	DEĞERLİ KAĞIT AMBARLARI	775.019	604.075
942	ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KAĞITLAR	61.266	99.369
944	YOLDAKİ DEĞERLİ KAĞITLAR	4.077	5.785
946	ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR	5.116.316	7.053.574
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	3.981.885	6.031.519
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**21.221.758**	**21.848.422**
950	KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	16.361.547	16.960.354
954	RİSK HESABI ALACAKLARI	4.557.973	4.785.632
956	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI	302.239	102.435
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**6.915.312**	**18.707.424**
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	448.504	738.525
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ	114.905	123.579
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	6.351.902	17.845.320
	GENEL TOPLAM	**1.206.611.785**	**1.370.450.522**

PASİF (KAYNAKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
	PASİF TOPLAMI	**982.145.839**	**1.098.924.184**
9-	**ALACAKLI NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**574.217**	**423.563**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	574.217	423.563
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**38.658.118**	**39.058.889**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	38.650.920	39.024.244
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	7.199	34.644
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**51.186.735**	**50.443.138**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	26.895.173	28.717.663
923	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	24.291.562	21.725.475
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**95.971.244**	**127.250.582**
931	VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	46.723.013	60.748.718
933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	25.306.145	37.419.919
935	BORÇ ÜSTLENİM TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	23.942.087	29.081.944
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**9.938.561**	**13.794.321**
945	DEĞERLİ KAĞIT İŞLENMLERİ	840.361	709.229
947	ÖZEL TAHAKKUKLAR	5.116.316	7.053.574
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	3.981.885	6.031.519
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**21.221.758**	**21.848.422**
951	KREDİ ANLAŞMALARI	16.361.547	16.960.354
955	RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI	4.557.973	4.785.632
957	GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM	302.239	102.435
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**6.915.312**	**18.707.424**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	6.915.312	18.707.424
	GENEL TOPLAM	**1.206.611.785**	**1.370.450.522**

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
2. Borçlanma senetleri muhasebe kayıtlarındaki değerler üzerinden raporlanmıştır.
3. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
4.Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 10: ÖZEL BÜTÇELİ İDARELER 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**30.466.289**	**35.348.936**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**9.181.738**	**10.675.578**
100	KASA	206	324
101	ALINAN ÇEKLER	807	337
102	BANKA	8.989.374	10.841.415
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-160.519	-685.111
104	PROJE ÖZEL HESABI	161.321	237.285
105	DÖVİZ	171.371	141.798
106	DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-12.676	-24.344
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	14.561	146.520
109	BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	17.292	17.355
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**10.259**	**1.443**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	1.243	1.243
111	ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	9.015	200
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**14.419.778**	**15.258.612**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	14.161.403	14.796.291
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	189.316	389.515
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	0	174
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	26.415	29.988
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	42.643	42.643
13	**KURUM ALACAKLARI**	**3.932.575**	**6.108.183**
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	1.511.127	1.407.952
137	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	2.215.803	4.498.259
138	TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI (-)	-1.989	-1.716
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	207.635	203.689
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**360.330**	**398.688**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	360.330	398.688
15	**STOKLAR**	**1.333.910**	**1.493.926**
150	İLK MADDE VE MALZEME	1.195.560	1.313.615
151	YARI MAMÜLLER - ÜRETİM	11.906	31.055
152	MAMULLER	41.927	38.686
153	TİCARİ MALLAR	83.981	110.041
157	DİĞER STOKLAR	537	528
16	**ÖN ÖDEMELER**	**1.150.680**	**1.303.724**
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	892.288	1.040.303
164	AKREDİTİFLER	234.427	236.644
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	10.154	14.496
166	PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER	7.166	7.166
167	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİFLERİ	6.646	5.116
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**12.475**	**35.086**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	2.493	1.973
181	GELİR TAHAKKUKLARI	9.982	33.113
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**64.543**	**73.695**
190	DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	63.545	73.038
191	İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ	174	0
197	SAYIM NOKSANLARI	805	633
198	DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	20	24
2	**DURAN VARLIKLAR**	**236.128.494**	**342.440.129**
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**903.131**	**13.468.016**
220	GELİRLERDEN ALACAKLAR	899.362	13.451.756
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.769	16.260
23	**KURUM ALACAKLARI**	**13.341.588**	**15.896.077**
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	13.341.029	15.895.427
239	DİĞER KURUM ALACAKLARI	558	651
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**3.264.823**	**3.680.265**
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	2.917.911	3.370.284
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	239.326	387.870
242	DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	124.936	133.091
247	SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	-17.349	-210.979

	PASİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**12.441.862**	**16.871.924**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**4.672**	**0**
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	4.672	0
31	**KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**888**	**0**
310	CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	888	0
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**7.259.202**	**6.910.424**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	7.052.311	6.708.502
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	206.891	201.922
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**4.068.669**	**3.458.458**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	453.089	602.580
333	EMANETLER	3.615.580	2.855.878
34	**ALINAN AVANSLAR**	**115.162**	**81.513**
340	ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	111.056	80.513
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	4.106	1.000
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**975.861**	**1.031.415**
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	862.859	899.882
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	100.204	121.690
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	12.796	9.843
368	VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜKLER	2	0
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**2.260**	**179.443**
372	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	2.087	179.401
379	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	173	42
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**10.759**	**5.206.977**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	10.759	5.206.977
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**4.389**	**3.695**
391	HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ	789	0
397	SAYIM FAZLALARI	3.600	3.695
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**1.581.692**	**55.414.861**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**472.812**	**11.199**
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	472.812	11.199
41	**UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**821.223**	**1.071.933**
410	DIŞ MALİ BORÇLAR	821.223	1.071.933
43	**DİĞER BORÇLAR**	**57.604**	**100.847**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	57.604	100.847
44	**ALINAN AVANSLAR**	**9**	**0**
449	ALINAN DİĞER AVANSLAR	9	0
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**208.210**	**3.113.535**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	172.106	3.077.431
479	DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	36.104	36.104
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**21.834**	**51.117.346**
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	21.834	51.117.343
481	GİDER TAHAKKUKLARI	0	3
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**252.571.229**	**305.502.280**
50	**NET DEĞER**	**127.960.306**	**158.985.978**
500	NET DEĞER	127.960.306	158.985.978
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	**562.165**	**157.137**
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	562.165	157.137
54	**YEDEKLER**	**1.643.840**	**2.231.599**
540	YASAL YEDEKLER	1.637.921	2.225.681
549	ÖZEL FONLAR	5.919	5.919
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**123.891.301**	**139.870.292**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	123.891.301	139.870.292
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-33.784.711**	**-41.725.385**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-33.784.711	-41.725.385
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**32.298.329**	**45.982.658**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	32.298.329	45.982.658

AKTİF (KAYNAKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**218.335.702**	**309.083.224**
250	ARAZİ VE ARSALAR	53.591.148	67.763.343
251	YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	34.204.759	54.957.668
252	BİNALAR	30.440.304	40.751.328
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	8.045.117	9.142.117
254	TAŞITLAR	1.063.621	1.264.227
255	DEMİRBAŞLAR	5.555.814	6.325.477
256	DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR/HİZMET İMTİYAZ VARLIKLARI	0	56.297.116
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-20.641.968	-35.760.713
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	106.013.039	108.233.794
259	YATIRIM AVANSLARI	63.869	108.867
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**226.920**	**243.478**
260	HAKLAR	655.395	1.051.474
264	ÖZEL MALİYETLER	72.782	83.901
267	DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	2.093	2.093
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-503.350	-893.990
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**2.776**	**4.840**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	1.274	1.787
281	GELİR TAHAKKUKLARI	1.501	3.053
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**53.554**	**64.228**
293	GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR	0	0
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	318.863	339.980
297	DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	3	3
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-265.312	-275.754
	AKTİF TOPLAMI	**266.594.783**	**377.789.065**
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**10.154**	**14.496**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	10.154	14.496
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**9.747.139**	**11.314.820**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	9.288.463	10.719.369
912	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	272	272
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	458.404	595.180
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**36.619.542**	**62.919.782**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	28.017.409	34.295.258
922	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ TAAHHÜTLERİ	8.602.133	28.624.524
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**0**	**21.104.624**
930	VERİLEN GARANTİLER	0	21.104.624
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	0	0
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**947.365**	**1.011.175**
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	947.365	1.011.175
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**825.951**	**1.199.455**
950	KULLANILACAK DIŞ KREDİLER	806.940	1.057.650
958	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER	19.011	141.805
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**8.054.846**	**4.282.835**
960	BAĞIŞ VE HİBELER HESABI	415	415
962	BİLİMSEL PROJELER HESABI	501.846	554.551
964	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER HESABI	7.551.288	3.724.583
968	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER HESABI	1.296	3.286
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**1.946.305**	**2.788.551**
980	MAZBUT VAKIFLAR ADINA YÖNETİLEN SERMAYELER HESABI	1.621.491	2.441.521
981	MÜLHAK VAKIFLAR ADINA YÖN. VAKIFLAR BANKASI (B) GRUBU HİSSE	324.813	347.030
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.590.535**	**2.802.313**
990	KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	908.227	342.614
991	MAZBUT VAKIFLAR TAŞINMAZ SATIŞLARI VE TAVİZ BEDELLERİ	843.678	1.003.026
992	MAZBUT VAKIFLAR İÇİN YAPILAN GİDERLER HESABI	649.943	706.335
993	MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLERİ HESABI	187.977	228.585
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	710	521.751
	GENEL TOPLAM	**327.336.620**	**485.227.116**

PASİF (KAYNAKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
	PASİF TOPLAMI	**266.594.783**	**377.789.065**
9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR			
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**10.154**	**14.496**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	10.154	14.496
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**9.747.139**	**11.314.820**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	9.288.463	10.719.369
913	KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	272	272
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	458.404	595.180
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**36.619.542**	**62.919.782**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	28.017.409	34.295.258
923	KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	8.602.133	28.624.524
93	**VERİLEN GARANTİLER**	**0**	**21.104.624**
931	VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI	0	21.104.624
933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	0	0
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**947.365**	**1.011.175**
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	947.365	1.011.175
95	**DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR**	**825.951**	**1.199.455**
951	KREDİ ANLAŞMALARI	806.940	1.057.650
959	DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI	19.011	141.805
96	**KURUMCA VERİLEN EMANETLER**	**8.054.846**	**4.282.835**
961	BAĞIŞ VE HİBELER KARŞILIĞI HESABI	415	415
963	BİLİMSEL PROJELER KARŞILIĞI HESABI	501.846	554.551
965	KAMU İDARELERİNE TAHSİSLİ BİNALAR VE ARAZİLER KARŞILIĞI HESA	7.551.288	3.724.583
969	İZ BEDELLE İZLENEN KIYMETLER KARŞILIĞI HESABI	1.296	3.286
98	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**1.946.305**	**2.788.551**
982	VAKIF EMANETLERİ HESABI	1.946.305	2.788.551
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.590.535**	**2.802.313**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	2.590.535	2.802.313
	GENEL TOPLAM	**327.336.620**	**485.227.116**

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan özel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.
2. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.
3.Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

Ek 11: DÜZENLEYİCİ VE DENETLEYİCİ KURUMLAR 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

	AKTİF (VARLIKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**1.697.083**	**1.703.511**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**1.216.912**	**1.297.862**
100	KASA	9	13
102	BANKA	1.216.905	1.297.849
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-2	0
105	DÖVİZ	0	0
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**1.500**	**7.258**
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI	1.500	7.258
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**382.486**	**298.941**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	249.843	42.925
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	132.104	254.919
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	538	1.097
13	**KURUM ALACAKLARI**	**519**	**41**
135	PERSONELDEN ALACAKLAR	49	35
136	DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	470	6
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**69.304**	**69.954**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	69.304	69.954
15	**STOKLAR**	**1.340**	**2.864**
150	İLK MADDE VE MALZEME	1.340	2.864
16	**ÖN ÖDEMELER**	**11.545**	**13.511**
161	PERSONEL AVANSLARI	0	11.203
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	11.477	0
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	68	2.307
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**12.299**	**11.793**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	339	1.035
181	GELİR TAHAKKUKLARI	11.961	10.759
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**1.178**	**1.287**
196	PERSONEL AVANSLARI	1.178	1.287
2	**DURAN VARLIKLAR**	**961.790**	**971.893**
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**19**	**97**
226	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	19	97
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**936.891**	**946.484**
250	ARAZİ VE ARSALAR	424.238	425.605
252	BİNALAR	183.435	210.325
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	8.492	10.117
254	TAŞITLAR	3.859	4.729
255	DEMİRBAŞLAR	104.396	215.729
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-134.977	-267.560
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	289.715	317.279
259	YATIRIM AVANSLARI	57.733	30.261
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**21.614**	**21.893**
260	HAKLAR	42.674	47.491
264	ÖZEL MALİYETLER	336	348
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-21.395	-25.945
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**1.012**	**896**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	1.012	896
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**2.254**	**2.522**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	4.526	6.544
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-2.271	-4.021
	AKTİF TOPLAMI	**2.658.873**	**2.675.404**
9-	**BORÇLU NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**68**	**2.307**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	68	2.307
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**5.134.722**	**4.880.876**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	5.060.135	4.806.288
914	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI	74.588	74.588
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**34.602**	**12.981**
920	GİDER TAAHHÜTLERİ	34.602	12.981
93	VERİLEN GARANTİLER	42.517	42.517
932	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ	42.517	42.517
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**9**	**38**
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	9	38
97	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**0**	**0**
970	DOĞRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLAR HESAB	0	0
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.141.891**	**3.058.716**
998	DİĞER NAZIM HESAPLAR	2.141.891	3.058.716
	GENEL TOPLAM	**10.012.681**	**10.672.838**

	PASİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**457.877**	**770.945**
32	**FAALİYET BORÇLARI**	**30.415**	**4.495**
320	BÜTÇE EMANETLERİ	30.261	4.365
326	ALINAN DEPOZİTO VE TAMİNATLAR	7	12
329	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	147	119
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**54.441**	**67.364**
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	849	1.299
333	EMANETLER	52.268	64.458
336	DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	1.324	1.607
34	**ALINAN AVANSLAR**	**6.208**	**6.223**
349	ALINAN DİĞER AVANSLAR	6.208	6.223
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**54.213**	**324.415**
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	10.847	10.942
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	1	1
363	KAMU İDARELERİ PAYLARI	43.365	313.472
37	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**1.868**	**1.953**
370	DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞER YÜK.KAR.HES.	6.817	4.312
371	DÖNEM KARI VE PEŞİN ÖD. VERGİLER VE DİĞER YÜK KAR.HES. (-)	-4.949	-2.359
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**310.733**	**366.495**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	310.733	366.495
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**97**	**15.144**
43	**DİĞER BORÇLAR**	**97**	**133**
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	97	133
47	**BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**0**	**15.012**
472	KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	0	15.012
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**2.200.898**	**1.889.314**
50	**NET DEĞER**	**817.979**	**904.873**
500	NET DEĞER	817.979	904.873
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	694.777	**1.086.190**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	**694.777**	1.086.190
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-50.527**	**-53.199**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-50.527	-53.199
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	**738.668**	**-48.549**
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	**738.668**	-48.549
	PASİF TOPLAMI	**2.658.873**	**2.675.404**
9-	**ALACAKLI NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**68**	**2.307**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	68	2.307
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**5.134.722**	**4.880.876**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	5.060.135	4.806.288
915	VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI	74.588	74.588
92	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**34.602**	**12.981**
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	34.602	12.981
93	**VERİLEN GARANTİLER**	42.517	**42.517**
933	VERİLEN TAAHHÜT BELGELERİ KARŞILIĞI	42.517	42.517
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**9**	**38**
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	9	38
97	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**0**	**0**
971	DOĞRUDAN GİDER KAYDEDİLMİŞ MADDİ DURAN VARLIKLAR KARŞILIĞI	0	0
99	**DİĞER NAZIM HESAPLAR**	**2.141.891**	**3.058.716**
999	DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	2.141.891	3.058.716
	GENEL TOPLAM	**10.012.681**	**10.672.838**

1- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Düzenleyici ve Denetleyici Kurumların verilerini içermektedir.

2- Bir raporlama biriminde aynı anda olumlu ve olumsuz faaliyet sonucu gösterilmemesi gerektiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı konsolide edilerek raporlanmıştır.

3- Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 12: MERKEZİ YÖNETİM 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

	2016 (Bin TL)	% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**864.575.603**	**100,0**
Vergi Gelirleri	**634.318.027**	**73,4**
Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	197.987.749	22,9
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	13.126.537	1,5
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	262.156.857	30,3
Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler	86.374.271	10,0
Damga Vergisi	19.570.493	2,3
Harçlar	55.094.495	6,4
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	7.625	0,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	**46.296.301**	**5,4**
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	10.361.668	1,2
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	2.964.764	0,3
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	14.665.227	1,7
Kurumlar Hasılatı	3.216	0,0
Kurumlar Karları	1.724.954	0,2
Kira Gelirleri	15.384.312	1,8
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.192.161	0,1
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	**3.314.155**	**0,4**
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	799.307	0,1
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	-1.684.622	-0,2
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	343.538	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	1.962.951	0,2
Proje Yardımları	1.292.896	0,1
Özel Gelirler	600.085	0,1
Diğer Gelirler	**139.013.346**	**16,1**
Faiz Gelirleri	17.132.493	2,0
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	16.816.641	1,9
Para Cezaları	91.109.965	10,5
Diğer Çeşitli Gelirler	13.954.247	1,6
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	**131.595**	**0,0**
Taşınmaz Satış Gelirleri	130.094	0,0
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	1.501	0,0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	**41.206.955**	**4,8**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	8.715.307	1,0
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	387	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.463	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	396.343	0,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	1.969	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	20.982.755	2,4
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	6.846.148	0,8
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	1.680.342	0,2
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	2.581.241	0,3
Karşılık Gelirleri	**4.706**	**0,0**
Takipteki Kurum Alacakları Karşılıklarından Kaynaklananlar	426	0,0
Stok Değer Düşüklüğü Karşılıklarından Kaynaklananlar	60	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	4.191	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	29	0,0
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	**290.517**	**0,0**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	55.814	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	88.292	0,0
Düzenleyi ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	4.707	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	436	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	141.268	0,0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**829.406.754**	**100,0**
Personel Giderleri	**149.118.445**	**18,0**
Memurlar	129.977.716	15,7
Sözleşmeli Personel	4.825.399	0,6
İşçiler	7.789.006	0,9
Geçici Personel	2.757.663	0,3
Diğer Personel	2.881.842	0,3
Milletvekilleri	117.350	0,0
Cumhurbaşkanı Ödeneği	591	0,0
İstihbarat Personeli	768.877	0,1
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	**24.694.428**	**3,0**
Memurlar	21.788.095	2,6
Sözleşmeli Personel	643.776	0,1
İşçiler	1.443.043	0,2
Geçici Personel	538.346	0,1
Diğer Personel	190.088	0,0
Milletvekilleri	5.944	0,0
İstihbarat Personeli	80.845	0,0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	4.291	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	**48.765.934**	**5,9**
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	221.996	0,0
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	16.504.073	2,0
Yolluklar	2.291.678	0,3
Görev Giderleri	3.883.278	0,5
Hizmet Alımları	23.540.770	2,8
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	561.425	0,1
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	776.911	0,1
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	606.745	0,1
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	379.059	0,0
Faiz Giderleri	**60.144.474**	**7,3**
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	47.721.526	5,8
Dış Borç Faiz Giderleri	11.133.748	1,3
İskonto Giderleri	1.171.404	0,1
Kira Sertifikası Giderleri	117.797	0,0

	2016 (Bin TL)	% Dağılım
Cari Transferler	**223.064.508**	**26,9**
Görev Zararları	46.791.107	5,6
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	73.976.878	8,9
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.437.721	0,3
Hane Halkına Yapılan Transferler	35.015.888	4,2
Yurtdışına Yapılan Transferler	2.136.013	0,3
Gelirlerden Ayrılan Paylar	62.706.902	7,6
Sermaye Giderleri	**4.534**	**0,0**
Mamul Mal Alımları	4.017	0,0
Gayri Maddi Hak Alımları	518	0,0
Sermaye Transferleri	**9.681.744**	**1,2**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	9.288.521	1,1
Yurtdışı Sermaye Transferleri	393.223	0,0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	**81.855.658**	**9,9**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	6.254.162	0,8
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	561	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	160	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	25.321	0,0
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	17.139	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	70.347.991	8,5
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	2.600.799	0,3
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	121.133	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	2.488.393	0,3
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	**111.950.386**	**13,5**
Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	108.458.334	13,1
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	327.879	0,0
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	201.442	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.960.564	0,4
Sermaye Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	2.167	0,0
Amortisman Giderleri	**20.694.262**	**2,5**
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	19.914.456	2,4
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	713.117	0,1
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	66.689	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	**6.307.779**	**0,8**
Kırtasiye Malzemeleri	1.106.202	0,1
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	31.631	0,0
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	808.925	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	814.198	0,1
Temizleme Ekipmanları	189.727	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	219.261	0,0
Yiyecek	887.849	0,1
İçecek	47.689	0,0
Canlı Hayvanlar	4.225	0,0
Zirai Maddeler	47.610	0,0
Yem	6.186	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	962.849	0,1
Yedek Parçalar	232.439	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	20.031	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	515.172	0,1
Spor Malzemeleri Grubu	12.280	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	7.323	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	394.183	0,0
Karşılık Giderleri	**405.387**	**0,0**
Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı	334	0,0
Stok Değer Düşüklüğü Karşılıkları	1	0,0
Kıdem Tazminatı Karşılıkları	404.998	0,0
Diğer Borç ve Gider Karşılıkları	54	0,0
Satışların Maliyeti	**869.961**	**0,1**
Satılan Mamuller Maliyeti	268.320	0,0
Satılan Ticari Mallar Maliyeti	569.533	0,1
Satılan Hizmet Maliyeti	32.108	0,0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	**80.357.817**	**9,7**
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	78.525.874	9,5
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	138.947	0,0
Kurum Alacaklarından Silinenler	1.692.341	0,2
Diğer Kurum Alacaklarından Silinenler	655	0,0
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	**224.088**	**0,0**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	184.420	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	13.684	0,0
Düzenleyici ve Denetleyici Kururumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	5.516	0,0
Sos Güv. Kururumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	37	0,0
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	20.430	0,0
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	**9.200.863**	**1,1**
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	9.200.863	1,1
Diğer Giderler	**2.066.486**	**0,2**
Hazine Taşınmazlarının Satışından Mahalli İdarelere Paylar	9.936	0,0
Tarımsal Alan Satış İndirimi	299.759	0,0
2/B Satış İndirimi	763.589	0,1
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	993.202	0,1
NET FAALİYET SONUCU	**35.168.849**	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Merkezi Yönetim alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.

4) Kamu İhale Kurumu tarafından kullanılan 642 Faiz Gelirleri ve 649 Diğer Olağan Gelir ve Karlar hesap kodları bu tabloda ilgili detay koda eklenmiştir. Ayrıca 632 Genel Yönetim Giderleri hesap kodu ve düzenleyici ve denetleyici kurumlar ve özel bütçeli idareler tarafından kullanılan 610 İndirim,İade ve İskonto hesap kodu bu tabloda ilgili detay koda eklenmiştir.

5) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

6) Merkezi yönetim kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 13 : SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2016 YILI KARŞILAŞTIRMALI BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
1	**DÖNEN VARLIKLAR**	**74.665.902**	**91.771.978**
10	**HAZIR DEĞERLER**	**5.835.540**	**1.973.865**
100	KASA	86	67
102	BANKA	8.980.187	6.010.674
103	VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-3.985.676	-5.033.148
104	PROJE ÖZEL HESABI	6.999	5.957
105	DÖVİZ	8.773	9.653
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER	825.171	980.662
11	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**0**	**0**
110	HİSSE SENETLERİ HESABI	0	0
112	KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	0
12	**FAALİYET ALACAKLARI**	**34.222.190**	**52.332.757**
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR	29.454.861	46.340.568
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	169.219	191.104
122	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	1.450.543	732.085
126	VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	3.893	4.273
127	DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	48.822	22.117
128	ŞÜPHELİ ALACAKLAR	3.094.898	5.042.641
129	ŞÜPHELİ ALACAKLAR KARŞILIĞI (-)	-47	-33
13	**KURUM ALACAKLARI**	**11.205.188**	**10.866.600**
132	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR		
139	DİĞER KURUM ALACAKLARI	11.205.188	10.866.600
14	**DİĞER ALACAKLAR**	**4.076.067**	**4.091.702**
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR	4.076.067	4.091.702
15	**STOKLAR**	**18.154**	**22.546**
150	İLK MADDE VE MALZEME	18.154	22.546
16	**ÖN ÖDEMELER**	**19.181.169**	**22.484.506**
160	İŞ AVANS VE KREDİLERİ	15.222.849	17.931.322
161	PERSONEL AVANSLARI	38	15
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	3.941.411	4.528.927
165	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	16.871	24.242
18	**GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**0**	**2**
180	GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	0	2
181	GELİR TAHAKKUKLARI	0	0
19	**DİĞER DÖNEN VARLIKLAR**	**127.595**	**0**
197	SAYIM NOKSANLARI	127.595	0
2	**DURAN VARLIKLAR**	**5.120.156**	**8.130.829**
21	**MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR**	**0**	**0**
217	MENKUL VARLIKLAR	0	0
22	**FAALİYET ALACAKLARI**	**0**	**2.630.791**
222	GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	0	2.630.791
23	**KURUM ALACAKLARI**	**0**	**0**
232	KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	0	0
24	**MALİ DURAN VARLIKLAR**	**199.091**	**199.091**
240	MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	785	785
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	198.306	198.306
25	**MADDİ DURAN VARLIKLAR**	**4.785.284**	**5.126.798**
250	ARAZİ VE ARSALAR	1.207.891	1.381.238
252	BİNALAR	2.373.182	2.314.368
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	315.563	378.136
254	TAŞITLAR	13.652	13.831
255	DEMİRBAŞLAR	445.626	539.023
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-975.441	-1.161.583
258	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	704.033	950.655
259	YATIRIM AVANSLARI	700.778	711.129
26	**MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR**	**134.944**	**173.244**
260	HAKLAR	139.510	181.555
264	ÖZEL MALİYETLER	2.723	2.723
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-7.290	-11.034
28	**GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**	**699**	**759**
280	GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	699	759
29	**DİĞER DURAN VARLIKLAR**	**138**	**146**
294	ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	5.655	6.359
299	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-5.517	-6.213
	AKTİF TOPLAMI	**79.786.058**	**99.902.806**
9-	**BORÇLU NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**16.871**	**16.871**
906	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	16.871	16.871
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**237.379**	**249.733**
910	TEMİNAT MEKTUPLARI	237.379	249.733
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**31.821**	**797.661**
948	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	31.821	797.661
	GENEL TOPLAM	**80.072.129**	**100.967.072**

PASİF (KAYNAKLAR)		2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
3	**KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**16.135.747**	**22.068.122**
30	**KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**318.212**	**283.520**
303	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	318.212	283.520
32	**FAALİYET BORÇLARI**	5.887.544	6.944.380
320	BÜTÇE EMANETLERİ	3.862	154.324
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ	5.883.682	6.790.056
33	**EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	9.102.414	14.252.579
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	177.041	264.066
333	EMANETLER	**8.925.373**	**13.988.512**
36	**ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	826.574	586.484
360	ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	74.591	62.021
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	**751.983**	**524.463**
38	**GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**0**	**0**
380	GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	0	0
381	GİDER TAHAKKUKLARI	0	0
39	**DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	1.003	1.159
397	SAYIM FAZLALARI	486	642
399	DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	517	517
4	**UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**10.258**	**8.851**
40	**UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**9.828**	**8.434**
403	KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	9.828	8.434
43	**DİĞER BORÇLAR**	428	417
430	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	**428**	**417**
48	**GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	2	0
480	GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	**2**	**0**
5	**ÖZ KAYNAKLAR**	**63.640.054**	**77.825.833**
50	**NET DEĞER**	**57.579.513**	**61.511.942**
500	NET DEĞER	57.579.513	61.511.942
51	**DEĞER HAREKETLERİ**	-3.834.728	-4.754.942
510	NAKİT HAREKETLERİ HESABI	0	0
511	MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0	-979.995
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	**-3.834.728**	**-3.774.947**
54	**YEDEKLER**	**0**	**0**
549	ÖZEL FONLAR	0	0
57	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**	**12.492.897**	**24.289.836**
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	12.492.897	24.289.836
58	**GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI**	**-15.562.017**	**-18.388.507**
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	**-15.562.017**	**-18.388.507**
59	**DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI**	12.964.387	15.167.504
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	**12.964.387**	**15.167.504**
	PASİF TOPLAMI	**79.786.058**	**99.902.806**
9-	**ALACAKLI NAZIM HESAPLAR**		
90	**ÖDENEK HESAPLARI**	**16.871**	**16.871**
907	MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	16.871	16.871
91	**NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER**	**237.379**	**249.733**
911	TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	237.379	249.733
94	**DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK**	**31.821**	**797.661**
949	BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	31.821	797.661
	GENEL TOPLAM	**80.072.129**	**100.967.072**

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.
2. Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 14: MAHALLİ İDARELER 2016 YILI KONSOLİDE BİLANÇOSU

AKTİF (VARLIKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)	PASİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	**60.549.680**	**64.969.144**	**3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**36.166.775**	**40.052.777**
10 HAZIR DEĞERLER	**15.497.734**	**15.291.296**	**30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**4.230.653**	**5.174.483**
100 KASA	3.745	5.933	300 BANKA KREDİLERİ	3.601.504	4.488.390
101 ALINAN ÇEKLER	17.466	20.178	303 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	594.218	676.029
102 BANKA	14.155.279	14.603.563	309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	34.931	10.064
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-374.139	-477.638	**31 KISA VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**1.180.213**	**1.321.231**
104 PROJE ÖZEL HESABI	334.958	468.065	310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALİ BORÇLAR	1.180.213	1.321.231
105 DÖVİZ	317.267	97.480	**32 FAALİYET BORÇLARI**	**13.402.252**	**15.160.539**
106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ (-)	-1.210	-10.322	320 BÜTÇE EMANETLERİ	13.322.353	15.023.620
108 DİĞER HAZIR DEĞERLER	583.111	75.566	322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR	79.899	135.258
109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	461.259	508.470	329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR	0	1.661
11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	**113.255**	**107.037**	**33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR**	**5.314.410**	**7.164.579**
110 HİSSE SENETLERİ HESABI	0	3	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	1.693.300	2.208.437
111 ÖZEL KESİM TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	24.257	333 EMANETLER	3.621.110	4.956.142
112 KAMU KESİMİ TAHVİL SENET VE BONOLARI HESABI	0	81.855	**34 ALINAN AVANSLAR**	**72.463**	**69.647**
117 MENKUL VARLIKLAR	23	922	340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	69.861	62.569
118 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	113.231	0	349 ALINAN DİĞER AVANSLAR	2.602	7.077
12 FAALİYET ALACAKLARI	**22.239.422**	**24.114.521**	**36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**	**9.996.210**	**8.828.158**
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR	4.795.020	4.851.427	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	1.694.037	1.398.627
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR	13.055.219	14.384.870	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	2.069.305	1.537.652
122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	3.408.282	3.647.894	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAH.	1.229.088	1.170.136
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	202.980	283.765	363 KAMU İDARELERİ PAYLARI	604.888	814.941
127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	777.920	946.565	368 VADESİ GEÇMİŞ ERT. VEYA TAK. VERGİ VE DİĞ. YÜKÜMLÜLÜ	4.398.892	3.906.803
13 KURUM ALACAKLARI	**431.207**	**682.106**	**37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI**	**635.508**	**741.725**
132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	399.615	577.518	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	557.043	664.132
137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI	31.593	60.343	379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	78.465	77.594
139 DİĞER KURUM ALACAKLARI	0	44.245	**38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**	**920.209**	**1.428.788**
14 DİĞER ALACAKLAR	**1.190.418**	**1.298.211**	380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER	76.960	159.016
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR	1.190.418	1.298.211	381 GİDER TAHAKKUKLARI	843.248	1.269.772
15 STOKLAR	**2.873.238**	**3.534.475**	**39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**414.858**	**163.626**
150 İLK MADDE VE MALZEME	2.835.993	3.504.617	397 SAYIM FAZLALARI	210.161	104.320
153 TİCARİ MALLAR	25.629	21.525	399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	204.697	59.306
157 DİĞER STOKLAR	11.617	8.333	**4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR**	**40.867.395**	**55.199.717**
16 ÖN ÖDEMELER	**559.318**	**628.586**	**40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR**	**23.276.548**	**27.219.516**
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ	147.565	125.924	400 BANKA KREDİLERİ	15.160.597	18.769.700
161 PERSONEL AVANSLARI	4.893	6.203	403 KAMU İDARELERİNE MALİ BORÇLAR HESABI	8.069.516	8.399.327
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER	287.061	304.134	409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR	46.436	50.489
164 AKREDİTİFLER	38.831	57.316	**41 UZUN VADELİ DIŞ MALİ BORÇLAR**	**6.887.073**	**9.566.230**
165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER	55.188	111.588	410 DIŞ MALİ BORÇLAR	6.887.073	9.566.230
166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLE	6.153	13	**42 FAALİYET BORÇLARI**	**0**	**439.000**
167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKF	19.627	23.408	429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI	0	439.000
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**2.182**	**4.707**	**43 DİĞER BORÇLAR**	**3.048.482**	**6.217.132**
180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER	2.182	3.167	430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	910.175	1.074.979
181 GELİR TAHAKKUKLARI	0	1.539	438 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VEF	2.138.307	5.142.153

AKTİF (VARLIKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR	**17.642.906**	**19.308.205**
190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	17.070.854	19.269.069
197 SAYIM NOKSANLARI	572.052	39.123
198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR	0	14
2 DURAN VARLIKLAR	**269.528.518**	**331.721.803**
21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR	**672**	**31**
217 MENKUL VARLIKLAR	31	31
218 DİĞER MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR HESABI	642	0
22 FAALİYET ALACAKLARI	**1.386.330**	**2.000.583**
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR	601.927	643.625
222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR	215.397	783.648
226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	0	8.088
227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI	569.005	565.222
23 KURUM ALACAKLARI	**89.676**	**407.839**
232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR	89.676	73.817
239 DİĞER KURUM ALACAKLARI	0	334.022
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	**14.088.406**	**15.936.502**
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER	5.901.942	6.952.438
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYE	8.186.464	12.524.971
247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ (-)	0	-3.540.906
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	**253.444.624**	**312.705.009**
250 ARAZİ VE ARSALAR	91.259.703	107.668.571
251 YER ALTI VE YER ÜSTÜ DÜZENLERİ	93.162.364	128.718.934
252 BİNALAR	41.730.982	50.178.982
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR	7.223.105	7.805.267
254 TAŞITLAR	11.030.259	12.830.423
255 DEMİRBAŞLAR	3.520.341	4.369.783
256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR	95.310	1.533.697
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-31.298.377	-44.761.308
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR	36.372.804	43.624.007
259 YATIRIM AVANSLARI	348.133	736.653
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	**21.231**	**3.554**
260 HAKLAR	1.110.040	1.659.144
264 ÖZEL MALİYETLER	27.672	34.956
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.116.481	-1.690.546
28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**28.052**	**75.398**
280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER	28.052	74.046
281 GELİR TAHAKKUKLARI	0	1.352
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	**469.527**	**592.886**
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	835.268	937.147
297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR	937.144	937.147
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-)	-1.302.886	-1.281.407
AKTİF TOPLAMI	**330.078.198**	**396.690.947**
9- BORÇLU NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	**53.343**	**17.251**
906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER	53.343	17.251
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	**12.505.930**	**16.370.108**
910 TEMİNAT MEKTUPLARI	12.474.913	16.042.794
912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	5.837	6.450
914 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	25.180	320.863
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**35.804.145**	**47.918.400**
920 GİDER TAAHHÜTLERİ	35.804.145	47.912.996
922 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ HESABI	0	5.404
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	**0**	**11.221**
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR	0	11.221
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	**10.343.431**	**11.805.594**
990 KİRAYA VERİLEN DURAN VARLIKLAR	10.343.431	11.762.245
993 MADDİ DURAN VARLIKLARIN KİRA VE İRTİFAK HAKKI GELİRLE	0	43.349
GENEL TOPLAM	**388.785.047**	**472.813.520**

PASİF (KAYNAKLAR)	2015 (Bin TL)	2016 (Bin TL)
44 ALINAN AVANSLAR	**42.616**	**49.388**
440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI	335	335
449 ALINAN DİĞER AVANSLAR	42.281	49.053
47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	**3.265.781**	**5.134.727**
472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI	2.227.777	4.427.252
479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	1.038.003	707.475
48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	**4.251.012**	**6.392.158**
480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER	335.593	521.767
481 GİDER TAHAKKUKLARI	3.915.419	5.870.391
49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	**95.884**	**181.565**
499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI	95.884	181.565
5 ÖZ KAYNAKLAR	**253.044.027**	**301.438.453**
50 NET DEĞER	**-71.941.398**	**-19.766.542**
500 NET DEĞER	-71.941.398	-19.766.542
51 DEĞER HAREKETLERİ	**-2.147**	**445.107**
519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇLARI	-2.147	445.107
57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	**314.416.439**	**316.752.044**
570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	314.416.439	316.752.044
58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	**-10.253.988**	**-12.767.813**
580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-10.253.988	-12.767.813
59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	**20.825.121**	**16.775.657**
590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU	20.825.121	16.775.657
PASİF TOPLAMI	**330.078.198**	**396.690.947**
9- ALACAKLI NAZIM HESAPLAR		
90 ÖDENEK HESAPLARI	**53.343**	**17.251**
907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER	53.343	17.251
91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER	**12.505.930**	**16.370.108**
911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ	12.474.913	16.042.794
913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ	5.837	6.450
915 VERİLEN TEMİNAT MEKTUPLARI KARŞILIĞI HESABI	25.180	320.863
92 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI	**35.804.145**	**47.918.400**
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI	35.804.145	47.912.996
923 KAMU-ÖZEL İŞBİRLİĞİ MODELİ TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESA	0	5.404
94 DEĞERLİ KAĞIT VE ÖZEL TAHKKUK	**0**	**11.221**
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ	0	11.221
99 DİĞER NAZIM HESAPLAR	**10.343.431**	**11.805.594**
999 DİĞER NAZIM HESAPLAR KARŞILIĞI HESABI	10.343.431	11.805.594
GENEL TOPLAM	**388.785.047**	**472.813.520**

1. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde yer alan Mahalli İdareler alt sektörüne dahil idarelerin verilerini içermektedir.

2. Konsolide bilanço tek bir raporlama birimine aitmiş gibi kabul edildiğinden 590-Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591-Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı netleştirilerek raporlanmıştır.

3.Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler kullanılarak hazırlanmaktadır.

4.Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 15: MAHALLİ İDARELER 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

	2016 (Bin TL)	% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**112.255.162**	**100,0**
Vergi Gelirleri	**13.950.363**	**12,4**
Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler	8.538.802	7,6
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	2.092.775	1,9
Harçlar	3.301.263	2,9
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	17.523	0,0
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	**23.884.935**	**21,3**
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	12.187.490	10,9
Malların Kullanma veya Faaliyette Bulunma İzni Gelirleri	28.026	0,0
KİT ve Kamu Bankaları Gelirleri	72.846	0,1
Kurumlar Hasılatı	7.902.251	7,0
Kurumlar Karları	472.831	0,4
Kira Gelirleri	2.577.813	2,3
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	643.678	0,6
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	**8.931.086**	**8,0**
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	14.693	0,0
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	3.905.304	3,5
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	468.543	0,4
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	1.183.744	1,1
Proje Yardımları	3.358.801	3,0
Diğer Gelirler	**60.522.919**	**53,9**
Faiz Gelirleri	1.179.081	1,1
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	53.739.885	47,9
Para Cezaları	2.200.620	2,0
Diğer Çeşitli Gelirler	3.403.334	3,0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	**4.912.615**	**4,4**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	306.028	0,3
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	56.756	0,1
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	4.069	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	2.770.980	2,5
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	5.778	0,0
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Azalışlar	562.134	0,5
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Artışlar	7.828	0,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	115.417	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.083.625	1,0
Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklar	**53.244**	**0,0**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	19.514	0,0
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	5.954	0,0
Düzenleyi ve Denetleyici Kurumlardan Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	3	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	3.860	0,0
Mahalli İdarelerden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan E.E.G	23.913	0,0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**95.479.505**	**100,0**
Personel Giderleri	**17.266.776**	**18,1**
Memurlar	6.529.577	6,8
Sözleşmeli Personel	742.542	0,8
İşçiler	8.946.828	9,4
Geçici Personel	212.667	0,2
Diğer Personel	835.162	0,9

	2016 (Bin TL)	% Dağılım
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	**2.664.546**	**2,8**
Memurlar	957.249	1,0
Sözleşmeli Personel	115.220	0,1
İşçiler	1.560.706	1,6
Geçici Personel	20.670	0,0
Diğer Personel	8.314	0,0
Sosyal Güvenlik Primi Ödemeleri Gecikme Cezası ve Zamları	2.387	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	**42.362.029**	**44,4**
Üretime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	461.438	0,5
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	5.830.303	6,1
Yolluklar	97.535	0,1
Görev Giderleri	1.727.314	1,8
Hizmet Alımları	27.649.220	29,0
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	1.041.804	1,1
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	1.291.095	1,4
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	4.244.674	4,4
Tedavi Ve Cenaze Giderleri	18.645	0,0
Faiz Giderleri	**4.579.612**	**4,8**
Kamu Kurumlarına Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	47.782	0,1
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	4.339.484	4,5
Dış Borç Faiz Giderleri	192.346	0,2
Cari Transferler	**2.778.348**	**2,9**
Görev Zararları	288.465	0,3
Hazine Yardımları (Mahalli İdare Yardımları)	105.743	0,1
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	856.466	0,9
Hane Halkına Yapılan Transferler	1.217.802	1,3
Yurtdışına Yapılan Transferler	8.118	0,0
Gelirlerden Ayrılan Paylar	301.755	0,3
Sermaye Transferleri	**1.991.550**	**2,1**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	1.984.016	2,1
Yurtdışı Sermaye Transferleri	7.534	0,0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	**3.857.191**	**4,0**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	477.981	0,5
Menkul Kıymet ve Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	3.801	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	1.711	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	178.146	0,2
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	49.997	0,1
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsi Borç Stokundaki Artışlar	2.276.459	2,4
Kur Değişikliği Nedeniyle Döviz Cinsinden Alacaklardaki Azalışlar	5.560	0,0
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	119.455	0,1
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	744.082	0,8
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	**1.551.516**	**1,6**
Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	495.789	0,5
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	660.645	0,7
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	15.883	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	379.199	0,4
Amortisman Giderleri	**6.576.998**	**6,9**
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	6.011.394	6,3
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	552.328	0,6
Diğer Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	13.276	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	**7.055.549**	**7,4**
Kırtasiye Malzemeleri	245.523	0,3
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	61.944	0,1
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	139.514	0,1
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	1.833.943	1,9
Temizleme Ekipmanları	199.657	0,2
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	176.009	0,2
Yiyecek	249.833	0,3
İçecek	73.930	0,1
Canlı Hayvanlar	7.372	0,0
Zirai Maddeler	467.990	0,5
Yem	14.637	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.731.125	1,8
Yedek Parçalar	908.636	1,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	87.809	0,1
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	44.440	0,0
Spor Malzemeleri Grubu	53.085	0,1
Basınçlı Ekipmanlar	36.778	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	723.325	0,8
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	**1.406.922**	**1,5**
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	1.193.279	1,2
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	77.392	0,1
Kurum Alacaklarından Silinenler	136.252	0,1
Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	**527.881**	**0,6**
Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	303.446	0,3
Özel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	126.659	0,1
Düzenleyici ve Denetleyici Kururumlara Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	745	0,0
Sos Güv. Kururumlarına Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	48.911	0,1
Mahalli İdarelere Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	48.119	0,1
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	**1.433.400**	**1,5**
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.433.400	1,5
Diğer Giderler	**1.427.186**	**1,5**
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	1.427.186	1,5
NET FAALİYET SONUCU	**16.775.657**	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mahalli idareler kapsamındaki kamu idarelerinin verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.
3) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.
4) Mahalli idareler kapsamındaki idarelerin kendi aralarında yaptıkları işlemlere uygulanan konsolidasyon işleminin detayları Bilançonun Eki olan "Konsolide Edilen / Edilemeyen Tutarlar" tablosunda yer almaktadır.

Ek 16: SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARI 2016 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

	2016 (Bin TL)	% Dağılım
FAALİYET GELİRLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**299.763.325**	**100,0**
Sosyal Güvenlik Gelirleri	**261.659.642**	**87,3**
Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	119.340.684	39,8
Genel Sağlık Sigortası Prim Gelirleri	82.444.731	27,5
İş Kazaları ve Meslek Hastalıkları Prim Gelirleri	12.755.309	4,3
Devlet Katkısı	4.979.368	1,7
5510 Öncesi Sosyal Sigortalar Prim Gelirleri	42.139.551	14,1
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	**41.557**	**0,0**
Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	3.283	0,0
Kira Gelirleri	35.614	0,0
Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.660	0,0
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	**20.648.504**	**6,9**
Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	13.288	0,0
Merkezi Yönetim Bütçesine Dahil İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	20.631.724	6,9
Diğer İdarelerden Alınan Bağış ve Yardımlar	2.007	0,0
Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışlar	1.484	0,0
Diğer Gelirler	**17.267.643**	**5,8**
Faiz Gelirleri	2.391.710	0,8
Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	9.901.253	3,3
Para Cezaları	442.316	0,1
Yasal Süresinde Ödenmeyen Primlerin Faizleri	1.138.227	0,4
Diğer Çeşitli Gelirler	3.394.137	1,1
Menkul Kıymet Ve Varlık Satış Gelirleri	**57.226**	**0,0**
Taşınmaz Satış Gelirleri	57.226	0,0
Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	**88.753**	**0,0**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumlu Kur Farkları	18.765	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	1	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumlu Farklar	28.391	0,0
Kur Değişikliği Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Gelirler	33.787	0,0
Yurtdışı döviz borçlanma kur farkı	1.085	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	6.724	0,0
FAALİYET GİDERLERİ TOPLAMI (Tahakkuk Esaslı)	**284.595.821**	**100,0**
Personel Giderleri	**1.577.582**	**0,6**
Memurlar	1.518.666	0,5
Sözleşmeli Personel	32.522	0,0
İşçiler	10.597	0,0
Geçici Personel	15.436	0,0
Diğer Personel	361	0,0
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	**265.818**	**0,1**
Memurlar	258.374	0,1
Sözleşmeli Personel	5.523	0,0
İşçiler	1.921	0,0
Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	**4.432.661**	**1,6**
Tüketime Yönelik Mal Ve Malzeme Alımları	58.825	0,0
Yolluklar	33.999	0,0
Görev Giderleri	120.864	0,0
Hizmet Alımları	4.189.962	1,5
Temsil Ve Tanıtma Giderleri	7.043	0,0
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım, Bakım Ve Onarım Giderleri	11.968	0,0
Gayrimenkul Mal Bakım Ve Onarım Giderleri	10.001	0,0

	2016 (Bin TL)	% Dağılım
Cari Transferler	**253.948.668**	**89,2**
Görev Zararları	137.487	0,0
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	11.058	0,0
Hane Halkına Yapılan Transferler	1.943.785	0,7
Sosyal Güvenlik Kurumlarından Hanehalkına Yapılan Fayda Ödemeleri	251.855.996	88,5
Yurtdışına Yapılan Transferler	342	0,0
Sermaye Transferleri	**9.646**	**0,0**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	9.646	0,0
Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	**48.306**	**0,0**
Döviz Mevcudunun Değerlenmesinde Oluşan Olumsuz Kur Farkları	20.909	0,0
Stokların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	15	0,0
Maddi Duran Varlıkların Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Farklar	25.512	0,0
Kur Değ. Dışındaki Değer ve Miktar Değişimlerinden Kaynaklanan Giderler	0	0,0
Yurtdışı döviz borçlanma kur farkı	1.844	0,0
Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	26	0,0
Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	**23.652.875**	**8,3**
Vergi Gelirlerilerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	22.024.174	7,7
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirlerinin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	262	0,0
Diğer Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	1.628.439	0,6
Amortisman Giderleri	**221.358**	**0,1**
Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	217.613	0,1
Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	3.744	0,0
İlk Madde ve Malzeme Giderleri	**28.835**	**0,0**
Kırtasiye Malzemeleri	22.615	0,0
Beslenme, Gıda amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	448	0,0
Tıbbi ve Labaratuvar Sarf Malzemeleri	97	0,0
Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	357	0,0
Temizleme Ekipmanları	2.515	0,0
Giyecek, Mefruşat ve Tuhafiye Malzemeleri	485	0,0
Yiyecek	0	0,0
İçecek	16	0,0
Zirai Maddeler	24	0,0
Bakım, Onarım ve Üretim Malzemeleri	1.401	0,0
Yedek Parçalar	632	0,0
Nakil Vasıtaları Lastikleri	15	0,0
Değişim, Bağış ve Satış Amaçlı Giderler	180	0,0
Spor Malzemeleri Grubu	1	0,0
Basınçlı Ekipmanlar	26	0,0
Diğer Tüketim Amaçlı Ekipmanlar	23	0,0
Silinen Alacaklardan Kaynaklanan Giderler	**387.653**	**0,1**
Gelirlerden Alacaklardan Silinenler	28.409	0,0
Kişilerden Alacaklardan Silinenler	359.244	0,1
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	**1.891**	**0,0**
Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	1.891	0,0
Diğer Giderler	**20.527**	**0,0**
Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	20.527	0,0
NET FAALİYET SONUCU	**15.167.504**	

1) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan Sosyal Güvenlik Kurumları verilerini içermektedir.

2) Faaliyet gelirleri ve giderleri, muhasebe ilke ve kurallarına uygun olarak mali yıl içerisinde tahakkuk eden ve tahsilat veya ödeme şartına bağlı kalınmaksızın hesaplara kaydedilen her türlü kamu gelir ve giderinden oluşmaktadır.

3) Nakit esasına göre kayıt ve takip edilen bütçe giderleri ve bütçe gelirleri; yasama organı tarafından analitik bütçe sınıflamasına uygun olarak kamu kaynaklarından ödeme yapma yetkisi (ödenek) ve tahsilat yapma yetkisinin takibine yönelik olarak kullanılırlar. Nazım karakterli olarak kullanılan bütçe giderleri ve bütçe gelirleri hesaplarının; faaliyet hesapları grubundaki gelirler ve giderler hesaplarından bağımsız olarak değerlendirilmesi ve yorumlanması gerekir.

4) Mali istatistik tabloları dış denetimden geçmemiş mali veriler üzerinden derlenmektedir.

Ek 17: MERKEZİ YÖNETİM 2016 YILI BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
			EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
Cumhurbaşkanlığı	0	0	0	4.396	11.370	11.370	915.400	0	0	0	52.545
TBMM	0	0	0	0	29.834	29.834	0	0	3.227	51.790	65.860
Anayasa Mahkemesi	0	0	0	34	2.295	2.295	0	0	0	0	16.336
Yargıtay	0	0	0	12.592	10.474	10.474	7.100	0	0	0	9.308
Danıştay	0	0	0	5.200	2.435	2.435	0	0	0	0	2.286
Sayıştay	0	0	0	0	5.032	5.032	0	0	0	0	22.011
Başbakanlık	0	0	0	556.004	83.258	83.258	1.754.532	0	0	22.156	77.793
Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığı	21.842	0	0	5.189	2.200	2.200	94.100	0	0	0	254.991
Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği	0	0	0	0	358	358	273	0	0	0	1.829
Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü	0	0	0	0	2.558	2.558	0	0	0	0	13.149
Hazine Müsteşarlığı	408.401	0	200.000	719.648	1.104.753	1.104.753	1.013.994	0	0	0	7.094.021
Diyanet İşleri Başkanlığı	0	0	5.077	1.505.853	74.092	74.092	1.464.526	0	1.571	3.174	23.960
Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı	0	0	3.180	72.396	126.475	126.475	2.705.592	0	0	0	244.718
Adalet Bakanlığı	0	147.000	34	1.946.779	460.268	460.268	2.463.088	0	0	0	80.426
Milli Savunma Bakanlığı	9.980.312	0	798.970	374.596	664.301	664.301	1.257.136	0	223.728	0	11.821.050
İçişleri Bakanlığı	5.097.485	55.554	3.512.753	5.581.067	894.301	894.301	959.748	0	106.168	81.783	705.513
Jandarma Genel Komutanlığı	563.492	1.500	131.121	255.743	152.921	152.921	887.700	0	655	0	714.357
Emniyet Genel Müdürlüğü	642.130	105.500	368.664	4.801.967	745.936	745.936	1.494.166	0	2.333	10.777	1.429.751
Sahil Güvenlik Komutanlığı	87.072	8.800	33.512	77.818	18.305	18.305	26.057	0	3	0	137.936
Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı	406	0	0	0	3.375	3.375	470	0	0	0	2.766
Göç İdaresi Genel Müdürlüğü	0	0	58.837	25.399	86.078	86.078	74.350	0	0	0	81.221
Dışişleri Bakanlığı	0	0	90.951	224.172	132.772	132.772	199.204	0	33.973	0	50.355
Maliye Bakanlığı	7.251	491.280	34.717.329	102.150	1.143.275	1.143.275	1.586.782	39.273.568	0	0	1.295.283
Gelir İdaresi Başkanlığı	0	0	1	27.456	31.739	31.739	211.800	0	0	0	94.771
Milli Eğitim Bakanlığı	0	0	4.156.658	20.638.092	9.336.122	9.336.122	2.259.438	0	12.434	8.499	4.313.902
Sağlık Bakanlığı	1.017	0	46.824	63.816	202.968	202.968	363.836	0	0	0	55.618
Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumu	0	0	215.456	2.500.173	141.674	141.674	2.998.404	0	0	57	32.675
Türkiye Halk Sağlığı Kurumu	26.353	0	2.027	1.220	160.919	160.919	80.633	0	0	0	25.654
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	0	0	1.502.444	758.594	3.202.240	3.202.240	4.470.563	0	0	0	47.026
Devlet Personel Başkanlığı	0	0	0	0	3.013	3.013	3.442	0	0	0	4.814
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	0	0	0	66.002	8.725	8.725	0	0	0	0	407.893
Kültür ve Turizm Bakanlığı	260.374	40.951	699.525	293.830	245.017	245.017	134.780	0	177	1.804	976.135
Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu	0	0	0	0	3.490	3.490	0	0	0	0	3.538
Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı	471	0	94.778	2.927.996	597.354	597.354	112.261	0	304	463	241.590
Avrupa Birliği Bakanlığı	0	0	0	20.967	12.653	12.653	7.000	0	0	0	10.268
Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	175.211	12.100	0	16.605	137.535	137.535	66.671	0	0	0	145.421
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	0	20.000	324.978	32.016	81.052	81.052	71.096	0	231.078	326.155	211.441
Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü	0	0	4.080	48.906	7.633	7.633	21.236	0	39.753	211.441	71.313
Ekonomi Bakanlığı	0	0	0	57	26.230	26.230	1.051.975	0	0	0	59.579
Gençlik ve Spor Bakanlığı	0	0	0	30.000	23.209	23.209	310.000	0	0	0	71.501
Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı	0	0	139.509	142.703	614.335	614.335	142.860	0	0	0	492.947
Gümrük ve Ticaret Bakanlığı	0	4.000	48.053	22.334	60.817	60.817	127.065	0	0	0	179.539
Kalkınma Bakanlığı	0	0	0	759.739	4.991	4.991	14.300	0	0	0	278.026
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı	0	0	1.886	4.424	9.747	9.747	465	0	0	0	96.376
Orman ve Su İşleri Bakanlığı	0	0	21.292	0	67.366	67.366	839.710	0	0	0	479.565
Meteoroloji Genel Müdürlüğü	15.634	0	0	1	4.872	4.872	0	0	0	0	45.664
Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı	1.127.459	1.352.406	42.314	2.594.319	713.675	713.675	9.081.816	0	0	0	1.673.324
Yüksek Öğretim Kurulu	0	68.217	0	0	1.375	1.375	0	0	0	0	8.709
Ankara Üniversitesi	2.174	53.645	0	0	23.732	23.732	20.600	0	63	0	39.839
Ortadoğu Teknik Üniversitesi	0	35.307	0	0	11.108	11.108	33.902	0	103	15	31.283
Hacettepe Üniversitesi	0	53.179	0	0	29.028	29.028	14.200	0	1.753	3.076	76.083
Gazi Üniversitesi	0	71.633	0	0	24.966	24.966	14.500	0	0	121	101.103
İstanbul Üniversitesi	0	86.270	0	0	124.312	124.312	6.000	0	116	160	103.630
İstanbul Teknik Üniversitesi	1.820	60.184	0	0	16.110	16.110	27.000	0	0	0	24.434
Boğaziçi Üniversitesi	0	14.445	0	0	12.070	12.070	48.685	0	104	19	37.690
Marmara Üniversitesi	0	86.675	0	0	14.326	14.326	4.500	0	20	35	86.127
Yıldız Teknik Üniversitesi	0	31.731	0	0	8.122	8.122	500	0	0	0	20.151
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi	0	5.334	0	0	1.017	1.017	500	0	16	160	32.242
Ege Üniversitesi	0	37.056	0	0	18.197	18.197	19.000	0	0	300	36.105
Dokuz Eylül Üniversitesi	0	80.837	0	0	15.691	15.691	16.000	0	1	1.775	47.740
Trakya Üniversitesi	0	40.613	0	0	3.324	3.324	6.000	0	0	0	64.834
Uludağ Üniversitesi	0	26.798	0	0	8.059	8.059	2.400	0	26	18	49.450
Anadolu Üniversitesi	0	157.676	0	0	13.031	13.031	0	0	211	0	50.593
Selçuk Üniversitesi	0	55.849	0	0	3.699	3.699	5.500	0	0	34	47.004
Akdeniz Üniversitesi	0	60.772	0	0	5.311	5.311	69.978	0	0	0	58.525
Erciyes Üniversitesi	0	47.095	0	0	15.102	15.102	13.250	0	2	71	53.810
Cumhuriyet Üniversitesi	0	22.985	0	0	3.602	3.602	6.000	0	0	0	28.391
Çukurova Üniversitesi	0	47.221	0	0	1.595	1.595	0	0	7.565	1.250	68.701
Ondokuz Mayıs Üniversitesi	0	34.210	0	0	4.167	4.167	1.000	0	0	0	31.877
Karadeniz Teknik Üniversitesi	0	19.703	0	0	15.468	15.468	7.680	0	0	0	25.031
Atatürk Üniversitesi	0	56.436	0	0	10.041	10.041	22.000	0	97	29	51.411
İnönü Üniversitesi	0	33.500	0	0	12.443	12.443	7.000	0	0	0	12.477

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
			EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
Fırat Üniversitesi	0	33.771	0	0	12.858	12.858	3.000	0	0	0	30.908
Dicle Üniversitesi	0	24.210	0	0	5.297	5.297	1.000	0	0	0	30.735
Yüzüncü Yıl Üniversitesi	0	39.552	0	0	8.400	8.400	3.000	0	0	0	30.829
Gaziantep Üniversitesi	0	51.823	0	0	2.628	2.628	1.000	0	0	35	19.722
İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü	206	6.146	0	0	1.705	1.705	500	0	0	13	11.697
Gebze Teknik Üniversitesi	0	6.703	0	0	1.315	1.315	3.000	0	0	0	1.656
Harran Üniversitesi	0	26.122	0	0	3.846	3.846	1.000	0	0	0	21.439
Süleyman Demirel Üniversitesi	0	35.767	0	0	5.517	5.517	2.500	0	0	965	22.896
Adnan Menderes Üniversitesi	0	31.156	0	0	8.826	8.826	500	0	0	0	20.374
Bülent Ecevit Üniversitesi	0	34.236	0	0	4.592	4.592	5.500	0	0	0	38.615
Mersin Üniversitesi	0	47.082	0	0	8.506	8.506	5.420	0	150	20	36.945
Pamukkale Üniversitesi	0	17.850	0	0	3.410	3.410	1.000	0	0	0	34.433
Balıkesir Üniversitesi	0	18.700	0	0	6.364	6.364	4.000	0	0	0	21.180
Kocaeli Üniversitesi	0	97.923	0	0	8.161	8.161	8.800	0	0	234	38.268
Sakarya Üniversitesi	0	28.531	0	0	1.613	1.613	8.300	0	18	99	14.047
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	0	22.720	0	0	1.943	1.943	500	0	1	0	28.258
Abant İzzet Baysal Üniversitesi	335	10.330	0	0	2.497	2.497	3.000	0	0	0	8.467
Mustafa Kemal Üniversitesi	0	19.632	0	0	7.550	7.550	500	0	200	0	30.879
Afyon Kocatepe Üniversitesi	11.278	15.534	0	0	2.225	2.225	6.550	0	0	0	19.299
Kafkas Üniversitesi	0	16.181	0	0	1.104	1.104	500	0	0	0	23.662
Çanakkale 18 Mart Üniversitesi	0	25.936	0	0	4.390	4.390	2.000	0	0	0	31.456
Ömer Halisdemir Üniversitesi	0	24.318	0	0	2.572	2.572	1.000	0	0	0	17.107
Dumlupınar Üniversitesi	0	24.713	0	0	11.601	11.601	750	0	0	0	23.448
Gaziosmanpaşa Üniversitesi	0	15.740	0	0	7.157	7.157	250	0	0	50	17.821
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	0	11.989	0	0	12.479	12.479	3.080	0	400	0	12.151
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	0	24.024	0	0	4.419	4.419	1.520	0	0	0	14.167
Kırıkkale Üniversitesi	0	26.772	0	0	6.438	6.438	3.028	0	0	0	12.260
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	0	16.541	0	0	3.819	3.819	5.373	0	0	0	18.719
Galatasaray Üniversitesi	0	4.636	0	0	1.092	1.092	0	0	0	0	7.398
Ahi Evran Üniversitesi	0	37.242	0	0	3.949	3.949	0	0	0	0	22.609
Kastamonu Üniversitesi	0	18.854	0	0	9.241	9.241	2.550	0	15	15	20.208
Düzce Üniversitesi	0	17.458	0	0	5.734	5.734	0	0	0	0	10.004
Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	0	12.528	0	0	5.820	5.820	3.075	0	0	2.043	5.973
Uşak Üniversitesi	0	29.766	0	0	4.770	4.770	2.500	0	40	0	4.726
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	0	36.896	0	0	578	578	13.460	0	0	0	34.664
Namık Kemal Üniversitesi	0	18.342	0	0	4.491	4.491	500	0	0	0	29.379
Erzincan Üniversitesi	0	8.694	0	0	828	828	8.000	0	13	61	10.501
Aksaray Üniversitesi	0	11.836	0	0	4.540	4.540	0	0	39	0	11.025
Giresun Üniversitesi	0	9.255	0	0	6.494	6.494	4.190	0	0	50	29.782
Hitit Üniversitesi	0	12.477	0	0	5.690	5.690	2.180	0	0	0	15.219
Bozok Üniversitesi	0	19.548	0	0	9.976	9.976	2.000	0	0	0	5.973
Adıyaman Üniversitesi	0	8.859	0	0	2.590	2.590	500	0	0	0	12.123
Ordu Üniversitesi	0	25.952	0	0	3.684	3.684	500	0	0	0	17.252
Amasya Üniversitesi	0	13.726	0	0	6.753	6.753	4.210	0	6	0	8.381
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	0	23.435	0	0	2.457	2.457	1.150	0	0	0	22.461
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	0	18.559	0	0	3.855	3.855	1.000	0	0	0	7.094
Sinop Üniversitesi	0	24.686	0	0	2.198	2.198	3.500	0	0	0	3.589
Siirt Üniversitesi	0	11.868	0	0	1.948	1.948	5.240	0	0	0	6.442
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	0	6.875	0	0	13.379	13.379	1.710	0	0	0	4.227
Karabük Üniversitesi	0	42.804	0	0	1.218	1.218	0	0	0	104	41.025
Kilis Yedi Aralık Üniversitesi	0	4.749	0	0	569	569	1.000	0	0	0	11.021
Çankırı Karatekin Üniversitesi	0	15.081	0	0	424	424	1.000	0	2	0	21.761
Artvin Çoruh Üniversitesi	0	4.008	0	0	686	686	1.250	0	0	1.634	12.936
Bilecik Üniversitesi	0	3.610	0	0	1.685	1.685	500	0	0	0	8.018
Bitlis Eren Üniversitesi	0	5.683	0	0	4.312	4.312	4.525	0	0	0	5.574
Kırklareli Üniversitesi	0	4.527	0	0	4.234	4.234	400	0	0	0	21.529
Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	0	6.459	0	0	1.631	1.631	400	0	0	0	2.783
Bingöl Üniversitesi	0	9.012	0	0	1.176	1.176	3.000	0	0	0	23.400
Muş Alparslan Üniversitesi	0	8.130	0	0	956	956	500	0	0	0	17.574
Mardin Artuklu Üniversitesi	0	13.549	0	0	1.190	1.190	6.800	0	0	0	8.304
Batman Üniversitesi	0	27.217	0	0	3.690	3.690	1.330	0	0	0	33.629
Ardahan Üniversitesi	0	4.681	0	0	2.963	2.963	1.970	0	0	0	5.164
Bartın Üniversitesi	0	18.567	0	0	2.228	2.228	580	0	0	0	6.144
Bayburt Üniversitesi	0	19.741	3.680	0	1.804	1.804	26.405	0	0	0	13.107
Gümüşhane Üniversitesi	0	19.814	0	0	0	0	1.000	0	0	0	10.643
Hakkari Üniversitesi	0	2.641	0	0	125	125	750	0	0	0	17.516
Iğdır Üniversitesi	0	13.842	0	0	1.799	1.799	2.500	0	0	0	9.306
Şırnak Üniversitesi	0	6.062	0	0	565	565	0	0	0	0	6.386
Munzur Üniversitesi	0	9.110	0	0	3.126	3.126	750	0	0	0	29.667
Yalova Üniversitesi	0	15.442	0	0	1.068	1.068	750	0	0	4.000	12.242
Türk-Alman Üniversitesi	0	20.480	0	0	2.424	2.424	3.600	0	0	0	5.653
Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	0	39.935	0	0	2.454	2.454	11.057	0	0	0	5.174
Bursa Teknik Üniversitesi	0	4.935	0	0	1.683	1.683	4.710	0	0	0	19.118
İstanbul Medeniyet Üniversitesi	0	28.421	0	0	344	344	16.240	0	0	256	36.111
İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	0	18.123	0	0	2.049	2.049	5.010	0	0	426	27.105

(Bin TL)	GEÇEN YILDAN DEVREDEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	KURUM DIŞI AKTARMALARLA		KURUM İÇİ AKTARMALARLA		YEDEK ÖDENEKDEN AKTARMALARLA		BÜTÇE KANUNU VE ÖZEL KANUN GEREĞİNCE		İPTAL EDİLEN ÖDENEK
			EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN ÖDENEK	DÜŞÜLEN ÖDENEK	EKLENEN	DÜŞÜLEN	GEÇ.YILDAN DEVREDEN ÖZEL ÖDENEK	YILI İÇİNDE EKLENEN ÖZEL ÖDENEK	
Necmettin Erbakan Üniversitesi	0	27.997	0	0	11.945	11.945	12.500	0	0	0	15.499
Kayseri Abdullah Gül Üniversitesi	0	18.738	0	0	1.255	1.255	14.175	0	0	0	9.639
Erzurum Teknik Üniversitesi	0	20.434	0	0	3.243	3.243	3.600	0	0	0	21.071
Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	0	24.331	0	0	1.043	1.043	1.140	0	0	0	15.220
Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	0	15.782	0	0	8.219	8.219	21.650	0	0	0	30.454
Sağlık Bilimleri Üniversitesi	0	68.577	0	0	3.412	3.412	59.124	0	0	0	158.371
Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	0	2.849	0	0	946	946	3.500	0	0	0	27.698
İskenderun Teknik Üniversitesi	0	2.165	0	0	1.069	1.069	3.500	0	0	200	38.540
Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi	0	1.645	0	98.077	5.964	5.964	7.000	0	0	0	11.738
Ölçme Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı	0	268.603	0	0	0	0	0	0	0	0	42.451
Atatürk Kültür,Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Başkanlığı	0	67	0	0	254	254	0	0	0	0	1.164
Atatürk Araştırma Merkezi	0	145	0	0	91	91	0	0	0	0	751
Atatürk Kültür Merkezi	0	353	0	0	0	0	0	0	0	0	1.143
Türk Dil Kurumu	0	29.848	0	0	0	0	0	0	0	0	31.612
Türk Tarih Kurumu	0	24.339	0	0	3	3	0	0	0	0	4.895
Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü	0	1.199	0	0	1.124	1.124	0	0	0	0	493
Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu	19.985	1.182.162	0	0	109.717	109.717	15.000	0	0	0	619.644
Türkiye Bilimler Akademisi	0	573	0	0	0	0	0	0	0	0	2.572
Türkiye Adalet Akademisi	0	1.537	0	0	0	0	0	0	0	0	5.120
Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel	0	2.204.835	0	0	204.289	204.289	250.000	0	0	0	231.029
Spor Genel Müdürlüğü	0	736.120	0	0	98.500	98.500	60.000	0	0	0	8.383
Devlet Tiyatroları Genel Müdürlüğü	0	8.162	0	0	11.866	11.866	4.157	0	0	120	10.006
Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü	0	366	0	0	15.737	15.737	0	0	0	34	12.499
Orman Genel Müdürlüğü	0	374.302	0	0	20.713	20.713	0	0	5.338	4.669	213.061
Vakıflar Genel Müdürlüğü	0	139.216	0	0	26.585	26.585	10.000	0	52	686	34.952
Türkiye Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü	225.805	75.426	0	0	380	380	0	0	0	0	231.993
Türk Akreditasyon Kurumu	0	18.242	0	0	0	0	0	0	0	0	5.637
Türk Standartları Enstitüsü	0	232.116	0	0	0	0	0	0	0	0	96.936
Türk Patent Enstitüsü	0	12.056	0	0	2.916	2.916	0	0	0	0	6.868
Ulusal Bor Araştırma Enstitüsü	0	128	0	0	507	507	0	0	0	0	7.135
Türkiye Atom Enerjisi Kurumu	8.028	2.165	0	0	7.920	7.920	0	0	0	0	45.894
Savunma Sanayii Müsteşarlığı	0	16.891	0	0	240	240	0	0	0	0	11.525
Küçük ve Orta Ölçekli İşl.Gel. ve Dest. İdaresi Bşk.	0	34.798	0	0	160.039	160.039	0	0	1.748	117	482.010
Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı	0	146.700	0	0	17.647	17.647	20.846	0	9.556	7.171	74.887
GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	0	0	0	13.618	13.618	0	0	0	0	10.481
Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0	2.155	0	0	0	0	0	0	0	0	3.628
Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü	1.017	18.327	0	0	37.562	37.562	0	0	0	0	99.837
Ceza ve İnfaz Kurum. ile Tutukevleri İş Yurt. Kurumu	0	1.538.800	0	0	16.089	16.089	456.631	0	0	0	545.304
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü	0	11.200	0	0	178	178	0	0	0	0	4.976
Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanlığı	0	3.154	0	0	839	839	0	0	0	0	7.217
Yurtdısı Turkler ve Akraba Topluluklar Baskanlığı	0	11.895	0	0	2.512	2.512	531	0	0	0	18.947
Karayolları Genel Müdürlüğü	0	42.961	0	0	466.793	466.793	9.004.694	0	28	117.719	24.431
Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı	0	5.570	0	0	6.120	6.120	0	0	0	0	4.848
Doğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	2.365	0	0	9.930	9.930	4.600	0	0	0	18.385
Konya Ovası Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	24.809	0	0	9.830	9.830	6.000	0	0	0	4.629
Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı	0	4.319	0	0	2.919	2.919	3.700	0	0	0	1.324
Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü	55.421	329.287	0	0	1.262.753	1.262.753	835.950	0	732	305.853	243.132
Türkiye Su Enstitüsü	0	0	0	0	1.349	1.349	0	0	0	0	1.464
Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu	0	7.133	0	0	9.392	9.392	0	0	0	0	15.166
Kamu Denetçiliği Kurumu	0	0	0	0	1.394	1.394	0	0	0	0	2.705
Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu	0	0	0	0	510	510	0	0	0	0	3.607
Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığı	0	0	0	0	1.362	1.362	0	0	0	0	38.288
Radyo ve Televizyon Üst Kurulu	0	0	0	0	12.670	12.670	0	0	0	0	85.342
Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu	0	90.300	0	0	497.606	497.606	0	0	0	0	423
Sermaye Piyasası Kurulu	0	231.250	0	0	750	750	0	0	0	0	24.335
Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu	0	0	0	0	1.906	1.906	0	0	0	0	214.328
Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu	0	65.769	0	0	4.600	4.600	0	0	0	0	26.147
Kamu İhale Kurumu	0	24.820	0	0	42.264	42.264	0	0	0	0	3.043
Rekabet Kurumu	0	21.950	0	0	887	887	0	0	0	0	20.088
Tütün,Tütün Mam. ve Alkollü İçkiler Piyasası Düzen. Kurum	0	11.000	0	0	77.167	77.167	0	0	0	0	6.168
Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu	0	0	0	0	6.540	6.540	0	0	0	0	15.023
GENEL TOPLAM	**18.740.980**	**13.158.507**	**47.223.932**	**47.318.329**	**25.348.803**	**25.348.803**	**50.646.925**	**39.273.568**	**683.819**	**1.171.735**	**40.688.804**

Ek 18: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YEDEK ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	Personel Giderleri	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferleri	Borç Verme	Yedek Ödenekler	Toplam
BAŞBAKANLIK	0	0	670.000	0	0	0	0	0	0	670.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	0	0	0	0	0	0	60.000	0	0	60.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	0	0	0	0	19.000	0	0	0	0	19.000
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	0	0	1.723	0	300.000	0	35.783	0	0	337.506
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	0	0	319.000	0	0	0	0	0	0	319.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	0	0	0	42.850	102.885	0	0	145.735
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	175.000	0	0	103.399	0	0	0	278.399
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	0	0	7.439	0	3.953	0	0	0	0	11.392
MALİYE BAKANLIĞI	0	0	0	0	0	5.000	0	0	0	5.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	0	0	0	0	0	0	7.000	0	0	7.000
AVRUPA BİRLİĞİ BAKANLIĞI	0	0	7.000	0	0	0	0	0	0	7.000
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	0	0	0	0	0	48.500	0	0	0	48.500
EKONOMİ BAKANLIĞI	0	0	16.219	0	0	0	0	0	0	16.219
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	0	0	2.455	0	0	0	0	0	0	2.455
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	0	0	0	0	0	10.035	0	0	0	10.035
VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	0	0	10.000	0	0	0	0	10.000
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	0	0	0	117.335	0	0	0	117.335
TOPLAM	**0**	**0**	**1.198.836**	**0**	**332.953**	**327.119**	**205.668**	**0**	**0**	**2.064.576**

Ek 19: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	69.850	5.000	74.850
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	263.553	9.621	273.174
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	38.757	0	38.757
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.075	500	4.575
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	22.224	1.828	24.052
KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİĞİ MÜSTEŞARLIĞI	420	50	470
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	11.480	0	11.480
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	36.198	1.534	37.732
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	73.000	0	73.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	56.688	0	56.688
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	130.171	21.705	151.876
TÜRKİYE HALK SAĞLIĞI KURUMU	69.940	10.693	80.633
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	478	0	478
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	20.123	1	20.124
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	310	55	365
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	120.250	11.700	131.950
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	109.449	30	109.479
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	3.310	240	3.550
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	350	50	400
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	55.527	9.452	64.978
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.937	744	2.680
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	500	0	500
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	3.413	1.007	4.420
GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ	149	101	250
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	391	189	580
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	634	386	1.020
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	22	6	28

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ	TOPLAM
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	866	1.184	2.050
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	903	172	1.075
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.587	373	1.960
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	2.235	455	2.690
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	1.215	465	1.680
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	500	0	500
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	1.005	205	1.210
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	323	77	400
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	4.209	531	4.740
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	330	380	710
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	100	150	250
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	1.109	211	1.320
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	220	110	330
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	363	107	470
BARTIN ÜNİVERSİTESİ	341	239	580
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	303	67	370
TÜRK ALMAN ÜNİVERSİTESİ	3.438	162	3.600
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	4.232	625	4.857
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.630	480	4.110
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	5.272	968	6.240
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	3.280	730	4.010
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	1.027	148	1.175
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	100	0	100
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	140	0	140
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	3.150	0	3.150
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	4.345	715	5.060
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	135.441	34.994	170.435
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	58.700	0	58.700
TOPLAM	**1.331.562**	**118.438**	**1.450.000**

Ek 20: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ	07-SERMAYE TRANSFERLERİ	08-BORÇ VERME	09-YEDEK ÖDENEKLER	TOPLAM
CUMHURBAŞKANLIĞI	280.000	0	0	0	280.000
YARGITAY	7.100	0	0	0	7.100
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	9.450	0	0	0	9.450
ADALET BAKANLIĞI	10.500	0	0	0	10.500
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	5.000	0	0	0	5.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	63.210	0	0	0	63.210
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.000	0	0	0	5.000
MALİYE BAKANLIĞI	0	0	0	121.539	121.539
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	13.122	0	0	0	13.122
DEVLET PERSONEL BAŞKANLIĞI	3.442	0	0	0	3.442
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	19.893	11.000	0	0	30.893
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	10.000	0	0	0	10.000
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	0	0	10.000	0	10.000
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	5.500	0	0	0	5.500
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	0	2.500
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	6.000	0	0	0	6.000
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	6.500	0	0	0	6.500
EGE ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	0	2.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	4.750	0	0	0	4.750
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	0	2.500
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	0	2.000
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	0	2.500
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	0	2.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	0	0	3.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	5.550	0	0	0	5.550
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	0	2.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	0	2.000
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	2.000	0	0	0	2.000
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	10.000	0	0	0	10.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	7.000	0	0	0	7.000
AMASYA ÜNİVERSİTESİ	3.000	0	0	0	3.000
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	0	2.500
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	5.000	0	0	0	5.000
İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ	10.000	0	0	0	10.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	3.500	0	0	0	3.500
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	17.000	0	0	0	17.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	0	2.500
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	2.500	0	0	0	2.500
ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ	7.000	0	0	0	7.000
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	50.000	0	0	0	50.000
YURTDIŞI TÜRKLER VE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞKANLIĞI	531	0	0	0	531
TOPLAM	**628.048**	**11.000**	**10.000**	**121.539**	**770.587**

Ek 21: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN DOĞAL AFET GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ	09-YEDEK ÖDENEKLER	TOPLAM
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	30.000	76.800	106.800
TOPLAM	**30.000**	**76.800**	**106.800**

Ek 22: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	06-SERMAYE GİDERLERİ	TOPLAM
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	0	3.380	0	3.380
ADALET BAKANLIĞI	0	55.642	0	55.642
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	0	60.035	0	60.035
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	0	21.600	0	21.600
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	0	12.000	0	12.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	9.000	0	9.000
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	0	310	0	310
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	379	48.102	0	48.481
MALİYE BAKANLIĞI	0	60.223	0	60.223
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	0	55.000	0	55.000
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	0	35.521	0	35.521
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	0	175	0	175
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	0	0	3.730	3.730
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	0	1.520	0	1.520
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	0	1.900	0	1.900
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	0	750	0	750
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	0	12.095	0	12.095
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	0	1.402	0	1.402
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	0	374	0	374
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	0	68.643	68.643
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	0	39.500	0	39.500
TOPLAM	**379**	**418.529**	**72.373**	**491.280**

Ek 23: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN ÖZELLİKLİ GİDERLERİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	09-YEDEK ÖDENEKLER	TOPLAM
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	6.600	0	6.600
SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI	1.695	0	1.695
MALİYE BAKANLIĞI	0	31.290	31.290
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	900	0	900
TOPLAM	**9.195**	**31.290**	**40.485**

Ek 24: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE KANUNUNDA YER ALAN YENİ KURULACAK DAİRE VE İDARELERİN İHTİYAÇLARINI KARŞILAMA ÖDENEĞİNDEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

(Bin TL)	09-YEDEK ÖDENEKLER	TOPLAM
MALİYE BAKANLIĞI	48.000	48.000
TOPLAM	**48.000**	**48.000**

Ek 25: 2016 YILI İÇİNDE İDARE BÜTÇELERİNDEN YEDEK ÖDENEK TERTİBİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALARIN İDARELER İTİBARİYLE TÜR VE TUTAR OLARAK DAĞILIMI

Ek 25.1: Personel Giderleri ve Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ	02-SOSYAL GÜVENLİK KURUMLARINA DEVLET PRİMİ GİDERLERİ
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	1.294.401	18.675
ADALET BAKANLIĞI	1.600.035	320
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	641.740	27.360
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	444.759	932.060
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KUR	2.520.905	0
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	35.000	5.000
TOPLAM	**6.536.840**	**983.415**

AÇIKLAMA: Bu kapsamda yapılan aktarmalar, listedeki idare bütçelerinin personel giderleri ile sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderleri tertiplerinden yapılan harcamaların gerektirdiği ödenek ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 25.2: Mal ve Hizmet Alım Giderleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	806.015
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	712.987
BAŞBAKANLIK	644.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	633.823
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	464.500
ADALET BAKANLIĞI	304.300
JANDARMA GENEL KOMUTANLIĞI	200.000
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	87.744
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI	83.800
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	63.300
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	43.010
CUMHURBAŞKANLIĞI	25.400
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	24.070
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	23.834
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	20.180
MİLLİ İSTİHBARAT TEŞKİLATI MÜSTEŞARLIĞI	19.250
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	17.685
TÜRK İŞBİRLİĞİ VE KOORDİNASYON AJANSI BAŞKANLIĞI	15.412
TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU	15.000
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	10.924
EKONOMİ BAKANLIĞI	10.756
MALİYE BAKANLIĞI	8.000
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	6.622
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	6.000
BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ	5.500
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	4.404
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.250
DEVLET TİYATROLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	4.157
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	4.000
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	3.000
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	2.000
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.000
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	2.000
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.000
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ	2.000
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	2.000
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	2.000
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	2.000
ÇANAKKALE ONSEKİZ MART ÜNİVERSİTESİ	2.000
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	2.000
MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ	2.000
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	1.613

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ	1.500
GİRESUN ÜNİVERSİTESİ	1.500
BOZOK ÜNİVERSİTESİ	1.500
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	1.500
ARDAHAN ÜNİVERSİTESİ	1.500
ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ	1.500
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	1.200
EGE ÜNİVERSİTESİ	1.000
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	1.000
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	1.000
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	1.000
CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ	1.000
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ	1.000
DİCLE ÜNİVERSİTESİ	1.000
YÜZÜNCÜ YIL ÜNİVERSİTESİ	1.000
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ	1.000
MERSİN ÜNİVERSİTESİ	1.000
PAMUKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.000
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ	1.000
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	1.000
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ	1.000
ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ	1.000
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ	1.000
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ	1.000
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ	1.000
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	1.000
NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ	1.000
KİLİS 7 ARALIK ÜNİVERSİTESİ	1.000
ÇANKIRI KARATEKİN ÜNİVERSİTESİ	1.000
ARTVİN ÇORUH ÜNİVERSİTESİ	1.000
BATMAN ÜNİVERSİTESİ	1.000
GÜMÜŞHANE ÜNİVERSİTESİ	1.000
İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ	1.000
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	1.000
ADANA BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ	1.000
BANDIRMA ONYEDİ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	1.000
İSKENDERUN TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	1.000
DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ	750
KARAMANOĞLU MEHMETBEY ÜNİVERSİTESİ	750
BİTLİS EREN ÜNİVERSİTESİ	750
HAKKARİ ÜNİVERSİTESİ	750
MUNZUR ÜNİVERSİTESİ	750
YALOVA ÜNİVERSİTESİ	750
BURSA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	600
YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	500

(Bin TL)	03-MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ
MİMAR SİNAN GÜZEL SANATLAR ÜNİVERSİTESİ	500
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	500
FIRAT ÜNİVERSİTESİ	500
İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ	500
GEBZE TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	500
HARRAN ÜNİVERSİTESİ	500
SÜLEYMAN DEMİREL ÜNİVERSİTESİ	500
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ	500
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ	500
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	500
MUSTAFA KEMAL ÜNİVERSİTESİ	500
KAFKAS ÜNİVERSİTESİ	500
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ	500
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ	500
KASTAMONU ÜNİVERSİTESİ	500
UŞAK ÜNİVERSİTESİ	500
NAMIK KEMAL ÜNİVERSİTESİ	500
HİTİT ÜNİVERSİTESİ	500
ADIYAMAN ÜNİVERSİTESİ	500
ORDU ÜNİVERSİTESİ	500
SİİRT ÜNİVERSİTESİ	500
BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ	500
BİNGÖL ÜNİVERSİTESİ	500
MUŞ ALPARSLAN ÜNİVERSİTESİ	500
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	500
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	500
TÜRKİYE İSTATİSTİK KURUMU	465
KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ	400
OSMANİYE KORKUT ATA ÜNİVERSİTESİ	400
MİLLİ GÜVENLİK KURULU GENEL SEKRETERLİĞİ	273
TOPLAM	**4.355.874**

AÇIKLAMA: Bu kapsamda yapılan aktarmalar, taşımalı eğitim kapsamında yemek hizmeti, engelli öğrenci desteği, dolaşımdan kaldırılan paralar ve madeni para basımı giderleri, barışı destekleme ve koruma harekatı giderleri, sınır güvenliği giderleri, mülteci tahliye giderleri, islam zirvesi giderleri, bazı alacakların yeniden yapılandırılmasına ilişkin giderler, mahkeme harç ve giderleri ile beyiye aidatı,yıl içinde ortaya çıkan ve önceden öngörülemeyen hizmet alımları, elektrik, su, yakacak, akaryakıt, kırtasiye, tedavi, yolluk ve benzeri giderleri karşılamak için gerçekleştirilmiştir.

Ek 25.3: Cari Transferler Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	05-CARİ TRANSFERLER
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI	4.453.806
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	2.116.500
EKONOMİ BAKANLIĞI	1.025.000
MALİYE BAKANLIĞI	419.071
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	335.000
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	186.048
AİLE VE SOSYAL POLİTİKALAR BAKANLIĞI	92.137
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	90.000
ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI	70.500
SPOR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	60.000
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	53.700
GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	38.800
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI	13.855
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	9.500
ADALET BAKANLIĞI	4.000
TOPLAM	**8.967.918**

AÇIKLAMA: 1- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, SGK'nın açık finansmanının karşılanması içindir.

2-Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, ükemizde bulunan Suriye vatandaşlarının barınma, beslenme, eğitim, sağlık vb. ihtiyaçlarının karşılanması içindir.

3-Ekonomi Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, İhracat destekleri (DFİF) ve yatırım teşvikleri içindir.

4-Maliye Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, EXPO 2016 Antalya kapsamındaki giderler ile devlet katkısı olarak SGK'ya yapılacak ödemeler ve diğer ihtiyaçların karşılanması içindir.

5- seyahat kapsamında gelir desteği, A grubu seyahat acentalarına sağlanan uçuş desteği, turistik işletmelere sağlanan enerji desteği, evrensel hizmet giderleri, atıksu tesisleri enerji desteği ve muhtelif ihtiyaçların karşılanması içindir.

Ek 25.4: Sermaye Giderleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	06-SERMAYE GİDERLERİ
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	8.461.257
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	630.000
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	484.205
BAŞBAKANLIK	440.532
CEZA VE İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞ YURTLARI KURUMU	406.631
CUMHURBAŞKANLIĞI	310.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	300.000
MALİYE BAKANLIĞI	260.086
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	254.000
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	63.500
ADALET BAKANLIĞI	10.500
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	9.786
SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ	8.200
BAYBURT ÜNİVERSİTESİ	5.000
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	2.000
TOPLAM	**11.645.698**

AÇIKLAMA: Bu kapsamda sermaye giderlerine ilişkin yapılan aktarmalar, ulaştırma, enerji, eğitim yükseköğretim, Ar-Ge,sağlık, tarım ve benzeri alanlardaki yatırım ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 25.5: Sermaye Transferleri Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	07-SERMAYE TRANSFERLERİ
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	252.366
AFET VE ACİL DURUM YÖNETİMİ BAŞKANLIĞI	248.206
HAZİNE MÜSTEŞARLIĞI	134.123
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞINA	11.700
TOPLAM	**646.395**

AÇIKLAMA: 1- Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesine sermaye tranferine ilişkin yapılan aktarmalar, 4123 sayılı Kanun çerçevesinde mahalli idarelerin altyapı hasarının giderilmesi

2- Hazine Müsteşarlığı bütçesine yapılan aktarmalar, DSİ tarafından yürütülen "KKTC'ye Su Götürme Projesi" kapsamında yapılmış olan yatırım giderlerini karşılamak içindir.

3- İçişleri Bakanlığı bütçesine sermaye transferine ilişkin yapılan aktarmalar, il özel idarelerinin muhtelif ihtiyaçları içindir.

4- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesine yapılan aktarma, İŞ-KUR hizmet binası inşaatı içindir.

Ek 25.6: Borç Verme Ekonomik Koduna Yapılan Aktarmalar

(Bin TL)	08-BORÇ VERME
BİLİM, SANAYİ VE TEKNOLOJİ BAKANLIĞI	30.000
YÜKSEK ÖĞRENİM KREDİ VE YURTLAR KURUMU	250.000
TOPLAM	**280.000**

AÇIKLAMA: 1 -Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bütçesine yapılan aktarmalar, OSB ve sanayi sitesi yapım işleri hakediş ödemeler içindir.

2 -Yükseköğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu bütçesine yapılan aktarmalar, öğrenim kredisi ödemeleri içindir.

Ek 26: PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN AKTARMALAR

(Bin TL)	01-PERSONEL GİDERLERİ
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	112.677
TOPLAM	**112.677**

AÇIKLAMA:6682 Sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun (6/1-a) maddesi kapsamında Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği tertibine aktarılan ödeneklerden yapılan bu aktarmalar, listedeki idare bütçelerinin personel giderleri tertiplerinden yapılan harcamaların gerektirdiği ödenek ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 27: YATIRIMI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİNE AKTARILAN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR

(Bin TL)	06 SERMAYE GİDERLERİ	07 SERMAYE TRANSFERLERİ
CUMHURBAŞKANLIĞI	300.000	
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI	6.000	
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI	6.000	
ANKARA ÜNİVERSİTESİ	15.600	
ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	32.500	
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ	7.200	
GAZİ ÜNİVERSİTESİ	7.000	
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ	1.500	
İSTANBUL TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	17.000	
BOĞAZİÇİ ÜNİVERSİTESİ	24.500	
MARMARA ÜNİVERSİTESİ	2.500	
EGE ÜNİVERSİTESİ	13.000	
DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ	15.000	
TRAKYA ÜNİVERSİTESİ	3.500	
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ	5.500	
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ	4.000	
ERCİYES ÜNİVERSİTESİ	7.500	
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	5.000	
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ	20.000	
KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ	6.800	
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ	2.300	
ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ	2.500	
ESKİŞEHİR OSMANGAZİ ÜNİVERSİTESİ	3.373	
SİNOP ÜNİVERSİTESİ	2.500	
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ	3.300	
IĞDIR ÜNİVERSİTESİ	2.000	
ANKARA YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ	5.000	
NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ	8.000	
ABDULLAH GÜL ÜNİVERSİTESİ	13.000	
ERZURUM TEKNİK ÜNİVERSİTESİ	3.000	
DOĞU ANADOLU PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI		4.600
KONYA OVASI PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI		6.000
DOĞU KARADENİZ PROJESİ BÖLGE KALKINMA İDARESİ BAŞKANLIĞI		3.700
TOPLAM	**545.073**	**14.300**

AÇIKLAMA: 6682 Sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) Cetvelinin 28 sıra numaralı hükmü kapsamında Yatırımları Hızlandırma Ödeneği tertibine aktarılan ödenekten yapılan bu aktarmalar, bölgesel eylem planları ve programları ve Öncelikli Dönüşüm Programları eylem planları kapsamındaki işler ile araştırma altyapı projeleri ve yükseköğretim kurumlarının muhtelif projelerinin gerektirdiği ödenek ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 28: İLAMA BAĞLI BORÇLARI KARŞILAMA ÖDENEĞİNE EKLENEN ÖDENEKTEN YAPILAN AKTARMALAR

(Bin TL)	03 MAL VE HİZMET ALIMI GİDERLERİ	06 SERMAYE GİDERLERİ
ADALET BAKANLIĞI	21.160	
MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI	22.750	
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI	19.400	
MALİYE BAKANLIĞI	101.777	
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI	10.960	10.000
SAĞLIK BAKANLIĞI	7.148	
TÜRKİYE KAMU HASTANELERİ KURUMU	47.790	
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI	11.196	
TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	18.236	
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI	160	
GÜMRÜK VE TİCARET BAKANLIĞI	2.978	
ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANLIĞI	210	
KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	41.839	72.175
DEVLET SU İŞLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	5.500	98.000
TOPLAM	**311.105**	**180.175**

AÇIKLAMA: 6682 Sayılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa ekli (E) Cetvelinin 64 sıra numaralı hükmü kapsamında İlama Bağlı Borçları Karşılama Ödeneği tertibine eklenen ödenekten yapılan bu aktarmalar, listedeki idare bütçelerinin ilama bağlı borçlarına ilişkin harcamaların gerektirdiği ödenek ihtiyacının karşılanması amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Ek 29: 2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ (Ekod2)

(Milyon TL)	Başlangıç Ödeneği	Gerçekleşme
Harcamalar	**570.507**	**584.071**
Faiz Hariç Harcamalar	**514.507**	**533.825**
I. Personel Giderleri	**147.826**	**148.864**
Memur	130.465	129.967
Sözleşmeli Personel	3.954	4.823
İşçi	7.422	7.594
Geçici	2.122	2.705
Diğer Personel	3.047	2.888
Milletvekilleri	117	117
Cumhurbaşkanı Ödeneği	1	1
İstihbarat Personeli Giderleri	699	769
II. Sosyal Güvenlik Kurum. Devlet Primi	**24.895**	**24.699**
Memur	22.158	21.791
Sözleşmeli Personel	545	643
İşçi	1.499	1.443
Geçici Personel	451	540
Diğer Personel	160	194
Milletvekilleri	6	6
İstihbarat Personeli	76	81
III. Mal ve Hizmet Alımları	**46.891**	**54.100**
Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	139	1.025
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	19.969	20.786
Yolluklar	1.547	2.245
Görev Giderleri	1.271	3.465
Hizmet Alımları	21.203	23.526
Temsil ve Tanıtma Giderleri	324	404
Menkul Mal,Gayrimaddi Hak Alım,Bakım ve Onarım Giderleri	793	1.061
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.169	1.211
Tedavi ve Cenaze Hizmetleri	477	378
IV. Faiz Giderleri	**56.000**	**50.247**
Kamu İdarelerine Ödenen İç Borç Faiz Giderleri	0	0
Diğer İç Borç Faiz Giderleri	37.880	36.746
Dış Borç Faiz Giderleri	13.148	11.333
İskonto Giderleri	2.500	1.011
Kısa Vadeli Nakit İşlemlere Ait Faiz Giderleri	425	0
Türev Ürün Giderleri	500	0
Kira Sertifikası Giderleri	1.547	1.157
V.Cari Transferler	**217.674**	**224.847**
Görev Zararları	52.407	46.780
Hazine Yardımları	64.113	75.784
Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	2.069	2.465
Hane Halkına Yapılan Transferler	33.554	34.970
Yurtdışına Yapılan Transferler	2.551	2.239
Gelirden Ayrılan Paylar	62.981	62.609
VI.Sermaye Giderleri	**51.789**	**59.677**
Mamul Mal Alımları	6.845	8.228
Menkul Sermaye Üretim Giderleri	1.981	749
Gayri Maddi Hak Alımları	563	456
Gayrimenkul Alımları ve Kamulaştırılması	3.127	6.034
Gayrimenkul Sermaye Üretim Giderleri	34.286	39.191
Menkul Malların Büyük Onarım Giderleri	467	414
Gayrimenkul Büyük Onarım Giderleri	3.217	3.831
Stok Alımları (Savunma Dışında)	2	3
Diğer Sermaye Giderleri	1.302	770
VII.Sermaye Transferleri	**7.522**	**8.881**
Yurtiçi Sermaye Transferleri	6.981	8.488
Yurtdışı Sermaye Transferleri	541	394
VIII.Borç Verme	**12.939**	**12.756**
Yurtiçi Borç Verme	11.959	11.694
Yurtdışı Borç Verme	979	1.062
IX.Yedek Ödenekler	**4.972**	**0**
Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği	1.450	0
Yatırımları Hızlandırma Ödeneği	771	0
Doğal Afet Giderlerini Karşılama Ödeneği	107	0
Yedek Ödenekler	2.065	0
Yeni Kurulacak Dai. Ve İda. İht. Karşılama Ödeneği	48	0
Diğer Yedek Ödenek	532	0

Ek 30: 5018 SAYILI KANUN UYARINCA YAPILAN DÜZENLEMELER

SIRA NO	DÜZENLEMENİN ADI	DAYANAĞI	DURUMU
1	Kamu İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Rehberi	5018/Md.67- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik/Md.4,10,13, 13A, 14	İDKK'nın 18/2/2016 tarihli ve 2 sayılı kararı olarak yayımlandı.
2	Kamu İç Denetçileri için Performans Denetimi Rehberi ve Eki Vaka Çalışmaları	5018/Md. 67- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik/Md.8	İDKK'nın 18/2/2016 tarihli ve 2 sayılı kararı olarak yayımlandı.
3	İç Denetim Birimi Başkanlarının harcama yetkilisi olmasına yönelik olarak 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa Ekli (E) Cetvelinin 53 üncü sırasında yapılan düzenleme		16/03/2016 tarihli ve 29655 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazetede yayımladı.
4	İç Denetim Kalite Güvence ve Geliştirme Programı	5018/Md. 67- İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik/Md.4	5/4/2016 tarihli ve 29675 sayılı Resmi Gazetede yayımlandı.
5	Kamu İç Denetim Yazılımı Kullanım Yönergesi	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik/Md. 8, 55	İDKK'nın 23/6/2016 tarihli ve 6 sayılı kararı olarak yayımlandı.
6	Kamu İç Denetim Strateji Belgesi (2017-2019)	İç Denetçilerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik/Md. 39	İDKK'nın 29/12/2016 tarihli ve 10 sayılı kararı olarak yayımlandı.

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğü
Devlet mh. Dikmen Cd. No:12 G Blok
Dikmen Çankaya 06420 ANKARA
Tel:0312 415 27 29 Faks:0312 417 26 50
www.bumko.gov.tr - www.maliye.gov.tr